

I. Ρακίνα [Jean Racine]

Ιφιγένεια εν Αυλίδι [Iphigenie]

Μετάφραση: Παναγιώτης Πάνας

Με πρόλογο του συγγραφέα και του μεταφραστή.

εφ. *Η Ίρις*, Βουκουρέστι

1. 3 Ιουλίου 1871, σ. 1-2

2. 10 Ιουλίου 1871, σ. 1-3

3. 17 Ιουλίου 1871, σ. 2-3

4. 24 Ιουλίου 1871, σ. 1-3

5. 8 Αυγούστου 1871, σ. 2-3

6. 16 Αυγούστου 1871, σ. 1-3

7. 22 Αυγούστου 1871, σ. 1-3

8. 1 Σεπτεμβρίου 1871, σ. 1-3

9. 8 Σεπτεμβρίου 1871, σ. 1-3

10. 15 Σεπτεμβρίου 1871, σ. 1-3

11. 22 Σεπτεμβρίου 1871, σ. 1-3

12. 2 Οκτωβρίου 1871, σ. 1-3

13. 8 Νοεμβρίου 1871, σ. 1-3

19 Νοεμβρίου 1871, σ. 1-2 & 1 Δεκεμβρίου 1871, σ. 1-2:

πρόλογος του συγγραφέα και του μεταφραστή

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΠΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΑ

ἐκ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ,

ΑΧΙΛΛΕΥΣ,

ΟΔΥΣΣΕΥΣ,

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ, σύζυγος τοῦ Ἀγαμέμνονος.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, θυγάτηρ αὐτοῦ.

ἘΡΙΦΥΛΛΗ, θυγάτηρ τῆς Ἑλένης καὶ τοῦ Θηρέως.

ΑΡΧΙΑΣ

ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ } θεράπων τοῦ Ἀγαμέμνονος.

ΑΠΙΝΗ, θαλαμηπλὸς τῆς Κλυτεμνήστρας.

ΔΩΡΙΣ, θαλαμηπλὸς τῆς Ἐριφύλλης.

ΦΥΛΑΚΕΣ,

Ἡ σκηνὴ ἐν αὐλίδι.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΑΡΧΙΑΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ἐγέρθετι τῆς κλίνης ὁ βασιλεὺς σου
σὲ κράζῃ. Τὴν φωνὴν του μὴ δὲν γνωρίζῃς;

ΑΡΧΙΑΣ.

Ὁ ἴδιος ὦ ἀναξ! Ποία σ' ἐγείρει
ἀνάγκη ὑπερτάτη πρὸ τῆς πρώτης;...
Μόλις ἀκτὴς τις φαίνεται εἰς τὴν ζω
ἀσθενοστάτη· οἱ ὀφθαλμοὶ σου μόνον
κ' οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐξυπνοὶ ἐν αὐλίδι
εἶναι εἰς τοὺς αἰθέρας μὴ ἤκουσές τι;...
Μὴ τέλος πάντων οἱ ἀνεμοὶ τὴν νύκτα
ἤκουσαν ταύτην τὰς τόσας μας δεήσεις;...
Πλὴν καὶ αὐτοὶ κοιμῶνται, καὶ ὀστράτος μας,
καὶ τὸ γλαυκὸν πεδίου τοῦ Ποσειδῶνος!...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Εἶν' εὐτυχῆς ἐκεῖνος, ὅστις ἀρκεῖται
ἔς τὴν εὐτελεῖα του θεῶν, καὶ τῶν φροντῖδων,
ὅσας ὁ λάμπων ζυγὸς τῶν ἡγεμόνων
συνεπιφέρει, ἀπηλλαγμένους εἶναι...

ΑΡΧΙΑΣ.

Καὶ ἀπὸ πινος εἰς τὰς τοιαύτας σάφεις,
ὦ ἀναξ, παρεδόθη; Βρέγουν ἀπαύστως
καὶ νέα δῶρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σου
οἱ τοῦ Ὀλύμπου Θεοί... Ποία αἰτία
μυστηριώδης σὲ ἀναγκάζει τώρα
τὰ δῶρα ταῦτα νὰ ἀποκρούς, οὕτω
παραγνωρίζων κ' ἐχθαίρων τοὺς δωροῦντας!...
Σύζυγος μάκαρ γεννήτωρ τρισευδαίμων
κραταῖός ἀναξ υἱὸς τοῦ περιπόστου
Ἀτρείδης τῆς Ἑλλήνων πλουσιωτέρας
ἀνάσσεις χώρας μὲ βίον εἰς τὰς φλέβας
τοῦ Διὸς αἷμα, μ' ἐκείνον συγγενεῖς

διὰ τῶν γάμων ὁ νέος ὁ Ἡρακλεῖδης,
περὶ οὗ τόσα χρησιμεύεται τὸ θεῶν,
τὴν κόρην σου εἰς γάμον ζητεῖ, καὶ τοῦτου
τὰς δάδας θέλει καὶ τῆς Τροίας νὰ ἀνάβῃ
τὰς νεμεσίους φλόγας. Καὶ ποία δέξα
πρὸς ταύτην ἐξισούται;... Ὅποια θεά!...
Χίλακι νῆες, κ' εἴκοσι ἡγεμόνες
ἔς τοὺς νόμος σου ὑπέικουν, καὶ περιμένουν
οὐρίον πνεῦμα ἵνα σ' ἀκολουθήσουσιν
εἰς τὸ πεδίου τῆς δόξης, τῆς εὐκλείας!..
Εἶν' ἀληθές. Ἡ ἄκρα αὕτη γαλήνη,
τὰς τῶν θριάμβων βραδύνει ἀπολαύσεις.
Τρεῖς μῆνας τώρα οἱ ἀνεμοὶ εἰς ἄλλας
ἐλυσσομέναι χώρας τὸν τοῦ Ἰδίου
δρόμον μᾶς κλείουν... ἀλλὰ ἐν μέσῳ τούτων
εὐτυχῶν, τί εἶναι μικρά βραδύτης;...
Ἡ εὐστροφος βεβαίως δὲν ὑπεσχέθη
τύχην, τὸν οὐρανὸν σου νὰ μὴ καλύψῃ
μικρὸν τι νέφος... Οὐδὲ... ἀλλὰ ὅποιον
δυστύχημα ἐν ταύτῃ, φεῖ! τῇ σκυτάλῃ
ἐγκλείεται, καὶ οὕτω τὰ δάκρυά σου
ἀποσπᾷ ἀναξ;... Ὁ τρυφερός Ὀρέστης
μὴ ἐν τῷ λίκνῳ ἔπαυσε ν' ἀναπνέῃ;...
Τῆς Κλυτεμνήστρας, ἢ τῆς Ἰφιγενείας
θρηνηῖς τὴν τύχην;... εἰπέ μοι τί σὲ γράφουν;...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ποτὲ δὲν θ' ἀποθνήσκῃς... ποτὲ..., ἀ!... ὀχι...

ΑΡΧΙΑΣ.

Ἄναξ!...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Τὴν παραχρῆν μου βλέπεις, Ἄρχια,
Πόθεν πηγάζει, ἀμέσως θέλεις μάθει,
καὶ κρίνει ἡσυχίας καρπὸς ἂν ἦναι —
Ἔτοιμα πρὸς ἀπόπλουον ὄτε τὰ πλήθη
ἦσαν, καὶ πνεῦμα οὐριον ἐπιπνέον
εἰς τὰ ἱστία ἐφαίνετο καλοῦν μας
ἐπὶ τὴν Τροίαν, βεβαίως ἐνθυμείσαι,
μέγα βοῶντες μακρόθεν ἠπειλούμεν
τὰς Δαρδανίους χώρας. . . Ἄλλ' ἔμεις αἶρνης
ἐν θαύμα πᾶσαν ἐστίγασε χαρὰν μας.
Ὁ ἄνεμος κοπάζει . . . μένομεν πάντες
ἀνευδοὶ πλὴν ἀνάγκη ἵνα σταθώμεν.
Μάτην αἱ κῶπαι, μάτην ἀγωνιώσι
νὰ σχίσουν τῆς θαλάσσης τὰ νεκρὰ στέρνα.
Τὸ ξένον τοῦτο μ' ἠνάγκασε νὰ στρέψω
ὄμμα δακρύων πρὸς τὴν τῆς χώρας ταύτης
Θεάν. Μὲ ἠκολούθουν ὁ ἀδελφός μου,
ὁ ἀναξ τῶν Πυλίων, καὶ τοῦ Λαέρτου
υἱὸς ὁ πολυμήτης. Εἰς τὸν βωμόντης
μυστηριώδη θυσίαν ἐτελοῦμεν. . .
Ἄλλὰ . . . ὅποιον ἀπάντησιν μάς δίδει! . . .
Ὅποιον ῥίγος τὸ σῶμά μου διήλθε
τοῦ Κάλχαντος ἐντόνως λεξάντος τάδε:
« Κατὰ τῆς Τροίας ὀπλίξασθε εἰς μάτην,
« ἂν ἐκουσίοι; παρθένου, τῆς Ἑλένης
« ἔχουσιν αἷμα, δὲν θύσατε ἐνταῦθα
« Εἰς τὸν βωμὸν τῆς Φοῖβης. Οὐριον πνεῦμα
« οὐδέποτε θά πνεύσῃ εἰς τὰ ἱστία

« ἂν τὸ Ἰριγενεῖας αἷμα δὲν βεῦσῃ. »

ΑΡΧΙΑΣ.

Τῆς θυγατρὸς σου; . . .

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἐμδρόντητος ὁ τάλας
Ἔμεινα. Ὅλον ἐπάγωσε τὸ αἷμα
τοῦ δυστυχοῦς Ἀτρείδου. Ἄναυδος, μόλις
ἀνάρθροισ γόοις ν' ἀφρίψωσ' ἠδυνήσθην.
Τοὺς Ὀλυμπίους ἐκράζον αἰμοδόρους,
καὶ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ των ὤμνουν ὅτι
δὲν θά τοὺς ὑπακούσω Πᾶσαν ἐντός μου
στοργὴν ὁ τάλας ἀνάστατον ἠσθόμην. . .
Ὁ Ὀδυσσεύς, ἀφάνων ἵνα κοπάσῃ
τὴν πρώτην ταύτην τῶν αἰσθημάτων πάλην,
ἐφαίνετο ἐγκρίνων πᾶντά μου λόγον.
Ἄλλὰ ἐγκαίρως ἐν ἐνεργείᾳ θέτων
πᾶσαν του πονηρίαν, πᾶσαν του τέχνην,
εἰς τὰ θαμβά μου ὄμματα ἀνεπίση
τιμῆν: πατριδοῦ: ἀνακτας: τόσους
στρατοῦς ἐνθουσιώδεις, εἰς ἐμὲ μόνον
ὑπεύκοντας ἀσμένως: τὴν τῆς Ἀσίας
κατάκτησιν. ἦν θεία εἰς τοὺς Ἀργεῖους
βουλή ἐπιφυλάσσει. — Μὲ ποῖον, εἶπε,
πρόσωπον, θυσιάζων τοσαύτην δόξαν,
συμφέροντα τοσαύτα, εἰς τῆς ἡσυχου
οἰκογενεῖας θ' ἀποσυρῆς τοὺς κόλπους,
ἐν ἀδοξίᾳ τὸν βίον δακύνων;. . . —
Τῆς ἐξουσίας, τοῦ μεγαλείου αὐταὶ
αἱ παραστάσεις μὲ ἐβλάσαν. Τὸ ἀναξ

ἀνάκτων καὶ τὸ: ἀρχων πάσης Ἑλλάδος
τῆς φιλοδόξου καρδίας μου τὰ βᾶθη
ἠρέθισαν. Πρὸς τοὺτοις μόλις ὁ ὕπνος
ἐπέβη φέρων 'ς τὰς λῦπας μου τὴν νύκτα
τὴν ἐλαχίστην πύσιν. παρωρησιμένοι
οἱ τοῦ Ὀλύμπου ἐρχονται ἠγεμόνες,
καὶ τὴν φρεσὶν θυσίαν ἀπαιτοῦντες
τὴν ἀσπὴν μου συμπάθειαν ἐλέγχουν.
Κρατοῦντες ὑψωμένοι τὸν κεραυνόν των
τὴν ἀρνησίαν μου ἀγρώς ἀπειλοῦσιν. . .
Ἀρχία, ἐνεκλήθην. . . ὑποχωροῦντα
ὁ Ὀδυσσεύς μὲ εἶδε 'ς τὰς συμβουλὰς του.
Πλήρης δακρύων τῆς προσφελούς μοι κόρης
τὴν καταδίκην ὑπέγραψα. Ἄλλ' ἦτο
ἀνάγκη τῆς ἀγκάλῃς μητρὸς ἀγρόπνου
νὰ τὴν ἀρπάσουν. . . Ποίου δολίου μέσου
χρῆσιν νὰ κάμω, Ἀρχία, ἐδιάσθην!!!
Τοῦ ἱραστοῦτης τὴν γλώσσαν ἐδανείσθην.
Ἔγραψα εἰς τὸ Ἄργος: « Ὁ τοῦ Πηλεΐως
υἱὸς ν' ἀναχωρήσῃ μεθ' ἡμῶν μελλων,
θέλει πρό τούτου νὰ ἴδῃ τὴν μηστῆν του,
καὶ σύζυγός της νὰ τρέξῃ εἰς τὴν δόξαν. . .

ΑΡΧΙΑΣ.

Καὶ τοῦ Πηλεΐδου τὸ ξίφος δὲν φοβεῖσαι;
Νομίζεις ὅτι ἡσυχως, ἀνωδῶνος
ὁ ἦρωας οὗτος νὰ σφάζῃσσι θ' ἀρήσῃ
ἐκείνην, ἦτις ὠρίσθη σύζυγός του;
καὶ ἐπὶ πλέον, ὡς δέλεαρ εἰς τοῦτον
τὸν φόνον τ' ἐνομήτου νὰ χρησιμεύσῃ. . .

Θέλεις ἰδεῖ ὁ ἦρωας, τὸ δικάσιόν του
εἰς τὴν αἰθρῆσαν παλάμην του τὸ ξίφος
νὰ θέσωσιν ἀμέσως. . .

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ὁ Πηλεΐος τότε,

ὕπο γειτόνων ἐχθρῶν ἠναγκασμένος
τὸν εἶχε κράξει ἐντευθῆν, ἐνθυμείσαι.
Ἐφαίνετο δὲ ὅτι ἡ μάχη αὐτῆ
τὴν ἀπουσίαν αὐτοῦ θέλει μακρύνει.
Πλὴν τοῦ χειμᾶρου τοῦτου νὰ σταματήσῃ
τίς δύναται τὸν δρόμον; Μάχεται τρέχων,
καὶ τρέχων θρακιεῦσαι Χθὲς παρὰ πᾶσαν
τὴν νύκτα προσδοκίαν ἐνταῦθα φθάσει,
ἐκ τοῦ πλησίον ἀκολουθῶν τὴν φήμην. . .
Πλὴν . . . δεσμοὶ ἄλλοι τὰς χεῖράς μου κρατοῦσιν.
ἡ δυστυχῆς μου θυγάτηρ πλησιάζει,
'ς τὸν θάνατόν της τρέχουσα ἀμεριμνως.
Τοσαῦτο δὲ τι ἀντὶ τὰ ὑποπιεῖν.
εὐλογῆ ἴσως τὰς τοῦ πατρὸς φροντίδας.
Θυγάτηρ. . . ὄχι. . . τόνομα τοῦτο ἔμπερ
ἱερὸν πᾶσι καθέκων ἐπιβάλλει
τὴν τρυφεράν της νεότητ'α τὸ αἷμα,
ἔμπερ ἀνήκει 'ς τὰς φλέδας μου δὲν κλαίω.
Κλαίω τὰς ἀρετὰς της: τὴν τρυφεράν της
ἀγάπην πρὸς με, ἦν εἰς αὐτὴν ἐπίσης
ἡ τοῦ πατρὸς της ἀπέυθε καρδία
τὸ σέβας, ἔμπερ οὐδὲν θέλει ἰσχύσει
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς νὰ ἐλαττώσῃ,
καὶ ἔμπερ ὑποσχέθην νὰ ἀνταμείψω

κατ' ἄλλον τρόπον. . . ὄχι. . . δὲν πιστεύω,
ὅτι ἐγκρίνει ὁ δίκαιος Κρονίδης
τὴν θηρώδη καὶ μισακρὰν θυσίαν.
Βεβαίως οἱ χρισμοὶ τοῦ νὰ δοκιμάσουν
ἠθέλησαν ἂν ἔχω τοσαύτην πίστιν. . .
Ἄλλὰ βεβαίως θέλει μὲ τιμωρήσῃ
ἐάν τοιμήσω καὶ νὰ τὴν ἐκτελέσω. . .

Εἰς σὲ καὶ μόνον, Ἀρχία, ἐμπιστεύθην.
Τὴν φρόνησίν σου, τὸν ζῆλόν σου ἐνταῦθα
νὰ δεῖξῃς πρέπει. — Τὴν πίστιν σου ἐν Σπάρτῃ
ἔχει γνωρίσει ἡ ἄνασσα. — Ἐκείνη
τὴν θείαν ταύτην, καὶ παρ' ἑμοὶ κατέχεις,
σοὶ ἔδωκεν. — Ἀρχία, μὲ τὴν σκυτάλην
ταύτην νὰ συναυτήσῃς τὴν σύζυγόν μου
τρέξῃ. Τὸν δρόμον τῶν Μυκηναίων δρομαίως
λάβε, χωρὶς οὐδέλλως νὰ σταματήσῃς.
Μόλις τὴν ἴδῃς, ἀμέσως τὴν σκυτάλην
δός εἰς αὐτήν, καὶ βῆμα μὴ τὴν ἀρήσῃς
ἔμπρὸς νὰ κάμῃ. Πλὴν, πρὸς Θεῶν, μὴ σφάλῃς
τὸν δρόμον. Λάβε τινὰ νὰ σ' ὀδηγήσῃ.
Ἄν ἡ νεανὶς πατήσῃ μόνον πόδα
ἐνταῦθα, ἀπωλέσθῃ. — Τὴν περιμένει
ἀνυπομόνως ὁ Κάλχας. Ἐρημνεύων
τὰς τῶν θεῶν θελήσεις, τὰ δάκρυά μας
ἀσπλάγγως θά ξηράνη. Θέλει λαλήσῃ
ἀγρίως ἡ θρησκεία καὶ τὴν φωνὴν της
περοδισμένοι οἱ Δαναοὶ θ' ἀκούσουν.
Ὅσοι δὲ βλέπουν μ' ὄμματα πλήρη φθόνου
τὴν δόξαν μου θ' ἀρχίσουν τὰς σκευωρίας,

ἀνευοῦντες ἀργαίως ἀπαιτήσεις.
Κ' ἴσως ν' ἀρπάξουν ἀπὸ τὰς χεῖρας ταύτας
τὴν ἐξουσίαν ἐν τέλῃ κατορθώσουν. . .
Λοιπὸν, σὺ τρέξε σῶσον τὴν θυγατέρα
ἐκ τοῦ πατρὸς της. Τίς οἶδε τί νὰ φέρῃ
δύνατ' ἀδυναμία φιλοδοξίας;. . .
Ἄλλ' εἰς ἐκείνην, φυλάχθητι Ἀρχία,
μὴ φανερώσῃς ἐλάχιστόν τι μέρος
τοῦ μαύρου μυστικοῦ μου. Τὰς τῆς ζωῆς της
ὅτι ἐπιπολαίως ὁ Ἀγαμέμνων
ἐξεθῆκεν ἡμέρας δὲν πρέπει, ὄχι, /
ποτὲ νὰ μάθῃ, ὦ παῖ. . . οὐδέ ν' ἀκούσῃ
ποτὲ τῆς τεθλαμμένης πρέπει μητρὸς της
τοὺς θρήνους, τοὺς ἐλέγχους. — Ἄς συμφρονήσῃ
ἡ ἐκθεσίς σου πρὸς τὴν σκυτάλην ταύτην. . .
Ὅπως τὰς πείσῃ νὰ λάβωσι τὸν δρόμον
πάλιν τοῦ Ἄργους, γράσω 'ς ἐκείνας ὅτι
μετεμελήθῃ ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ θέλει
νὰ ἀναβάλῃ τὴν τελετὴν τῶν γάμων
μετὰ τὴν ἐξ Ἰλίου ἐπινοδόν μας.
Σὺ ὅμως νὰ προσθήσῃς ἄνασσα, ὅτι
τῆς τοῦ Πηλεΐου ψυχρότητος αἰτίαν
μυστικῶς λόγου τὴν νέαν Ἐριφύλλην,
ἦν ἐν τῇ Ἀσθῶν αὐτὸς αἰχμηλωτισίας
ἔφεραν εἰς τὸ Ἄργος, καὶ ζῶσαν βλέπουν
πλησίον των. — Ἀρκοῦσιν, Ἀρχία, ταῦτα
μῆτι προσθήσῃς. Ἔσο βωβός, ὡς τάρος. . .
Ἄλλ' ἔδη ἡ ἡμέρα ἤρξατο πέρι
τὰς ζωηράς της ἀκτίνας νὰ σκορπίξῃ.
Μάλιστα καὶ τις προσίρχεται. Ἀκούω
κρότον βημάτων. Ὁ Ἀχιλλεύς!.. Μὴ μένης,
φύγε ἀμέσως. . . ὦ Μοῖρα! μετ' ἐκείνου
τὸν ἠγεμόνα καὶ τῆς Τρώας βλέπω.

(ἀκολουθεῖ.)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΑΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΑ

ὑπὸ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

(Ἦξ. ἀριθ. 158).

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΑΧΙΛΛΕΥΣ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Καὶ πῶς, Πηλεΐδα, αἱ πτέρυγες τῆς νίκης
 σ' ἐπαναφέρουν, προτοῦ καλῶς ἀκόμη
 νοήσωμεν πῶς λείπεις; τὰ πρῶτα ἔργα
 ἀνδρείας ἀγενεῖου τοιαῦτα εἶναι;
 Τίς νὰ προῖκη νῦν δύναται ὅποιοι
 θρίαμβοι θέλουν αὐτὰ ἀκολουθήσει!..
 Ἢ Θεσσαλία νεκρομένη πᾶσα!
 Ἢ Λέσβος ἐλωθείσα προτοῦ ἀκόμη

τὴν ἀριζὴν σου μάθῃ! Ὅ, τὰ δὲ ἄλλους
 τροπαίων δόξα θὰ ᾔτο αἰωνία,

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Δὲν ἔχουν, ὄχι, τοιαῦτα κατακτήσεις
 ὅσων ἀξίαν τὰς ἀπονέμεις. — Ἔθε,
 εἴθε ταχέως νὰ λύσῃ τὰ δεσμά μας
 ὁ ὀργισμένος Θεός, ὅστις ἐνταῦθα
 τοσοῦτους μῆνας δεσμίους μᾶς κατέχει.
 Στάδιον τότε εὐρὺ θέλῃ ἀνοίξει
 ἐνδόξων ἔργων, εἰς ταύτην τὴν καρδίαν,
 ἣν ἐρεθίσῃ τὸ εὐγενές βραβεῖον,
 μὲ τὸ ὅποιον τὴν κολακεύεις, ἀναξ.
 Πλὴν, νὰ πιστεύσω;... ὑπόκιρος ρώνη τις
 πληροῦσά με συγχρόνως χαρᾶς καὶ θάμβους
 ὅτι θελήσας ἵνα προλάβῃς, λέγει
 τὰς ἐγκαρτίους εὐχὰς τοῦ Ἀχιλλεύου,
 ἐντὸς ὀλίγου μὲ καθιστᾶς τὸν μάλλον
 ἐντυχῆ πάντων τὴν ἐπὶ γῆς οἰκοῦντων!
 Λέγεται, ὅτι ἐντὸς ὀλίγου φέρει
 ἢ Κλυτεμνήστρα τὴν Ἰφιγένειάν σου,
 ὅπως συνδέσῃ τὰς τύχας μας ἐνταῦθα.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Τίς σοὶ τὸ εἶπε;...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Καὶ διατί θαυμάζεις;

Ἔχῃ τὰ ξένον διαδόσεις τοιαύτη;..

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ (πρὸς τὸν Ὀδυσσεύ.)

Θεοί! καὶ μήπως ὁ δόλος μας ἐγνώσθη!..

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Ὁ Ἀγαμέμνων ἐκπλήσσεται δικαίως.
 Σκέπτεσαι ποῦα θεινὰ μᾶς ἀπειλοῦσι,
 καὶ ποῖαν ὥραν ἐκλέγεις διὰ γάμου;..
 Ἐνῶ τὰ πλοῖα ἐν τῷ λιμένι μένουσιν
 ἀκίνητα, καὶ πᾶσαν ταρτασομένην
 τὴν Ἑλληίδα χώραν δικαίως βλέπεις!..
 ἐνῶ ἐν ἀπραξίᾳ σήπεται τόσος
 στρατὸς ἀνδρείων;.. ἐνῶ τοὺς ὀργισμένους
 ἵνα πράνῃ θεοῦς ὁ Ἕλληγ Ἴσως,
 Ἐκ τῶν προσφιλοτέρων, θὰ χύσῃ αἷμα!..
 περὶ τοῦ Ἑριωτὸς τοῦ μόνου φροντίζει
 ὁ Ἀχιλλεύς;... Μὴ θέλῃς νὰ ἐξυβρίσῃς
 τὸν κοινὸν τρόμον;... Μὴ θέλῃς τῶν Ἑλλήνων
 ὁ ἡγεμῶν προσβάλλων τοὺς Ὀλυμπίους
 τοῦ ὕμεναίου ν' ἀνάψῃ τὰς λαμπάδας;..
 Συμπάθειαν τοιαύτην εἰς τῶν Ἑλλήνων
 αἰσθάνεσαι τὰ ἄλλα. Τοιοῦτου εἶδους

πρός τὴν πατρίδα αἰσθάνεται ἀγάπην; ...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Εἰς τοῦ Δίου τὰ ἐχθρικά πεδία
τίς ἐκ τῶν δύο ἡμῶν πρὸς τὴν Πατρίδα
μεγαλητέραν αἰσθάνεται ἀγάπην
θέλει φανεῖ. Εἰς λόγους νὰ ἐξακριβίῃς
τὸν ζῆλόν σου σ' ἀφίνω, ἄχρι τῆς ὥρας
ἐκείνης. . . Μὲ θυσίας, μ' εὐχάς, μὲ αἷμα
δύνασθε νὰ ζητήτε τὴν πρόβδόν της.
Στῶν ἀσπαιρόντων θυμάτων σας τὰ σπλάγγνα
δύνασθε ν' ἐρευνᾶτε ποῖα αἰτία
εἰς τοὺς ἀνέμους σιγὴν νῦν ἐπιβάλλῃ.
Τὰ εὐσεβῆ σας δὲν θὰ παρᾶξω ἔργα,
Ἐγὼ τοιαύτην ἀφίμην φροντίδα
ἔς τοῦ Κάλχαντός μας τὴν γηραλίαν κέραν.
Ἀφήσατέ με καὶ σεῖς νὰ ἐπισπεύσω
τοὺς γάμους μου. Μὲ τοῦτο, πιστεύσατέ μοι,
τοὺς Ὀλυμπίους ποσῶς δὲν ἐξυβρίζω. . .
Ἡ χεὶρ μου αὐτὴ δὲν δύναται νὰ μένῃ
Ἐν ἐκνηρίᾳ ἐπὶ πολὺ. Ὀμνύω
νὰ σᾶς προσβάσω ἰδῶ. Θὰ ἐλυπούμην
προδρῶς, ἂν ἄλλος τὸν πόδα εἰς τῆς Τροίας
τὴν παραλίαν πρὸ τοῦ Πηλεΐδου θέσῃ.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Πολεμιστὰς τοιούτους, υἱὲ τοῦ Κρόνου,
εἰς ἀπραξίαν πρὸς τι καταδικάζεις; ...
Λάμπουσαν εἶδε λοιπὸν τοιαύτην φλόγα,
ὅπως τὴν λύπην μαζίονα ὁ Ἀτρεΐδης
ἔχῃ εἰς Ἄργος ἀπρακτος ἐπιστρέφων; ...

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Ἡράκλεις! Τί ἀκούω! ...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Τί λέγεις ἀναξ; ...

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Ἐκαστος πρέπει ἔς τὰ πάτρια ἰδέσθῃ
νὰ ἐπιστρέψῃ. Ἀνάγκη ὑπερτάτη
τὸ ἐπιβάλλει. Μάτην, ὦ ἡγεμόνες,
ἀνεμὸν προσδοκῶμεν. Ἡπατημένους
ἄχρι τῆς ὥρας ψευδῆς ἐλπίς μᾶς ἔχει.
Τὸ Δίον προστάτας τοὺς Ὀλυμπίους
ἔχει καὶ ἡ ἀργήτων μᾶς ἐμποδίζει
τελείως τὸν ἀπόπλου. . . .

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ποῖα σημεῖα
τὴν ἀργίην ταύτην σ' ἔκαμαν νὰ νοήσης;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Πῶς! λησμονεῖς Πηλεΐδα τί οἱ χρησιμοῖται
περὶ σοῦ εἶπον; Τίς ἡ ἀνάγκη, λέγει
ὁ εἰς τὸν ἄλλον νὰ ἀπατᾷ. . . Ἐξίφρας
ὅτι τῆς Τροίας τὴν ἄλωσιν ἀνοσύνται
ἀνευ τῆς συνδρομῆς σου οἱ θεοὶ πάντες.
Ἄλλὰ συγχρόνως μὴ λησμονῆς καὶ ὅτι
ἀντίτιμον ζητοῦσι τοῦ λαμπροῦ τούτου
θριάμβου τὴν ζωὴν σου. Εἰς τοῦ Δίου,
λέγουσιν οἱ χρησιμοῖται, τὰς πεδιάδας
σὲ περιμένει ὁ θάνατος ἀώρων.
Εἰς ἄλλα μέρη, μακρὰ, εὐτυχησμένη
ἔσεται ἡ ζωὴ σου. . .

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Λοιπὸν ἐνταῦθα
ἀνακτες τόσκι συνήλθον μόνον ὅπως
ἀτιμασθῶσιν; Ὁ Πάρις ἀκινδύνως
τὰς ἀνοσίους πράξεις του ἐστεμμένιας
διὰ θριάμβου θὰ ἴδῃ, γέρας ἔχων
τὴν Τυνδαρίδα Ἑλένην, ὦ Ἀτρεΐδα,
τῆς Κλυτεμνήστρας τὴν ἀδελφήν! . .

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

ἄ! ὄχι.

Ἡ Ἀίσθος κείται τῆς ἐκδικήσεώς μας
τρανυτάτον σημεῖον. Σὺ προλαμβάνων
ἐφεδικήθης ἡμᾶς, καὶ τὸ Αἰγαῖον
φρίσση καὶ μόνον ἀκούον τ' ὄνομά σου.
Εἶδεν ἡ Τροία τὰς φλόγας, καὶ τὸ κύμα
ἔφερε τρέμον ἔς αὐτὴν τὰς ἀποδείξεις.
Ἄλλὰ, τί λέγω; . . Ἐρηνοῦσι καὶ οἱ Τρῶες
ἄλλην Ἑλένην, ἥτις αἰχμαλωτὸς σου
ἐν ταῖς Μυκήνας τὰς ὥρας της διάγει. . .
Μάτην τὸ μυστικόντης ζητεῖ νὰ κρύψῃ.
Ἡ ὠραιότης, οἱ τρόποι, τῆς μορφῆς της
τὸ μεγαλεῖον, προδίδουν ἀκουσίως
ἀνάκτων αἷμα ἔς τὰς νεαρὰς της φλέβας.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Περισσοραὶ τοιαῦται πολλῶν δεικνύουν
τὴν εὐφυλίαν ἀναξ. . . Στῶν Ὀλυμπίων
πολὺ βαθύνεις τ' ἀπόρητα. . . Ἄλλ' ὄχι.
Ἀπειλαὶ κόυρει τὸν τοῦ Πηλεΐδου δρόμον
δὲν διακόπτουν. Οὐδὲ τὴν δόξαν φεύγει,
ἥτις τὸν περιμένει ἀκολουθοῦντα
τὰ ἔχνη σου. . . Αἱ Μοῖραι, ναί, τὸ προεῖπον
τῇ Θέτιδι εἰς γάμους ὅτε συνήλθε.
Μακροζῶσαν ἀνευ εὐκαιρίας ὅτι

δύναμαι νὰ ἐκλέξω, ἂν θέλω. — Ἐἴτε
βραχύν τὸν βίον καὶ δόξαν αἰωνίαν. . .
Ἄλλὰ, ἔς τὸν τάρον ἀροῦ ἡ εἰμαρμένη
μᾶς σπράχνα, ἀχθος ἐτώσιον ἀρούρης
πρὸς τί νὰ μένω, τὸ αἷμα ἀτιμάζων,
διπερ χυμένον Θεῶ μ' ἔχει ἔς τὰς φλέβας,
πλησίον τοῦ πατρός μου, ὅπως τὸ γῆρας
ἔλθῃ καὶ κῆφῃ τὴν ἀχρηστον ζωὴν μου; . . .
Φεύγων τὴν δόξαν, ὅπως κερδήσω μόνον
ἄλλα ὅτι, διττωῶς νὰ ἀποθέσω! . . .
Ὅχι, ποτὶ τοιαῦται εἰς τὸν Πηλεΐδην
δὲν ἔρχονται ἰδίαι. Ἀκούει εὖτος
τῆς τιμῆς μόνον τὰς ὀφθαλμοῦσιν.
Ταύτας χρησμούς του, ταύτας καὶ μόνον ἔχει.
Κύρρι της ζωῆς μας οἱ Θεοὶ εἶναι.
Πλὴν εἶναι κτήμα ἡ δόξα τοῦ ἀνδρείου
Ἄς διαθέσωσιν ὡς βούλονται ἐκεῖνον,
τί πρὸς ἡμᾶς! Ἐν μόνον νὰ σάειπτηται τις
πρέπει: ἀθανασίαν πῶς ν' ἀποκτήσῃ;
ἀράμωμεν ὅπου δύναται ἡ ἀνδρεία
τὸ ὄνομά μας μὲ δόξαν νὰ καλύψῃ.
Εἰς τὴν Τρωάδα; . . Τρέχω ἐκεῖ. . . Προλέγων
τὸν θάνατόν μου; . . . Ἔστω! . . Ὀφείρον πνεῦμα

δέομαι μένον ἐκεῖ νὰ μ' ἐδηγήσῃ.
Μένουν οἱ ἄλλοι; . . Ἄς μένουν τρέχω μόνος.
Ὁ Πάτροκλος μὲ φθάνῃ νὰ τιμαρῆσω
τὸν ἀρπαγα. . . Ἄλλ' ὄχι ἡ εἰμαρμένη
οὐδὲν ἐπιφυλάσσει πρὶν τοιαύτην.
Ἐγὼ. . . νὰ ἔλθω ἀκόλουθός σας, μόνον
τοῦτο ζητῶ, Ἀτρεΐδα. — Δὲν ἀναφέρω,
ἐμπόδιον ἂν ἦναι, τὸν ζῶντά μου.
Οὗτος ἀπεναντίας μοὶ ἐπιβάλλει
πρὸ παντός ἄλλου τὴν δόξαν σας νὰ θέλω,
κ' εἰς τὸν στρατόν μας παραδειγμα νὰ δώσω
θεῖρος. . . Σᾶς τοὺς ἰδίους νὰ μὴν ἀφήσω
εἰς τῆς θεΐας τὰς συμβουλὰς ἀόχνηα
νὰ κῆφῃτε, τὴν πρώτην θάπτοντες ρήμην.
(ἀκούσθε)

ΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΑ

ἢ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

("Ἦε ἀπὸ 168 καὶ 169).

ΣΚΗΝΗ Γ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Ἄκουε ἀναξ... Μὲ πᾶσάν του θυσιάν
εἰς τῆς Τρωάδος νὰ δράμῃ τὰ πεδία
θέλει, τὸν δρόμον ἀκολουθῶν τῆς δόξης.
Κάλυμα μέγα ὁ ἔρωσ του μᾶς ἦτο.
Σήμερον ἔμοι παρενοσὼν ἐκένοσ
μᾶς δίδει ὅπλα καθ' ἑαυτοῦ... Τί λέγει;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Οἴμοι!..

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Τί ἄρα, ὁ στεναγμός σου οὕτωσ
ὄλοσ; τοῦ αἵματός σου κραυγὴ μὴ ἦναι;
Πῶσ μᾶς μόνῃ ὤσ γὰ κλονίσῃ φλόγῃ
τῆν τοῦ Ἀτρείδου γυναικῆν; Μὴ ἢ καρδίᾳ
ἀλάλησ' εἰς τὸν νοῦν σου; Σκέρθητι ἀναξ.
Εἰς τὸν Ἑλλάδα τῆν κόρην σου βρέλλεις,
τῆν ὑπερβλήσιν εἰς τῆν ὑπερβλήσιν σου
Πεισθεὶς ὁ Κάλχασ πρόβλεψ καθ' ἑκάστην

εἰς τοὺς πονθανομένους Ἑλληνας, ὅτε
δὲν θὰ βραδύνουν οἱ ἄνθρωποι νὰ ἔλθουν.
Ἄν αἱ προβήσεις ἔμοι αὐτοῦ ψευσθῶσι,
νομίσεις ὅτι θὰ σιωπήσῃ ὅτε
τοὺς θεοὺς ψεύστας νὰ λέγωσι θ' ἀρήσῃ;..
Μὲ ἐποσχέσεις θὰ προσπαθήσῃς μάτην...
Ἐκεῖνοσ θὰ λαλήσῃ... Καὶ τίς ἐξέρῃ
τί δύναται νὰ πράξουν, περιπαυθέντες
οὕτωσ ἀνάνδρουσ οἱ Ἕλληνας;.. Εἰς θέσιν
τὸν μανιώδῃ λαδὸν ποτὲ μὴ φέρῃς
νὰ σὲ δικάσῃ μετὰ τῶν Ὀλυμπιῶν...
Ἐπειτα τίς εὐγλωττίσῃ ἐπὶ τῆν Τροίαν
μᾶς προσεκάλεσῃ;... Τίς ἔτρεχε ἔσ τὰς πόλεισ
τῆς Τυνδαρίδου τῶν ἔραστῶν τοὺς ἔρκουσ
ἀναμνηστικῶν... « Μὴ, πρὸσ Θεῶν, ὦ ἄνδρες,
ἔλεγες τότε, μὴ λησμονήσῃτε ὅτι,
μνηστῆρεισ τόσοσ τῆν χεῖρα τῆς Ἑλένης
ὅτ' ἐζητεῖτε, ὠρκίσθητε συγχρόνως
νὰ σκεασθῆτε τῆν ἐπιλογῆν τῆς πάντεσ
κ' ἐν περιπτώσει βοήθειαν γενναίαν
ἔς τὸν ἐκλεχθέντα νὰ δώσῃτε. » — Ναι, εἶναι
ἀληθέσ ὅτι ὠρκίσθημεν... Ἄλλ' ἔμοι
αὐτὸν τὸν ἔρκον τίς τότε ἐθυμείτω,
ἂν δὲν ἦσο;.. Ἐγὼ μόνουσ, Ἀγαμέμνων,
ἀπὸ ἀγκάλιασ καλλιπαρῆων ἤλθεσ
συζύγιον ἀποσπῶν μεᾶσ... Χάριν σοῦ μόνου
οἱ πλείστοι τὰς θυπέιασ τριεσῶν τέκνων
ἀφίστανται... Καὶ τώρα, ὅτε ἐνταῦθα
συνήλθομεν καὶ τώρα, ὅτε ἔς τὸ ἔμμη
ἐκᾶστω βλέπεισ τὰσ νεμεσίουσ φλόγασ
φρικιώδῃ αἰγλήν ἀκουσιζούσασ πρῶτῃ.

καὶ τώρα, ὅτε, ἡ ψῆφοσ τῆς Ἑλλάδοσ
σ' ἀναγορεύῃ στρατάρχην εἰς τὸ μέγα
κ' ἐνόσοσ ἔργον, ὅτε ἀνακτεσ τόσοσ,
κατ' οὐδὲν ἴσως ὑποδεείστεροσ σου,
ὅπωσ ὑπερτεθήσομεν πᾶσάν σου γνώμην
τρέχουσ προθύμουσ τὸ αἵμα των νὰ χύσομεν,
μόνοσ Ἀτρεΐδα τῆν νίκην ἀποκορούων
μὲ αἵματοσ διαστάξεισ τινὰσ σταγόνιασ
δόξαν τοσαύτην νὰ ἀγοράσῃσ. Τρέμων
ἔς τὸ πρῶτον βῆμα, ἐκλήθησ τῶν Ἑλλήνων
στρατηγὸσ μόνουσ ὅπωσ τοὺσ ἀποπέμψῃσ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Οἴμοι!.. Τῆν συμφορᾶν μου μακρόθεν βλέπων
ὦ Ὀδυσσεῦ γενναίοσ δαίκνουσαι τόσοσ!..
Ἄν τὸν Τηλέμαχόν σου ἔβλεπεσ ἔμοι,
τοὺσ ὀφθαλμοὺσ του ἔχοντα δεδεμένους,
νὰ φέρηται μοιραίων ἔς τὸν βωμόν θυμια,
θ' ἄλλαξες γλώσσοσαν. Τεταραγμένος τότε,
δακρύων, θὰ ἐνόεισ τί ὑποκέρω.
Ναι, ἀποκορούων τὸ φάσγανον τοῦ θυτοῦ,
εἰς τὸν υἱόν σου τὸ σῶμά σου ἀσμένωσ
θὰ ἔθετεσ ἀσπίδα... Σᾶσ ὑπερβλήσῃν,
εἶν' ἀληθέσ. Ἀνίσωσ ἡ δυστυχῆσ μου
θυγάτηρ ἔλθῃ, τὸν λόγον θὰ τρήσῃ.
Θυσιασθήτωσ συγκατακτεῖτωσ τότε.

Ἄν ἔμοι εἰ; τὸ ἄργουσ προστάτῃσ τύχη,
ἢ εἰς τὸν δρόμον τῆν ἐμποδίσῃ — τότε
παύσατε πλέον τοιαύτην ἀκακοῦντεσ
θυσιάν. Θέλω ὑπὲρ τοῦ αἵματός μου
τοιοῦτο ἐρμηνεύσῃσ κάλυμα. Θέλω
ὑπὲρ τῆσ θυγατέροσ μου δεχθῆν ὀσμάνωσ

παρέμβασην τοιαύτην Θεοῦ Φιλίου,
τῆσ ταλαπῆρουσ σκέπτονοσ τὰσ ἡμέρασ...
Τί νὰ σοὶ εἶπω... Ἐρυθρῶ, διότι
αἱ συμβουλαὶ σοῦ ἐπιβροῦσιν μεγίστην
εἰς τοῦ Ἀτρείδου τὸ πνεῦμα ἐξασκοῦσιν.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΟΔΥΣΣΕΥΣ, ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ.

ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ.

Ἄναξ!..

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Τί πάλιν ν' ἀκούσω κέρρωται μου,

ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ.

Μικρόν προτρέβασ, ἔργουσ τῆσ Ἀνάσσοσ
τῆν ἀρεθῆν ἀγγέλλων. — Ἐντόσ ὀλίγου
τῆν θυγατέρα ἔσ τὰσ πατρικὰσ ἀγκάλιασ
θέτει. Ἐσ τὸ δάσοσ, ἔπερ τοῦ στρατοπέδου
τῆν θέαν κρύπτει, ἀπεπλανήθη... Μόλισ
μετὰ μωρίας περιστροφὰσ ἔς τὸ σκότοσ
εἰσομεν τέλος τὸν δρόμον. — Καὶ ἐνταῦθα...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἡράκλεισ!

ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ.

Φέρῃ ἡ Ἄνασσα μαζῆ τῆσ
καὶ τῆν ἐν Λέσβῳ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέωσ
ἐσχάτωσ ζωορηθῆσαν ἀγνοῦσαν κόρην,
τὸν Κάλχαντα ζητοῦσαν ἐνταῦθα ὅπωσ
τὸ σκότοσ ὅπερ τῆν περιβάλλει σκῆλων
χόση φῶσ τέλος ἐπὶ τῆ, θέσιώσ τῆσ.
Τῆν ἀρεθῆν τὸν ἐσάλπισεν ἡ φῆμη,
καὶ μέγα μέρος στρατοῦ ἐνόσοσπάντεσ

θερμαὶ δέησεισ εἰς τοὺσ Θεοὺσ ὑψάνει
ὑπὲρ τῆσ θυγατέροσ σου, τὰ δελγητῆρα τῆσ
θαυμάζων. — Ἄλλοι προσέφερον προθύμουσ
τῆ Κλητεμένηστροσ σέβασ. — Μ' ἤρωτιων ἄλλοι
ποία αἰτία τὰσ ὀδηγῆ ἐνταῦθα.
Μία φωνῆ δὲ πάντεσ ἔλεγον, ὅτι
οὐ πάντων εἶσαι τῶν ἐπὶ γῆσ ἀνάκτων
ὑπέρτεροσ εἰς δόξαν καὶ εὐτυχίαν.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἄραξ! Νὰ μᾶσ ἀρήσῃσ δύνασαι τώρα.

Περὶ τῶν ἄλλων ἐγὼ θέλω φροντίσει.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ καὶ ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ὦ Ζεῦ! τοιοῦτοτρόπωσ ἐξασφαλίζων
οὐ τῆν ἐδικήσιν σου, πᾶσάν μου σέψῃσ,
πᾶν μέτρον ματαιώνεις! Οὐδέ τὸ δάκρυ
μοὶ συγγχωρεῖται ὅπωσ ἀνακοῦσῃσ
τῆν λύπην μου! — Ἄφθια τῶν ἡγεμόνων
τύχη! — Τῆσ θέσειώσ μεᾶσ εἰμεθα δούλοι.
Τῶν ὑπερκῶν οἱ λόγοι μᾶσ ὀρέξου.
Χιλίων κατασκόπιων ἔμμησ ἀπαύστωσ
κατασκοπεῖουσ ἡμεᾶσ... Ἀπελπισοῖα!..

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Καὶ πατῆρ εἶμαι, καὶ ἀσθενῆσ ὡσ πάντεσ;
οὐδέποτε θὰ μ' ἴδῃσ ἀναισθητοῦντα...
ἔς τῆν λύπην σου. Οὐ μόνουσ τὰ δάκρυά σου
δὲν θὰ καταδέξωσ, ἀλλὰ θὰ κλαύσω
καὶ μετὰ σου. Δὲν ἔχεισ πλέον νομίμουσ

ὑπεκρυγὰσ. Τὸ θυμα ἔσ τὸν ἱερέα
οἱ Θεοὶ φέρου. Αὐτόσ τὸ περιμένῃ.
Ἐὰν τὸ ἴδῃ ὀλίγον νὰ βραδύνῃ
θὰ ἔλθῃ ὑψιφώνωσ νὰ τὸ ζητήσῃ...
Ἐνόσομ μόνου εἰμεθα τῶν δακρύων
δύνασαι ἐλευθέρωσ τὸν βῶν ν' ἀρήσῃ.
Ἐ τῆν πατοικήν σου ἀνάπην συγχωρεῖται.
Τὸ εὐνοίωσ ἐκεῖνο ὀρηγῆσόν αἵμα...
Ἄλλ' ἔγε ποία δόξα θέλει βλάσθησει,
χωρὶσ νὰ ὀχρηάσῃσ, σκέρθητι μάλλον.
Τοῦ Ἑλλησπόντου τὰ νῶτα μόνου βλέπε
ὑπὸ τὰσ κώπασ φροσσοῦντα τῶν ναυτιῶνασ;
τὰσ φλόγασ τοῦ Ἰλίου αἰωροῦμενασ;
ἐσοῦμοσ τοὺσ κατοίκουσ ἔς τὰ γόνατά σου
τὸν Πρίαμον θρηγούντα, καὶ τῆν Ἑλένην
ἠδουγούμενην ἔς τὸν πρῶτον συζύγιον τῆσ
ὑπὸ τῆσ θειάσ Νεμεσίωσ. — Τὰσ πρῶτασ,
ἡμῶν ἐπιστρεφόντων, πλήρησ στερᾶνων
βλέπε τὸν θρίαμον μεᾶσ ὅπωσ θὰ ἦναι
τῶν ἐρχομένων ὁ θαυμασῶσ αἰώνων.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Πᾶσα πῶσ εἶναι ἀντίστασισ ματαία
γυναῖκα. Ὅθεν ὑπερωρῶ, ἀρῖνου
τῆν δυστυχῆ αἰθῶν τῆσ ἐκαρμένησ
νὰ ὑποστῆ τὸ βάροσ. Ἐντόσ ὀλίγου
ἔσ τὰσ χεῖράσ σοῦ τὸ θυμα θὰ παραδέσω.
Ἄλλ' ἄρηι τῆσ φρικιώδοσ στιγμῆσ ἐκείνησ
ὁ Κάλχασ ἔσ στήσῃ; καὶ ἀρρωγὸσ μόν
ἔσ τῆν γυναικῆσ ἐκείνησ βλάσθῃσ...
ἀπαρακλύωσ τῶν δυστυχῶν ἡμεῶν...
Τέλοσ τῆσ Ἀ. Παναγιώτου (καὶ ἀποδοῦσ)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΑΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣ

ὑπὸ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

(182 εἰρη. 158, 159 καὶ 160).

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΔΩΡΙΣ.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Ἄς μὴ στενοχωρῶμεν αὐτάς. — Ἐντεῦθεν Δωρίς ἄς μακρυνθῶμεν. — Εἰς τὰς ἀγκάλας ἢ μία τοῦ πατρὸς τῆς, καὶ τοῦ συζύγου αὐτῆς ἢ ἄλλη ἐλευθεραὶ ἄς μείνουν. Ἐνῶ ἐκεῖναι τὸ φίλτρον, τὴν ἀγάπην αὐτῶν θὰ ἐκτυλίσσουν, ἡμεῖς ἡσύχως τὴν συμφορὰν μας ἄς κλαύσωμεν μακρὰν τῶν.

ΔΩΡΙΣ.

Καὶ τί! ἡ λύπη ποτὲ δὲν θέλει παύει ἀφορμὰς θρηγῶν παντοῦ θὰ ἐξανοίγῃς;

Ἦ τῆς ἀιχμαλώτου τοὺς ὀφθαλμούς, ναί, πάντα φαίνονται μαύρα. Εἶν' ἀληθές. Αἰτία οὐδέποτε θὰ ἦναι χαρὰς τῶν δούλων αἱ μισηταὶ ἀλύσεις. — Ἄλλ' ἐνθυμοῦμαι, ὅτε τῆς Λέσβου τὰ χῶματ' ἀκουσίως ἀφήσαμεν, ἔς τὸ κύμα τὸν νικητὴν τῆς ἀκολουθοῦσαι, δειλὴ ἐντὸς τοῦ πλοίου ἐνώπιόν σου τὸν νικητὴν ἐκεῖνον ἐβλεπες πλήρη αἱμάτων... νὰ τὸ εἶπω;... τοὺς ὀφθαλμούς σου χωρὶς ποσῶς νὰ φαίνουν δάκρυα λύπης... Καὶ τώρα μειδιῶσι περὶ σέ πάντα. — Ἡ τῆς Ἰριγενείας πρὸς σέ φιλία, ὡς πρὸς αὐτήν, σοὶ δίδει ἀδελφῆς θέσιν. Οὐδέποτε τοιαύτας περιποτήσεις θὰ εἶχες ἐν Τρωάδι.

Τὴν ἐκραξεν ἐνταῦθα ὁ Ἀγαμέμνων... ἠθέλησας νὰ ἔλθῃς, καὶ μετ' ἐκείνης ἦλθες... Καὶ ὅμως ἡ λύπη σου αὐξάνη. Λύπην τοιαύτην δὲν ἐνοῶ...

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Τοιαύτην λύπην!... Καὶ τί νομίζεις; Ἡ Ἐριφύλλη ἡσυχὸς μάρτυς νὰ ἦναι τῆς χαρᾶς τῶν πρέπει. — Νομίζεις ὅτι τὰ ὄμματά μου πρέπει θρηνοῦντα νὰ πύσωσι, διότι

χαίρουν ἄλλοι; Τί πρὸς ἐμὲ ἂν χαίρουν; Βλέπω ἐκείνην, ἣν ἀδελφὴν μου λέγεις, βλέπω νὰ χαιρῇ εἰς πατρικὰς ἀγκάλας, καὶ τῆς μητρὸς τῆς τὸ καύχημα νὰ ἦναι. Τάλαινα Ἐριφύλλη! δυσμενοῦς μοίρας τὸ παίρνειν σὺ εἶσαι... πάντοτε νέου, κινδύνους διατρέχεις... Ξεναὶ ἀγκάλας μ' ἐσφαγῆσαν βρέφος, μ' ἐκόμισαν παιδίον. Μητρὸς δὲν εἶδον μειδίημα. — Θεοπέιαι πατὸς ἀγάπη δὲν μ' ἐμαθον τί εἶναι... Μυστηριώδης μὲ περιβάλλη πέπλος. Τίς εἰμαι; δὲν ἐξέρω... Καὶ εἰς φρικώδους γρησμούς, ἂν μάθω, μὲ ἀπειθεῖ. — «Ἡ ὥρα, καθ' ἣν γνωρίσω, μοὶ λέγει, τοὺς γονεῖς μου, ἢ τῆς ζωῆς μου θὰ ἦναι τελευταία.»

ΔΩΡΙΣ.

Ὅχι, δὲν πρέπει νὰ σέ τρομάξῃ τούτο. Νὰ τοὺς ζητήσῃς ἄρα εὐχαρίων πρέπει. Οἱ χρησμοὶ ἔχουν ἐννοίας δυσνοήτους. Πάντοτε κρύπτουν καίτι. Ἐχουν τὸ πνεῦμα τῶν λόγων ἐναντίον. Ἡ Ἐριφύλλη θ' ἀπολεσθῇ βεβαίως, τὸ ἀληθές σου ὄνομα εἴταν ἀνεύρη. Ἰσως αὐτὴ ἢ τοῦ δοθέντος γρησμοῦ ἐννοια εἶναι. Ἦλλαξαν τ' ὄνομά σου μικρὰς ἐκείνη.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ

Τούτο και μόνον περί ἐμοῦ γνωρίζω
ὁ δυστυχὴς πατήρ σου εἴξυρε μόνος
τὰ κατ' ἐμέ. Ἄλλ' ὅμως νὰ μάθω ἄλλο
δὲν ἐσυγχώρει. Οἴμοι!.. Ἐν τῷ Ἰλίῳ,
μ' ἔλεγεν ὅτι μὲ περιμένῃ δόξα
δικαίᾳ ὅτι τῶνομα, τὸν βαθμὸν μου
θὰ ἀναλάβω ἐκεῖ καὶ ὅτι θέλω
τότε γνωρίσει 'ς τὰς φλέβας μου ἀνάκτων
μεγάλων αἷμα.. Διέκρινον μακρόθεν
τὴν εὐκλειᾶ ἐκείνην, ὦ Δωρίς, πόλιν,
ὅτε εἰς Λέσθον τὸν ἀσπλάγγον Πελεΐδην
ἔφερον ὁ Κρονίδης. Φεύγουσιν ὅσοι
δὲν ἔπeson 'ς τὴν μάχην. Ὁ δὲ πατήρ σου
νεκρὸς ἐν μέσῳ πεσῶν μυρίων ἄλλων
μ' ἄρῃσε δούλην, τίς εἴμαι ἀγνοοῦσαν,
ἀπὸ τοῦ ὕψους τοιοῦτου μεγαλείου,
ὅπερ οἱ λόγοι μ' ὑπέσγοντο ἐκείνου,
κεκρημισμένη ἦδη, φυλάττω μόνην
τὴν ὑπερηφανίαν αἵματος, ὅπερ
νὰ ἀποδείξω ἀδυνατῶ.

ΔΩΡΙΣ

Ὅποια
βάσανος τυχή!.. Ἡ χεὶρ ἐκείνη, ἣτις
σ' ἀρήρπασε τοιοῦτον μάρτυρα, πόσον

σκληρὰ νὰ ἦναι 'ς τοὺς ὀφθαλμούς σου πρέπει.
Ἄλλὰ ὁ Κάλχας εἶναι ἐδῶ... Ὁ Κάλχας,
Ὁ μάντις ὅστις χεῖρει τὴν σῆμην ὅτι
τῶν Ὀλυμπιῶν τ' ἀπόρρητα γινώσκει,
καὶ μετ' ἐκείνων ὅτι λαλεῖ συγνάκις.
Τοιοῦτους ἔγνων ἐμπνεύστας ἀλανθάστους,
τὸ παρὸν οἶδε, τὸ παρελθόν, τὸ μέλλον,
Δύναται τοὺς γονεῖς σου ν' ἀγνοῇ οὗτος;..
Ἐπιτα, καὶ ἐνταῦθα ἔχεις προστάτας.
Ἡ κόρη τοῦ Ἀτρείδου, ἐντὸς ὀλίγου,
τὸν Ἀχιλλεῖα νομφεύεται, καὶ τότε
ἀσπίδα ἔχεις τὴν σπιδαράν του χεῖρα.
Τὸ ὑπεσκέθη, καὶ ὤμοσεν ἐμπρός μου.
Τούτο ὡς πρῶτον τῆς πιστεύας του δεῖγμα
θέλει ζητήσαι..

ΕΡΙΦΥΛΛΗ

Δωρίς, οἱ γάμοι οὗτοι
ἢ σκληροτέρα τῶν συμφορῶν μου εἶναι.

ΔΩΡΙΣ

Οἴμη! τί λέγεις;..

ΕΡΙΦΥΛΛΗ

Ἐκπλήττησαι δικαίως,
βλέπουσα ὅτι οὐδὲν ἀνακουρίζει
τὴν λύπην μου· ἄλλ' ὅτι θέλεις θαυμάσαι
πῶς ἀναπνέω.. Καὶ τί! μικρὸν νομίζεις

νὰ ἦμαι ξένη, ἀγνωρίστος καὶ δούλη;
Ἄλλ' ἔστω ταῦτα.. Τῶν δυστυχῶν Λαοδίων
ὁ θηριώδης καταστροφεὺς ὁ μόνος,
αἴτιος τῶν δεινῶν σου καὶ τῶν δεινῶν μου,
ὁ αἰμοδόρος κατακτητὴς μου, ὅστις,
μὲ ἕνα κτύπον, μετὰ τοῦ προσοῦλου μου
ἀρήρπασε πατρός σου καὶ τοὺς γονεῖς μου.
ἐν ἐνὶ λόγῳ, ὁ Ἀχιλλεὺς ἐκείνος,
οὕτινος μόνον τὸ ὄνομα βαθεῖαν
ἔπρεπε φρεῖν νὰ μ' ἐμποῖ; ἐκείνος,
Δωρίς, τὸ προσοῦλός μοι ὄνειρον εἶναι..

ΔΩΡΙΣ

Οἴμοι!.. Τί λέγεις;..

ΕΡΙΦΥΛΛΗ

Ἄ! ναὶ ἤλπίζον ὅτι
τὸ αἶσχος τοῦτο θὰ δυνηθῶ νὰ θάψω
ἐν αἰωνίᾳ σιγῇ. Ἄλλ' ἡ καρδίᾳ
πεισομένη ἄρῃσε νὰ ἐκρύψῃ
τὸ μυστικόν. Τὸ λέγω πρὸς σέ Δωρίς μου.
Θέλω νὰ χύσω τὴν καίουσάν με φλόγα,
κ' ἐπιτα θέλω διὰ παντός σιγήσαι.
Μὴ μ' ἐξετάξῃς εἰς τί βασίζομένη
ὀλέθριον τοιοῦτο ἄρῃσε πάθος
ἵνα μὲ κυριεύσῃ. Δὲν αἰτιώμαι
τὰς συμπαθείας, ἅς εἰς τὴν συμφορὰν μου

ἐνόμιζον ἐκείνος ὅτι δεικνύει.
Ἡβέλῃσαν βεβαίως οἱ τοῦ Ὀλύμπου
θεοὶ τὰ βέλη τοῦ μίσους τῶν ἀσπλάγγων
νὰ ἐκνεύσωσιν κατὰ τῆς Ἐριφύλλης.
Τὴν ἀποφράδα ἡμέραν ἐνδυμῆσαι,
ἦτις ἀπ' ἑλευθέρων μᾶς εἶδε δούλας;..
ἔτε εἰς χεῖρας τοῦ τρομεροῦ ἔχθρου μας
εἶδον νὰ πέσω, ἀναίσθητος καὶ κρῖα
ἐμοῦ. Ἐπὶ τέλος τὰ ὄμματά μου
ἠνέωξα, καὶ εἶδον ἕνα μὲ σφίγγῃ
ἢ τοῦ Πελεΐδου αἰμοσταγῆς ἀγκάλη.
Ἐρρύαξα, Δωρίς μου, καὶ ἐφοβούμεν
τὴν ἀπαισίαν τὸν νεκροῦ μας ὄφιν
νὰ ἀπενίσσω. — Ὡς τὸ πλεῖον τοῦ εἰσῆλθον,
καταρωμένη τὴν λύσάν του, καὶ τ' ὄμμα
στρέφουσα μετὰ φρεῖνης εἰς ἄλλο μέρος..
Ἄλλα, τὸν εἶδον... δὲν εἶχεν ἢ μορφή του
τί θηριώδες. Ἡσθάνθη ἐμπνεύστας
τὰς ἐπιπλήξεις 'ς τὰ τρίμοντά μου χεῖλη
καὶ κατ' ἐμοῦ, ἠσθάνθη κηρυσσομένην
'ς τὰ στήθη τὴν καρδίαν. Ἐκλαθόμεν
τοῦ μίσους, τῆς ὀργῆς μου. Ἐκλειον μόνον.
Ὁδηγὸν φίλον τὸν ἄρῃσε ἠσυχῶς
ἵνα μὲ φέρῃ... Ἐν Λέσθῳ τὸν ἠγάπων.
Καὶ ἐν Ἀλόιδῃ τὸν ἀγάπῳ. — Ματαίως

ἢ τοῦ Ἀτρείδου θυγάτηρ μοὶ προσφέρει
τὴν προστασίαν αὐτῆς, καὶ φίλην χεῖρα
μοὶ τείνει. — Τὴν καρδίαν σπαρασσομένην
ἀπὸ φρικώδεις τοῦ ἔρωτος μακίας
αἰσθάνομαι. — Τὴν χεῖρα λοιπὸν ἐκείνην,
ἦν μοὶ προσφέρει ὀχνοῦμαι μόνον, ὅπως
καλυπτομένη ὑπὸ αὐτὴν εἰς τὸ πέρας
τὰ σχεδιά μου νὰ φέρω κατορθῶσω,
καὶ ματαίωσω τοὺς μισητοὺς τῶν γάμων.

ΔΩΡΙΣ

Τί κατ' ἐκείνης θὰ δυνηθῇ ἐν μίσος
ἀνίσχυρον;!. Δὲν ἦτο ἐν ταῖς Μυκηναῖς
κάλλιον κεκλεισμένη νὰ ἀποφύγῃ
βασάνους, τὰς ὅποιαις ἐδῶ ζητοῦσα
ἦλθε; νὰ σῶσῃς ἐκεῖ τὰς ὀλεθρίους
φλόγας, ἅς πρέπει νὰ κρύπτῃς ἐπιμόνως;..

ΕΡΙΦΥΛΛΗ

Τὸ ἦθελον. — Εἰς ταύτας τὰς παραλάς
ἢ εὐτυχία ἐκείνης ὅτι μαύρην
εἰκόνα θέλει 'ς τοὺς ὀφθαλμούς μου δεῖξει
προέβλεπον. Καὶ ὅμως ἢ εἰμαρμένη
καὶ ἀκουσῶν ἀκόμη ἐδῶ μὲ σῶσαι.
Μυστηριώδης μοὶ ἔλεγε φωνῆ τις

ν' ἀναχωρήσω· ἄ! καὶ μ' ἔλεγεν ὅτι
ἢ ὀχληρὰ μοὶ ἐνταῦθα παρουσία
τὴν δυστυχίαν ἦτις μὲ κατατρέπει
μετ' αὐτῆς ἴσως θὰ δυνηθῇ νὰ φέρῃ
μ' ἔλεγεν ὅτι 'ς τοὺς εὐτυχεῖς ἐκείνους
ἐραστὰς ἴσως καὶ χύσω τῶν δεινῶν μου
μικρὸν τι μέρος, ἐντυχθα ἐρχομένη.
Τούτο μὲ φέρει ὀχλὶ ἐπιθυμία
νὰ μάθω τοὺς γονεῖς μου. Ἀπὸ τῶν γάμων
ἐκείνων ἢ ζωῆ μου κρίματα. Ἄμα
τοὺς ἴδω τελεσθέντας... Ἀρκεῖ... Ἐλπίζω
δὲν ἔγω ἄλλων. Τετέλεστα, Δωρίς μου.
Ἐν τῇ σκοτίᾳ τοῦ τάφου θέλω κρύψαι
τὸ αἶσχος μου. Τί πρὸς με νὰ μάθω τότε
τὸ ὄνομα γονέων οὐκ καταισχύου,
δι' αἰσθημάτων τρελλῶν καὶ ἀνοσίων;..

ΔΩΡΙΣ

Πόσον σὲ κλαίω. Ἄλλὰ τὸ πάθος..

ΕΡΙΦΥΛΛΗ

Βλέπεις.
Ὁ Ἀγαμέμνων μετὰ τῆς θυγατρὸς του
ἔρχεται Πάθος..

(Ἀκολουθεῖ.)

5. ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΑΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ

(193ε ἀρ. 158, 159 καὶ 160 161).

ΣΚΗΝΗ Β'

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

καὶ βήθεϊσαι.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ποῦ τρέχεις Πάτερ; Ποῦ

σὲ ἀποσπᾷ ἀνάγκη ἀπὸ τὰς φίλων
ἐμῶν ἀγάλας;... Τὴν αἰρηθῆσαν ταύτην
φυγὴν σου πάτερ ποῦ ν' ἀποδώσω πρέπει;
Τὴν πρώτην ἔς τῆς Ἀνάσσης τὰς διαχύσεις

ἀφῆσα θέσιν τὸ σέβας μου. Πλὴν τώρα
μίαν στιγμὴν καὶ μόνην ἢ νική μου
νὰ σὲ κρατήσῃ δὲν δύναται ἀγάπη;
Τί! ἢ χαρὰ μου ἵνα χυθῆ δὲν πρέπει
ἐνιόπιόν σου; Δὲν δύναμαι...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Φιλτάτη,

εἰς τὰς ἀγκάλας βήθεϊται τοῦ Πατρός σου.
Σὲ ἀγκυῶ...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ἄ! πόσον προσφιλέης μ' εἶναι
ἢ τοῦ πατρός μου ἀγάπη! Νὰ σὲ βλέπω
ἀφῆσα με. Στὴν καρδίαν τῆς θυγατρὸς σου
ἢ θεά σου, ὦ Πάτερ, ἀφραστον χόνη
χαρὰν... Ὅποια σὲ περιβάλλει ἀγάπη!...
Τιμαὶ ὅποια! Ὅποια ἔξουσία!
Ἦδῃ ἢ φήμη δὲ ἀπιστευτῶν λόγων
μοὶ εἶχεν ἀναγκαίη πάντα. Ἄλλ' ὅμως,
βλέπουσα τώρα ἐκ τοῦ πλησίον ταῦτα,
τὴν ἐκπληξίν μου καὶ τὴν χαρὰν ν' αὐξάνουν

αἰσθάνομαι. Μὴ ποῖον, Πριάμω, σέβας
ἢ Ἑλλάς κλίνει ἐνιόπιόν σου γόνυ!
Πατρός τοιοῦτου νὰ εἶναι τις θυγάτηρ!...
Ὅποια εὐτυχία!...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Εὐτυχιστέρου

πατρός νὰ ἦσαι κόρη ἤξιζες, ἔχι
ἐμοῦ...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Καὶ ποῖον εὐτύχημα σοὶ λείπει;...
Καὶ δύναται τις τιμὰς μεγαλητέρας
νὰ ἀπαιτήσῃ; — Εὐχαριστίας μόνον
νὰ ἀναπέμψω ἔς τοὺς Ὀλυμπίους ἔχω.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ. (κατ' ἄκρον.)

Θεοὶ!... Ὅρεθω νὰ τὴν προτομιάσω
ἔς τὴν δυστυχίαν, ἦτις τὴν περιμένει;...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Κρύπτουσι Πάτερ, καὶ στεναγμούς ἐκχύνεις!
καὶ μετὰ κόπου μὲ βλέπεις! — Τὰς Μυκήνας
ἀφῆσα, ὅμοι! χωρὶς τὴν θέλησίν σου;...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Θύγατερ, ἔχι ὡς σ' ἔβλεπον, σὲ βλέπω.
Ἄλλ' οἱ καιροὶ ἀλλάζουν, καθὼς κ' οἱ τόποι.
Σαληραὶ φροντίδες ἐνταῦθα τὴν χαρὰν μου,
φεῦ! δηλητηριάζουν...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Τί λέγεις, πάτερ;

Τὸν ὕψηλόν σου λησμονήσον μαζὶ μου
βαθμόν. Ἐξέρω κ' ἐγὼ τὰς συνεπειάς,
ὡς ἀπουσία μακρὰ συνεπιφέρει.
Τί! εἶναι αἰσχος μίαν στιγμὴν καὶ μόνην
πατὴρ νὰ ἦσαι;... Ἐρυθρίαι; στενάζεις;...
Τρυφερὰ μόνον ἠγεμονίς σὲ βλέπει.
Νὰ ἐκθειάζω μὲ ἤκουσε πόλλάκις
αὕτη τὴν πατρικὴν σου πρὸς μὲ ἀγάπην.
Ποσάκις προστασίαν τῇ ὑπεσθῆθην
τὴν ἀγαθότητά σου!... καὶ ἐκαυχῆθην
διὰ τοιαύτην ὑψίστην εὐτυχίαν!...
Ἄλλ' αὕτη τώρα φυχρὸν σὲ βλέπει Πάτερ...
Τί θε εἶπῃ;... Ἐλπίδας εἶπα ματαιάς

νεγόμεθα νὰ εἶμεθα τὰ θύματα τῆν αὐθαιρέσιαι καὶ
κουραστίου προτίθενται νὰ κτίσωσι λουτρονάς ἐκεῖτε.

τῇ εἰδῶν;... Ἄ! Πάτερ τὸ μέλαν νέφος
διώξον, ἔπειρ καλύπτει τὴν μορφήν σου.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Θύγατερ!...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Πάτερ, ἐξαικολούθη

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ὅχι

δὲν δύναμαι

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ὁ Πάρις, ὁ τῶν δαιμόνων
αἴτιος, εἴθε ν' ἀπολεσθῆ;...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Πυράδῃ

δάκρυα θά στοχασθῆ ὁ θάνατός του
εἰς ἡμᾶς, κόρη...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Τὴν πόθητὴν Ζωὴν σου
εὐχομαι ὁ Κρονίδης νὰ προστατεύῃ...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ἀπὸ τινος κ' ἐκείνος σκληρὸς μοὶ εἶναι

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ἄληθές ἐστὶν ὁ Κάλυκας ἑτοιμάζει
εἰς τοὺς θεοὺς πομπῶδῃ τινὰ θυσίαν;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Εἴθε, προβάσας τὴν εἰδικὸν ἔργῃν τῶν
ἐξελιάσω!...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Καὶ ἡ θυσία αὕτη
προσφέρεται ταχέως;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ὅσον δὲν θέλω...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Μοὶ συγχαίρεται νὰ δεθῶ μαζὶ σας...
Τῆς εὐτυχούς σου ἀικογενείας μήπως
ἀπαξίως τὰ μέλη νὰ φέρῃ, πάτερ,
εἰς τὴν θυσίαν ταύτην;...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Ὅμοι

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Τί λέγεις;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ

Σὺ θύγατερ θὰ ἦσαι μετ' ἐμοῦ... χεῖρα...
(ἀκούσθε!)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΑΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ

ΣΚΗΝΗ Γ'

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΔΩΡΙΣ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Πῶς νὰ ἐκλάβω ὑποδοχὴν τοιαύτην;..

Μηστρηιώδης μὲ βασκίλει φρίκη.

ἀγνωστὴν δυστυχίαν φοβούμαι. Οἴμοι!

Ἢ δυστυχὴς μου καρδία διὰ ποῖον

ἔβχεται, ὄχι θεοὶ δὲν ἀφραῖτε...

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Καὶ τί! ἐν μέσῳ, ἡγεμονίᾳ, πῶν τόπων

φροντίδων, ὄσαι τοὺς ἀνεκτὰς κυκλοῦσι,

μικρὰ ψυχρότης νὰ τρίμησι θὰ σὲ κάμη;

Οἴμοι! εἰς ποίας ὑπέκειμαι βατάνους

Ἐγὼ. Πατέρα, μητέρα δὲν γινώσκω.

Πανταχοῦ ξήτη! κ' εἰς αὐτὴν ἴσως εἶ

τὴν γέννησίν μου, θεοπεικὸν καὶ φίλον

ἐκείνων βλέμια δὲν μ' ἔχει περιβάλλει!

Καὶ σὺ μὲ ἀνίσως πατὴρ σὲ ἀποβρίστη;

δύνασαι εἰς τοὺς κόλπους μητρὸς τὴν λύκην

ἢ ἀνακουφίσθαι; Ἄλλὰ, τί λέγεις; Οἶον

δυστύχημα ἐν κλαίῳ; τὰ δάκρυά σου

ὁ ἔραστής σου δύναται νὰ σπογγίσῃ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Δὲν τὸ φρονῶμαι, ὦρα! Ἐρητύλλη.

Τὰ δάκρυά σου πάλυ ν' ἀνισταθῶσιν

εἰς τὸν Πηλεΐδην δὲν δύναται. Ἡ δόξα,

ὁ ἔρωσ, ὁ πατὴρ μου καὶ τὸ καθῆκον

τῷ χορηγῶσθαι δικαίων ἔχουσιν

ἐπ' ἐμοῦ. Ὅμως καὶ δι' αὐτὸν ἐκείνον

νὰ σταγασθῶ τί κρίνεις; ἀνυπομόνωσ

ἐξήτη νὰ μὲ ἴδῃ. Τὰς περὶ τὰς

ταύτας ν' ἀφῆτη δὲν ἤθελε νὰ ἴδω

ἐμέσως νὰ τὸν εἶρω μὲ διατίθει

ἢ πισθεὶς πατὴρ μου. Ἐρχομαι τόσῳ

μικροῦθεν καὶ ἐκείνος τί κάμησι; σπείθει

νὰ μὲ ἴδῃ; Φεῦ! ὄσα μὲ περιμένει

ἀνυπομόνωσ ἐγὼ μίσην ἔς τὰς γῆρας

προσεργασμένη ταύτας, τὴν παθητὴν του

μορφὴν ἐξήτησιν ἀπειταχού καὶ ὅσαι

φείδωνται, ἐξέτρως ἐν θά ἴδῃ;

ἐνώπιόν μου ἤλπιον. — Δελὸν βλέμμα

ἔριπτον ἔς τῆς Ἀλλιδος τὰς ὄδοσ; Πάντα

περὶ ἐκείνου ἠρώτων ἡ καρδία

ἐμπρὸς ἐπίτα ἱητούσα νὰ τὸν εἶρη.

Ἐρχομαι τέλος, Φθίω, χωρὶς ἐκείνος

νὰ μὲ προλάβῃ ἀγνωστῶν διασχιῶ

πλήθος; ἐκείνον μόνον, οἴμοι! δὲν βλέπω.

Ὁ Ἀγαμέμνων ἐμπρὸς μου ἀπορεύει

καὶ τὸνομά του ἀκόμη νὰ προφῆρῃ.

Διατί ταῦτα; — Ἐκείνος δὲ τί κάμησι;..

Μυστήριον! καὶ ποῖος θὰ μ' ἐξηγήσῃ

αὐτό; ὡσ τοῦ πατρός μου, μήπως θὰ εἶρω

καὶ τὴν καρδίαν τοῦ ἔραστοῦ μου πάγον;..

Τί! τοῦ πολέμου ἰσχυρὰν αἰ φροντίδας

ἐν ταῖς καρδίαις ἐν ἀκαρί νὰ σβύσων

πάντων τὸ φέτρον, τὸν ἔρωτα;.. Ἄλλ' ὄχι

τὸν ἀδελφῶ. — Ὀρείλου εἰς ἐμὲ μόνον

τὴν συμμάχην αὐτοῦ. Μετὰ τῶν ἄλλων

αὐτὸς μνηστήρων δὲν ἦτο εἰς τὴν Σπέρτης

αὐτὸς καὶ μόνος ἦν ἔδωκε τὸν ἔραον

Ἠλέ ἔρωσ, πῆρα νὰ εἰς τὴν Τρωάδα

μόνον καὶ μόνον διὰ τὴν ἔρωτά μου

Ποῶν χροῦσο βραδείον θέλει εἰς

συζύγου μου πᾶ ἤρη εἰς τὸν τίτλον

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ, καὶ βηθείσαν.

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Θύγατερ, πρέπει νὰ φύγωμεν ἀμέσως, σώξουσαι αὐτῶ κ' αἱ δύο τὴν τιμὴν μας. Νῦν δὲν θαυμάζω, ἀν' δυσηρεστημένους Ἐρᾶν δετε μᾶς εἶδεν ὁ Πατήρ σου. Νὰ μᾶς ἐκθέσῃ εἰς ἀρνήσιν μὴ θέλων, μὲ τὸν Ἀρχῖαν ἐστέλλει τὴν σκυτάλην ταύτην. — Ὡς τὸν δρόμον ἐμελλε νὰ μᾶς εὕρῃ, πλὴν πλανηθείσας μᾶς ἔλασεν. Ἐνταῦθα τὴν στιγμὴν ταύτην τὴν ἔλαβον. Ἀκόμη εἶναι καιρὸς. Ἐνταῦθα δὲν πρέπει πλέον νὰ μένωμεν. Ἐξαιρήσῃ ἤλλαξε γνώμην περὶ τῶν γάμων ὁ Ἀχιλλεύς, καὶ φεύγων τὴν τιμὴν τοιαύτην ζητεῖ νὰ ἀναβάλλῃ αὐτοὺς· μετὰ τὸ τέλος τῆς ἑκαταρτίας, Κρονίδα, τί ἀκούσῃ! —

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Εἰς προσβολὴν ταυμάσῃσέ βλάπτω. Πρέπει εἰς ταύτην ν' ἀντιπέσῃ ἀγερωχίαν εὐγενή. Οἴμοι! Ἐν Ἀργεὶ ἰδοῦθουν

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΔΩΡΙΣ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Εἰς ποῖαν, οἴμοι! κατὰστασιν φρικώδη οἱ λόγοι οὗτοι μ' ἀρίουν! Ὁ Πηλεΐδης ἤλλαξε γνώμην. Ἀτιμασμένη πρέπει νὰ ἐπιστρέψω. Καὶ σὺ ἐνταῦθα ἄλλον ἔχῃται, οὐχὶ μάντιν!..

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Τοὺς λόγους τούτους νὰ ἀνοήσω ἀδυνατῶ Κυρία.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Πιστεύω δε μὲ ἔνοσις, ἀν θέλῃς νὰ μ' ἐνοήσῃς. Τὸν σύζυγον μ' ἀρπάξει ἀδικος τύχη. Ὡς τὴν δυστυχίαν ταύτην, θά μὲ ἀρήσῃς καὶ σὺ; Εἰς τὰς Μυκήνας ἀνευ ἐμοῦ νὰ ζήσῃς δὲν ἦτο τρόπος. Τώρα νὰ φύγω θά μὲ ἀρήσῃς μόνον μετὰ τῆς βασιλεύσεως;

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Προτοῦ νὰ φύγω τὸν Κάλχαντα νὰ ἴδω θηελόν.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Τότε Πρὸς τί βραδύνεις νὰ τὸν εἰδοποιήσῃς;

Ἐντὸς ὀλίγου ἀνχωρῶτε...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Φθάνει

μία στιγμὴ πολλάκις ἀμριβολίας μυρίας νὰ φωτίσῃ... Ἄλλ' ὃ, τί λέγω; Νὰ σὲ βιάσω δὲν θέλω πλέον. Ἦδη, τάλανα! βλέπω δε, πὲν ἐναντάσῃν. Ὁ Ἀχιλλεύς... ἄλλ' ἔχει ἀνχωροῦσαν μὴ βλέπυσά με στένωχρησσαι σφῆδρα.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Τοιαύτης ἀπιστίας μὲ ἐλαμβάνεις ἔνοχον; ν' ἀγαπήσω τὸν θηριώδη καταστροφία ἐγὼ; — κηθημαγμένον τὸν βλέπω, λυσσαλίον, φλόγας κρατοῦντα ν' ἀποτερῶνῃ τὴν Λέσδον...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Ναὶ ἔρσται τοῦ ἦρωος ἐκείνου, ἀπστε! αὐτὴ ἡ λύσσα δὲ βροχίον αἵματα ἀτάσῃ, οἱ ἔνοσι οἴμοι, ἢ τερωθείσα Λέσδος, εἶναι οἱ χαρακτῆρες, οὗς σφοδρὸς ἔρωσις εἰς τὰ στήθη σου χαράσσει. Δὲν μισεῖς, δε, τὰς ἀναμνήσεις τούτας χαίρουσα μάλλον τὰς ἀναπέρας; εἰς τοὺς πλαστοὺς σου θρήνους

πλέον ἢ σπαξ τῶν στοχασμῶν σου εἶδον τ' ἀπίκρυφα. Ἄλλ' ὅμως εἰς τοὺς ἐρθθαλοὺς μου ἡ εὐπιστός μου θετεν ἀγαθότης καὶ πάλιν τὴν ταινίαν, ἦν προσεπάθον νὰ ἀπορρίψω. Τὸν ἀγαπᾷς! Τί πρέπει λοιπὸν νὰ πράξῃς;.. Φεῦ! ὀλεθρία πλάνη! Τὴν ἀντεράστριάν μου εἰς τὰς ἀγκάλας ἰδέσθην... Τὴν ἡγάπων, εὐπιστός! Ἐπὶ καὶ σήμερον εἰς ἐκείνην, φεῦ! ὑπεσχόμενν του ἔραστοῦ της τὴν προστασίαν. Φρίκη!..

Τοιαύτος ἦτο λοιπὸν ὁ θρηιαμῶς μου; Ὡς τὴν ἀμαξάν σου αὐτογαεὶ ἰδέσθην... Σοὶ συγχωρῶ τοὺς πόθους, τὸν ἔρωτά σου, καὶ τὴν καρδίαν, ἦν ἀπ' ἐμοῦ ἀρπάξεις, ἀλλὰ τὴν σκευωρίαν δε ἦς μὲ φέρεις εἰς τὴν ἀκραν της Ἑλλάδος ζητοῦσαν... ποῖον; ἔραστὴν, θεσις μὲ περαινεῖ μόνον ὅπως α' ἐγκαταλείψῃ, ποτὲ δὲν θέλω σοὶ συγχωρήσει, ἀπστε... Πάντα, δε, μοὶ ἀποδίσεις μ' ἀπλήττουσι δικαίως. Τοιαύτους λόγους δὲν ἔνωσ' Κυρία. Οἱ θεοὶ εἶναι παρωργημένοι τὸσω κεν' ἐμοῦ, ὅμως τοιαῦτα νὰ ἀποδῶ

ἀργὴ τῆς ὥρας μ' ἐρούλαξην... Πλὴν πρέπει νὰ συγχωροῦμεν τοιαύτας ἀδικίας, δε; τυρλὸς ἔρωσις ὑπαγορεύει. — Ποῖον ἀριτύως σκευωρίαν μοὶ ἀποδίσεις;.. Δύναται νὰ πιστεύσῃς δε τὴν κόρην Ἀρίνει τοῦ Ἀτρείδου ὁ τοῦ Πηλεΐδου υἱός, προτιμῶν ταύτης ἀσσημον ἄλλην, ἀνήκουσαν εἰς αἶμα; δε, περ νὰ χύσῃ φλίγεται ὑπὸ πόθου;..

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Σὺ θρηιαμῶεις σκληρὰ, περιρρονοῦσα τοιαύτην λύπην. Ἀργὴ τῆς ὥρας δὲν ἔγωγ ἐνοήσῃ της δυστυχίας τὸ μέγεθος... Συγκρίσεις τὰς θέσις μας, ζητοῦσα τὴν ἀδικίαν σου ἐν ἀνυβίωσῃ νύκτι. Πρόσθετε ὅμως, μὴ σπεύδῃς τὸσον. Αὐτὸς ὁ Ἀγαμέμνων, ὃν ἐυβορθεῖς, ἀπίσῃς της Ἑλλάδος ἀργὴ εἶναι πατήρ μου, καὶ ἀγαπῶν με ἀποθέσει τὴν λύπην, ἢ μὲ θηρωσκα. Τὰ δάκρυά μου καιοῦσιν τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Τοὺς στίγναμοὺς του φερόντας εἶδον. Πάρεποννομένη, δε μὲ ὑπεσχέθη ψυχρῶς, καὶ δε, πὲν μὲ ἡγάπη πλέον!

(Ἀκολουθεῖ)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΑΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ὑπὸ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ και αἱ ῥηθείσαι.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Λοιπὸν ἀληθὲς ἦτο; ἰδῶ σὲ βλέπω;
ὁ στρατὸς ὅλος θάλεγεν ἠπατάτο,
Ὡς ἐν αὐλίδι! Τί ἐργάσαι νὰ κάμης;
ἀλλὰ ὁ Ἀγαμέμνων τὸ ἐναντίον
μοὶ ἐδεβαίου;...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Ἐσούχαστον πληροῦνται

οἱ πόθοι σου. ἄλλως στιγμᾶς ἀκόμη
ἢ κόρη τοῦ Ἀτρείδου ἐνταῦθα μένει.

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ, ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΔΩΡΙΣ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Θεοί! μὲ φεύγει!.. Τί! ὄνειρον μὲ εἶναι;
εἰς πόσον χάος μὲ βέπει ἡ φυγήτης!
Ἐγεμονίς, ἀνίσως τοῦ Ἀχιλλέως
δὲν σ' ἐρεθίζει ἡ θεά. — πολέμιου
ν' ἀκούσης τὰς δεήσεις ἂν ὑποφέρης. —
ἂν καὶ ἐκεῖνος ποτὲ τὴν συμφορὰν σου
ἐκλαυσε. — Ποία τὰς ἐρερεν ἐνταῦθα
δὲν ἀγνοεῖς αἰτία.. ἐξέυρεις...

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Μήπως

σὺ δὲν ἐξέυρεις; σὺ ὅστις ἓνα μῆνα
τὴν Ἐλευσίν των διαΐξεις;...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἐνα μῆνα!..

ἀλλ' ἔλειπον ἐνταῦθεν πρὸ τόσο χρόνου!..
Μόλις χθὲς ἦλθον...

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Λοιπὸν ὁ Ἀγαμέμνων

ὅτε εἰς τὰς Μυκῆνας ἔγραψε, μήπως
ὁ ἔρις σου, ἡ χείρσου δὲν τὸν δδήγουν;

Ὡς, ὦ Πηλεΐδα, ὅστις τῆς θυγατρὸς του
τὰ θέληγτρα λατρεύεις;.....

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἐκπεπληγμένον

μᾶλλον μὲ βλέπεις. — ὦ! ναί. ἂν ἠδυνάμην
νὰ πράξω ὅ,τι ἐπιθυμῶ. θὰ ἤμην
πρὸ πολλοῦ χρόνου ἐν Ἄργε... ἀλλὰ, τῶρα
σκληρὰ μὲ φεύγει. Τί ἐπραξε; καὶ ποῖον
ἐγκλημα μοὶ προσάπτουν; ὅπου ἂν στρέψω
τοὺς ὀφθαλμούς, εὐρέσκω ἀδυσωπήτους
ἐχθρούς. Ὁ Κάλχας ὁ Ὀδυσσεύς, ὁ Νέστωρ
τὴν στιγμὴν ταύτην πᾶσαν των εὐγλωττίαν,
πᾶσαν των τέχνην κατέβαλον κυρίως
ὅπως μὲ πείσουν ὅτι νὰ παρατήσια
πᾶσαν ἰδέαν περὶ των γάμων τούτων
πρέπει, τὸν ἔρωτά μου ν' ἀρνηθῶ ὅπως,
τὴν δοξάν μου ἂν θέλω. Τί ἔρα τρέχει,
Ποία πλεκτάνη ἐνταῦθα ἐχαιλεύθη;..
Μὴ ἐν ἀγνοίᾳ ὁ μῦθος ἐγεγόνην
τοῦ στρατοῦ. Πρέπει ν' ἀνακαλύψω ἔλα.

ΣΚΗΝΗ Η΄.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΔΩΡΙΣ.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Καὶ ποῦ νὰ κρύβω τὸ αἰσχός μου, Κρονίδα;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

καὶ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΑΙΓΙΝΗ, ΔΩΡΙΣ.

καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἡ τοῦ Πηλεΐδου κρέματα εὐτυχία
ἀπὸ σοῦ μόνου, ἡγεμονία. — Καρδίαν
λατρεύουσάν σε εἰς τὸν βωμὸν τῆς Φοῖβης
ἔλθε νὰ λάβῃς.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Καιρὸς δὲν εἶναι ἔτι
νὰ πορευθῶμεν. Ὅθεν ἂς ἐπιτρέψῃ
ἡ ἄνασσα ἐνταῦθα τοῦ ξρωτὸς σου
ἓν δαίγμα νὰ ζητήσω. Πιστεύω ὅτι
εἰς τὴν μελλόνουσί σου δὲν τὸ ἀνεῖσαι.
Τὴν νέαν αὐτὴν ἡγεμονίδα βλέπεις;

Τῆς εὐγενείας τοῦ γένους ὁ Κρονίδης
ἔθηκε τὴν σφραγίδα εἰς τὸ μέτωπον τῆς.

Πηγαὶ δακρύων οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς εἶναι.
Τὴν συμφορὰν τῆς δὲν ἀγνοεῖς, αἰτία
αὐτῆς σὺ εἶσαι. Κ' ἐγὼ τετυρωμένη
ὑπὸ ἀδίκου ὄργης δὲν ἐσεδάστην
τὴν δυστυχίαν αὐτῆς. Ἄς ἡδυνάμην
τοὺς σκληροὺς λόγους οὖς πρὸς τὴν νέαν ταύτην
εἶπον, νὰ ἐξαλείψω διὰ τῶν ἔργων...
ἄλλο δὲν ἔχω ἢ ἀσθενεῖς δεήσεις.

Τὸ ἔργον σου σὺ μόνου νὰ ἀνατρέψῃς
δύνασαι. Αὐτὴ αἰχμάλωτός σου εἶναι.
Μία σου λέξις, καὶ τὰ δεσμὰ τῆς πίπτουν.

Τὴν εὐτυχὴ ἡμέραν ἄρχισον ταύτην
εὐεργετῶν. Ἄς εἶναι, ναί, ἐλευθέρω
νὰ μὴ μᾶς βλέπῃ εἰς τὸ ἔξῃς, ἂν θέλῃ.
Δεῖξον εἰς τὸν Κόσμον ἢ κόρη τοῦ Ἄτρείδου
ὅτι ἐνοῦται μετ' ἀνάκτος γενναῖου,
τῶν θνητῶν τρόμος μὴ θείοντος νὰ εἶναι.
ὅτι τὴν δόξαν σὺ δὲν περιορίζεις
εἰς ἐρημώσεις μόνου. Ἔσθ' ἀφνειὸς
τὸ δάκρυ τῆς συζύγου νὰ συγκινήσῃ
τὴν νίκην σου καὶ ὅτι σὺ ἀποβίτων
τὰ ὄπλα εἰς τοὺς πόδας τῆς δυστυχίας

τοὺς πλαστουργήσαντές σε θεοὺς μιμεῖσθαι.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Τὴν ζωηρὴν μου ἐλάφρουν, ὦ ἄναξ,
λύπην. ἐν Λέσβῳ μὲ ἔφεραν ἡ μάχη
αἰχμάλωτόν σου. Ἄλλὰ τὰ ἀσεβῆ τῆς
δικαία λίαν μακρὰν θέλεις ὠθήσει,
ἂν εἰς τὴν δουλείαν προθήσῃ τὰς βασιάνους,
ὅσας ἐνταῦθα μένουσα ὑποφέρω.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Σὺ!

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Ναί ἀφίω τὰ ἄλλα, Νόμον μᾶλλον
ἀπαίστιον, Πηλεΐδα, νὰ ἐπιβάλῃς
δύνασαι εἰς τὴν ἀθλίαν αἰχμάλωτόν σου,
ὅταν ὑποχρεώσῃς αὐτὴν νὰ βλέπῃ
τὴν τῶν ἐχθρῶν τῆς εὐδοκίμων; Σμῆνος
ἀγριὸν βλέπω κατὰ τῆς δυστυχούς μου
βαῖνον πατρίδος, καταστροφὴν τελείαν
ἀπαιλοῦν. βλέπω τῶν γάμων αἱ λαμπάδες
τὴν ἀπαίστιαν πυρλαίαν ν' ἀνάπτουν...
ἂ! θέλησον νὰ φύγω τοῦ στρατοπέδου
κ' ὤμων ἀκόμα μακρὰν. Σ' ἀγνωστα μέρη;
ἀγνωστος ἢ ἀθλία φύγω νὰ κρύψω
τὴν συμφορὰν μου. Ταύτης σὲς ἀποκρύπτουν

τὰ δάκρυά μου τὸ ἔμισυ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἦραϊκί

Ἦγεμονίς, δὲν πρέπει ν' ἀκολουθήσης
ἡμᾶς. Ἐλευθερίαν νὰ σοὶ χάρισω
εἰθέ. ἄς μάθῃ τοῦτο ὁ στρατὸς ἔλεος.
Καὶ ἡ γλυκεία στιγμὴ τῆς εὐτυχίας
ἡμεῶν ἄς λύσῃ, ὦ κόρη, τὰ δεσμά σου

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Οἱ ἀνωτέρω καὶ **ΑΡΧΙΑΣ**

ΑΡΧΙΑΣ.

Ἔτοιμα πάντα καὶ τὴν ἡγεμονίδα
ὁ Ἀγαμέμνων εἰς τὸν βωμὸν προσμένει.
ἀλλὰ σταθῆτε... ἀντὶ νὰ τὴν ζητήσω.
ὡς ὁ πατὴρ τῆς μὲ στέλλει, δὲν διατάξω
νὰ σὲ εἰδοποιήσω, Πηλεΐδα, ὅτι
ἐκ τῶν χειρῶν ἀφαιλῆς οὐ τοῦ πατρὸς τῆς
νὰ σώσης τὴν μνηστῆν σου.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Τί λέγεις;

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ὀϊμοί!

Κρονίδα τί ἀκούω!

ΑΡΧΙΑΣ! (πρὸς τὸν Ἀχιλλεΐα)

ἄλλος δὲν μένει
νὰ τὴν ὑπερασπίσῃ, ἢ σὺ Πηλεΐδα.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Καὶ ἔνεγκτιὸν τίνος;

ΑΡΧΙΑΣ.

ἄκων. Τὸ μυστικὸν τοῦ ὡς ἠδυνάμην
ἐρύλαξα, ἀλλ' ὅμοιος ἔτοιμα εἶναι
τὸ ξίφος. ἡ ταινία, ἡ πυρά, παντα.
Καὶ ἂν ἀκόμη ἐπέπρωτο τὸ θῆμα
ἐγὼ νὰ ἤμει, νὰ ὀμιλήσω πρέπει.

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Τρέμε Ἀρχία... ὀμίλει... ἐξηγήσου.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ὀϊος ἂν ἦσαι, ὀμίλει, μὴ φοβῆσαι.

ΑΡΧΙΑΣ.

Λύω τὴν γλώσσαν. Σεῖς ἔρασατ' καὶ μήτηρ
εἰς τὸν πάτερα φυλάχθητε νῆν κόρην
μὴ σταίτετε...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Τί λέγεις; καὶ ποῖος φόβος
ὑπάρχει;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἄγε, πρὸς τί νὰ δυσπιστῶμεν;...

ΑΡΧΙΑΣ.

Νὰ τὴν προσέρῃ εἰς τὸν βωμὸν θυσίαν,
τὴν περιμένει...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Τὴν κόρην του!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἐκείνος!

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Τίς; ὁ πατὴρ μου!

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Ἠράκλειος! τί ἀκούω!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ποῖα τὴν ἀσειβῆ του χεῖρα ὄπλαζει
ἀνόςιος μαῖα; Τίς νὰ ἀκούσῃ
τοιούτους λόγους δύναται ἀνευ φρίκης;

ΑΡΧΙΑΣ.

Εἶθε μικρὰν νὰ εἶχον ἀμφιβολίαν!...
Χρησμέν ὁ Κάλγας ἀπήγγειλε ζητοῦντα
αὐτήν. Τῶν Ὀλυμπίων θέλησιν εἶναι.
ὕπὸ τοιούτων ὄρον τὴν τοῦ Ἰλίου
ἄλωσιν μόνον ὑπόσχονται, καὶ στέλλουν
τοὺς σιωπῶντας ἀνέμους ἄχρι τοῦδε

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Τὴ! βδελυρὰν τοιαύτην δολοφονίαν

εἰ θεοὶ θέλουν;

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Τί ἐπράξα, καὶ ποῖον
οὕτως ἀσπλάγγως ἐγκλημα τιμωροῦσιν;

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ἡ σκληρὰ, ὄχι, διαταγὴ του πλέον
δὲν μὲ ἐκπλήττει. Ἦθελε διὰ τοῦτο
μακρὰν νὰ μένω τῆς τελετῆς.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Τοιοῦτος

ὀμίλειος Πηλεΐδα, προαιρεσιμένος
μοὶ ἦτο...

ΑΡΧΙΑΣ.

Τοῦτον, ἵνα σὰς ἀπατήσῃ
ὁ Ἀγαμέμνων ἐφερῆν εἰς τὸ μέσον.
Καὶ ὁ στρατὸς ἀκόμη ἠπατημένος
εἶναι.

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Πηλεΐδα, ἰδοὺ ἡ Κλυτεμνήστρα
εἰς τοὺς πόδας σου, ζητοῦσα ἵνα λυτρώσῃς
τὴν Ἰριγένειαν.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ. « ἔμαθον αὐτὴν »

Ἄνασσα!...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ἄρει;

Ἀημόνεισον τίς εἴμαι. θεοὶς τοιαύτη
μοὶ πρέπει ἔδη. Ἐάν τὰ δάκρυά μου
σὲ συγκινήσουν, εἴμ' εὐτυχῆς, Πηλεΐδα,
αἰσχος δὲν εἶναι εἰς τοὺς πόδας σου νὰ πῆσω.
Τὴν σύζυγόν σου ν' ἀρπάξωσι ζητοῦσι.
Τοιαῦτα ἦσαν αἱ γόησαι ἐλπίδες
τῆς Κλυτεμνήστρας... Ὀϊμοί!... Σὲ ἐζητοῦμεν
ἔς τὰς ὀλεθρίους ἐλθεῖσαι παραλία,
ταῦτα, Πηλεΐδα. Ἐἰς τὴν σραγγὴν τὴν φέρει
τὸ ὄνομάσου. Τί! ἐπικαλουμένη
τοὺς Ὀλυμπίους εἰς τὸν βωμὸν ἐκεῖνον,
Ἐνθα τὴν περιμένει ἀσπλαγγχον ξίφος,
θὰ πορευθῆ; Σὲ μόνον ἔχει Πηλεΐδα.
ἐνταῦθα, εἰσαι σὺ μόνον ὁ πατὴρ τῆς,
ὁ σύζυγός τῆς, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἐπι.
Τὴν πρῶγουσάν σε λύπην εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου
ἀναγνώσκω. — Ὀύγατερ, σὲ ἀφίνω
εἰς τὸν σύζυγόν σου. — Μὴν τὴν ἀφῆσῃς μόνην
ἕως οὐ ἔλθω. — Τὸν θηριώδη ὅπως
εὔρω Ἀτρεΐδην τρέγω. Τὴν φλέγουσάν με
ὀργὴν βεβαίως δὲν θέλει ὑπομείνει:
ἄλλο ὀρεῖται ὁ Κάλγας νὰ ζητήσῃ

θῆμα. — Τί λέγω;... ἀλλὰ, ἂν ἐπιμένῃ;
Ὀύγατερ, τότε νὰ θυσιάσουν πρέπει
τὴν Κλυτεμνήστραν πρῶτον

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ, ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἄνασδος μένος,

Ἦγεμονίς. Εἰσέτι ἡ ἐκπληξίς μου
διαρκεῖ. Τίνα λέγουν νὰ θυσιάσουν;
Τὸν Ἀχιλλεΐα γνωρίζουσι τίς εἶναι;
Ἦ μήτηρ σου πιστεύει ὅτι ἀνάγκη
δεήσεων ὑπάρχει, κινδυνευούσης
σου; εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀχιλλεΐως ὅτι
πρέπει νὰ πῆσῃ ἡ κραταιὰ τοῦ Ἄργους
ἄνασσα; ὅτι ὅπως μὲ συγκινήσῃ
ἀνάγκη εἶναι θαυμάσιον; ὅτι ἄλλος
μεῖζον λαμβάνει ἐμοῦ ἐνδιαφέρον,
ὅταν αἱ τῆς μνηστῆς μου σκληρῶς ἡμέραι
ἐπαπειλοῦνται; — Τοῦτο μὲ ἀτιμᾷ.
Ναὶ βασισθῆτε εἰς τὸν λόγον τοῦ Πηλεΐδου.
ἄς πράξουν ὅτι θέλουν. Μὲ τὴν ζωὴν σου
καὶ τὴ ζωὴ μου συνδέεται. — ἀλλ' ὄχι.
Νὰ σὲ λυτρώσω, δὲν ἀρκεῖ μόνον. Τρέγω
(ἀναλευθεῖ)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΑΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΑ

ὡς

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

νὰ σ' ἐδικήσω. Μὲ σπρώχνουσιν εἰς τοῦτο
ὀργή δακρυά και θλίψις ὑπεράτη.
Τὸ ὄνομά μου, εἰ ἄθλιοι! ὡς μίστον
νὰ μεταχειρισθῶσιν ἔχον τὴν τόλμην
Δόλον τισούτον νὰ τιμωρήσω πρέπει.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Πηλεΐδα, ἀκουσόν μου. Μὴ φεύγῃς μίαν.

ΑΝΤΙΑΓΕΥΣ.

Τίς νὰ προσβάλῃ τοῖμά τὸν Ἀχιλλεῖα
ἀτιμωρήτως; Ὁ Βάρβαρος! Προθύμως
νὰ ἐδικήσω τοῦ ἀδελφοῦ του τρέγω
τὸ αἷμα. Πρώτος ἐφήρισα ἐκεῖνον
ἀρχηγὸν πάντων, εἰκοσὶν ἀντιχέλους
ἀνακτας ὑποτάξας αὐτῷ. Καὶ μόνον
τόσων ῥουτιδίων τόσων ἀγώνων νίκης

ὑπισχνουμένης ἐδικήσω, καὶ δόξαν,
καὶ πλοῦτη εἰς ἐκεῖνον, ἀνταμοιβὴν μοι
ἐξήτησα τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς του...
ἀλλ' αἰμοδότης, ἐπίσκοπος ἐκεῖνος
σήμερον καὶ φίλιον παρατάξει

καὶ φῶσιν. Τὴν καρδίαν τῆς θυγατρὸς του
ἐχνύουσαν νὰ δεῖξῃ ζητεῖ. Καὶ θέλει
κακούργημα τοιοῦτο τὰ δαματὰ μου
νὰ ὑποφέρουν;.. Καὶ δὲν ἀκούσι ταῦτα.
Μὲ ὕμναιον τὸν δόλον του καλύπτει
ἐτοιμασίας, καὶ θέλει νὰ σὲ φέρῃ
εἰς τὴν θυσίαν ἐγὼ αὐτός. Ἡ χεῖρ μου
εὐπλοῦτος νὰ στηρῆσῃ τὸ ραγιστὸν του.
ἀντὶ συζύγου, νὰ γίνω ὁ δῆμιός σου.

Ὀίμοι! εἰς ποῖους θὰ ὠδηγήσῃς γάμοις
ἂν ὁ μνηστὴρ σου ἐβράδυνον ἄκοιμη
μίαν ἡμέραν! Ματαίως θὰ μ' ἐζήτησι
εἰς τὸν βωμόν. Βαρβάρων ἀσπλαγχνον ξίφος
καὶ ἄγρον μακίαν, ἀντί,
ἐκεῖ ὅ' ἀπῆντας, καὶ αἰρῆς πληττομένη,
κάταρσιμένη τὸ ὄνομά μου, ἀπνοῦς
θὰ ἔπιπτες. — Τοιοῦτον αἰσχιστὸν δόλον
νὰ τιμωρήσω πρέπει. — Καὶ σὺ προσέτι,
βλέπουσα πόσον νὰ μοὶ προσέψουν αἷσχος
ἠθέλησαν, ὀρεῖλαις ἵνα ἐγκρίνης

ὅτι ἂν πράξῃς. — Ὁ Βάρβαρος ἐκεῖνος,
ὅστις ἐτόλμα νὰ μὲ περιφρονήσῃ,
πρέπει νὰ μάθῃ ποῖον ἐδολεῖσθη
ὄνομα...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Ὀίμοι! — ἂν μ' ἀγαπᾷς, ὡς λέγεις —
τὴν διησὶν μου ἐὰν ὄ' ἀκούσῃς θέλης,
ὡς τελευταίαν χάριν — νὰ ἀποδείξῃς
ἂν αὐτὸ πρέπει. — Ἐκεῖνος, τὸν ὅποιον
σκληρὸν καὶ αἰμοδότην λέγεις ἐχθρὸν σου,
καὶ τὸν ὅποιον νὰ τιμωρήσῃς σπεύδει,
ὅτι ἂν πράξῃ, δὲν ἀγνοεῖς Πηλεΐδα,
εἶναι πατὴρ μου....

ΑΝΤΙΑΓΕΥΣ.

Πατὴρ σου! τίς ἐκεῖνος;..
ἄπμον δολοφόνον ἐκεῖνος βλίπας,
ὄχι πατέρα....

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Εἶναι πατὴρ μου, αὐτός
σοὶ λέγω, τὸν ὅποιον λατρεύω... Ὅστις
ἀκρι τῆς ὥρας ταύτης σημεῖα μόνον
μοὶ εἰδείεν ἀγάπης. Ἐκ τῆς μακρᾶς μου
ἐκασθὸν ἠλικίας πρὸς αὐτὸν σέβας
νὰ τρέφω. Ὅθεν ἀνευ βαθείας λύπης

νά τὸν ὀφρίζουν δὲν δύναμαι ν' ἀκούω.
'Ορμαὶ τοιαύτης δὲν ἐπιδοκιμάζω...
Καὶ ἂν ἐλάσσων ὁ ἔριος τῆς Πηλεΐδα,
ἦτο, τοιαῦτα ὀνόματα βεβαίως
μία θυγάτηρ δὲν ἔθελεν ἀκούσει.
Βάρβαρον, αἰμοβόρον πρὸς τί τὸν λέγεις;
Μήπως κ' ἐκείνου δὲν ρήγνυται τὸ στήθος,
τὴν μάχαρκα ὑψούστος; Καὶ ποῖος χαίρων
πατήρ θά χύσῃ τῆς κόρης του τὸ αἷμα;
Καὶ νὰ μὲ θυσιάτῃ διατὶ θέλεις,
ἂν νὰ μὲ σώσῃ ἡδύνατο; — Πηλεΐδα,
μὴν ἀμφιβάλλῃς, εἶδον τὰ δάκρυά του
νὰ ῥέωσιν ἀρθρόνως. — ἄκουσον πρῶτον
τί θὰ σοι εἴπῃ κ' ἐκεῖνος, ἀκολούθως
τὴν καταδίκην ἀπάγγελον. — Ἄρκοῦσιν
ὅσα σπαράσσουσιν δεινὰ τὴν δυστυχῆ του
καρδίαν. Ἡ ὀργή σου μὲ τὸσον μῖστος
ἄς μὴ ἐπιβαρῶνῃ αὐτόν

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

ἡγεμονίᾳ τοιοῦτου δεινοῦ κινδύνου,
ἄλλον δὲν ἔχεις φόβον; Δυστυχῆς ἦμα,
εἰς ἀσπλαγχνός (πῶς ἄλλως νὰ νομᾶσαι

Ἐν μέσῳ

αὐτόν;) σὲ φέρει εἰς τὸν βωμόν! Καὶ ὅταν
εἰς τὴν μακίαν αὐτοῦ τὸν ἔρωτά μου
ἀσπίδα σοὶ προτεῖνω, μόνην φροντίδα
τὴν ἡσυχίαν τοῦ δολοφόνου ἔχεις;
Πραῦνης τὴν ὀργὴν μου; τὸν δακτύλῳ;
καὶ τὸν λυπεῖσαι ἐπὶ; δι' αὐτὸν τρέμεις,
κ' ἐμὲ φοβεῖσαι μόνον; Καρπὸν τοιοῦτον
ἐπέπρατο νὰ φέρῃ ὁ ἔριος μου; ἀγαπῆν
πρὸς τὸν Πηλεΐδην αἰσθάνεσαι τοιαύτην;...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Σκληρὴ! τί! ἀμφιβάλλεις; τὸν ἔρωτά μου
νὰ μάθῃς περιμένεις τώρα Πηλεΐδα;
Τὴν ἀπεισίαν εἶδον τῆς σφαγῆς μου
εἶδες ν' ἀκούσω ψυχρῶς καὶ ἄνευ τρόμου.
ἀλλὰ δὲν εἶδες, ὅχι, ποῖον ἠσθάνθη
ἀπελπισίαν ὅτε φθάνουσα εἰρήνης
ἤκουσα ὅτι προέδωκας τὴν πρὸς με
πίστιν! Τίς εἶδε, μὴ κατ' ἐμοῦ ὠργίσθη
τῶν Ὀλυμπίων ὁ ἀναξ, εὐτυχίαν
ἰδὼν τοιαύτην;... Ὁἴμοι! ἐραίνενο μοι
ὀμένιος τοιοῦτος τῶν θνητῶν ὅτι
μ' ἔθετον ὑπεράνω...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Τὸν Ἀχιλλεῖα,

ἡγεμονίᾳ, ἀνίσως ἀγάπας ζῆθι;...

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ, ΑΙΓΙΝΗ

καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Πᾶσα ἐλπίς ἐσχάθη, ἂν δὲν μᾶς σώσῃς
σύ. Μ' ἀπορεύγει. Τὴν θέαν μου φοβεῖται
ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ τοῦ βωμοῦ μοὶ κλείει
τὴν εἰσοδόν, πιστοῦς του φύλακας θέσας.
Μὴ φεύγει. Ν' ἀντιπάρῃ θάψος δὲν ἔχει
τὴν λύπην μου.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἄς εἶναι ἔρχεται τώρα
ἢ τοῦ Πηλεΐδου σειρά. ἐγὼ λαμβάνω
πᾶσαν φροντίδα. θὰ μὲ ἰδῇ Πηγαῖνω...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Πηλεΐδα... ὄμοι!... ποῦ θὰ ὑπάγῃς;...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἄγε,
τί ἀπικτεῖς; Τί θέλεις πάντοτε πρώτη

νὰ ματαιώνῃς;...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Θύγατερ, οἴμοι! Ποῖον
σχέδιον ἔχεις;...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Ἄνασσα, τοῦ Πηλεΐδου
τὸν μακρῶδη ἔρωτα μὴν ἀφήσῃς
νὰ ἐκχειλίσῃ... ἄς παύσωμεν τοιοῦτους
λυπηροὺς λόγους. Μὴ ἐπιπλήξῃς,
Πηλεΐδα... Ποῦ νὰ φθάσῃ εἰς ὠργισμένους
ἐραστῆς Ποῖα νὰ ἐκτελέσῃ ἔργα
δύνανται ὁ Πηλεΐδης, καλῶς ἐξεύρω.
ἀλλὰ, καὶ ὁ Πατήρ μου τὴν ἐξουσίαν,
ἦν ἔχει, ζηλοτύπως λίαν φυλάττει.
Ἐκ γένους εἶναι ὑπερηφάνου λίαν
καὶ οἱ Ἀτρεΐδαι. Νὰ ομιλήσωσιν ἄλλων
ἄφες. Πηλεΐδα, χεῖλη ὦν ἡ δαδία
Ποσῶς δὲν τὸν προσβάλλει. Ἐντὸς ὀλίγου,
μὴν ἀμφιβάλλῃς, ὅτι βραδύνω βλέπων,
εἰδὼ θὰ ἔλθῃ νὰ μὲ ζητήσῃ μόνος.
Μητρός λελυπημένης θ' ἀκούσῃ τότε
τοὺς στεναγμούς, τοὺς θρήνους. Καὶ εἰς ἐμὲ ποῖους
ἰσχυροὺς λόγους, Πηλεΐδα, ἡ ἰδέα
θέλει ἐμπνεύσει ὅτι τὰ δάκρυά σας

θέλω προλαβεῖν ὅτι τὴν μακρῶδη
θὰ σταματήσω παραφορᾶντον ὅτι
μεθ' ὁμῶν πλέον καὶ δι' ὁμῶν θὰ ζήσω!...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Τί θέλεις; ἔτιω, ἄς σὲ εὐχρηστῶσω.
Συμβουλάς, ὅσας κ' αἱ δύο δυναθῆτε,
δώσατε εἰς ἐκείνον. Ναί' πεισάτε τον.
Ἄς σκεπθῇ ὅτι ἡ ἡσυχία πάντων,
πρὸ παντός ἄλλου ὅμως ἐκείνου, θέλει
ν' ἀλλάξῃ γνώμην. — ἀλλὰ εἰδὼ τί μένω;
Τί πολυτίμους στιγμᾶς εἰς λόγους χάνω;
ἔργων ἀνάγκη, καὶ ὄχι λόγων, εἶναι...
(πρὸς τὴν Κλυτεμνήστραν)
Ἄνασσα, τρέχω τὰ ἐτοιμάσω πάντα.
Ἦσυχος μένε, εἰς τὴν σκηνὴν σου ταύτην.
Ἡ κόρη σου θὰ ζήσῃ, σοὶ ὑπισχνούμαι.
Πιστεύσον ὅτι ἐνώσω ἀναπίω
τὸν θάνατόν τῆς ματαίως διατῆτον
οἱ θεοὶ. Τοῦτο ἀνάσσα, νὰ πιστεύσῃς
τὸν χρησμὸν πρέπει. Ἄ! καὶ Ὁ χρησμὸς οὗτος
ὅσους ἂν δώσῃ ὁ Κάλχας ματαιώνει.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΔΩΡΙΣ.

ΔΩΡΙΣ.

Ἄ! τί μοὶ λέγεις; Τίς ἐξαλλος μανία
τὴν τῆς Ἰφιγενείας νὰ ποθῆς τύχην
σὲ κάμνει; Αὐτὴ μετ' οὐ πολὺ ἐκπνέει.
Καὶ λέγεις ὅτι τοιαύτην εὐτυχίαν
ζηλεύεις!... Ποῖος θὰ τὸ πιστεύσῃ; Ποῖα
καρδία εἶναι τὸσον ἀγρία, ὥστε...

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Τοῦ στόματός μου οὐδέποτε ἐξῆλθεν
ἄλλη τις λέξις ἀληθευτέρα ταύτης.
Πλήρης φροντιῶν καὶ ταράχης ἀγρίας
οὐδέποτε ἠσθάνθην τόσῳ τὸν φθόνον
διὰ τὴν εὐτυχίαν, Δωρίς, ἐκείνης.
Κίνδυνος εὖνους! ἔλπις κυνῆ, ματαία!
Τὴν δόξαν τῆς δὲν εἶδες καὶ τοῦ Πηλεΐδου
τὴν ταράχην; Ἄ! εἶδον δαίδατα τούτων
ἀλάνθαστα. Κ' ἤρωσ, τρώμους τῶν ἄλλων
θνητῶν, ὁ μὴ γινώσκων δάκρυα ἄλλα

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

—

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

ἢ ὅσα κάμνει νὰ γύνωσιν ἡ χεὶρ τοῦ
 ἔ καὶ παίδιον ἔτι ἰδῶν νὰ τρέχουν
 αὐτὰ ἀσπλάγγως· ὁ αἰκαστὸν λείωνται
 καὶ ἀρκτοῦ πρῶτην λαβῶν τροφήν, ἂν λέγῃ
 ἀλήθειαν ἢ φήμη, ... οὗτος νὰ τρέμῃ
 ἄμαθε δι' ἐκείνης... αὐτὴ τὸν εἶδεν
 πρῶτῃ νὰ κλαίῃ καὶ ἔβην νὰ ἀλλάσῃ
 Μὴ τὴν λυπήσῃ. — Ἄ! δάκρυα τοιαῦτα
 νὰ λάβω ἀν' ἐκείνης μὲ ὅσας ἔχει
 ὁ κόσμος δυστυχίας ἤθελον... ἔτι
 καὶ μὲ θυσίαν ζωῆς... ἀλλὰ, τί λέγω
 ζωῆς θυσίαν;... Μὴ τὸ πιστεύσῃς, ὄχι
 ἂν ἀποθνήσκῃ ἐκείνη. Ὁ Πηλεΐδης

εἰς ἄτιμον ἄργιαν δὲν θέλει μείνει
 ἀτιμοσφῆτως αὐτὸς δὲν ἀγχορεύεται
 Τὴν συμφορὰν τῆς ἐξεύρει νὰ κελίσῃ.
 Ὁ χρησμός οὗτος, θέλει; ἴδου, ἰδούθη
 ὅπως αὐξήσῃ, ἐκείνης μὲν τὴν ἄρξαν,
 ἐμοῦ δὲ τὰς βρασάνους. Προσφιλεστέρην
 τῷ ἔραστῇ τῆς ὅπως τὴν καταστήσῃ
 Καὶ τί! δὲν ὀλέπεις τί κάμνουν δι' ἐκείνην;
 Τῶν Ὀλυμπίων τὴν ὀλεθρίαν κρύπτουν
 ἀπόφασιν. Ἐτοίμη ἢ πορὰ εἶναι,
 ἀλλὰ τὸ θῦμα εἰσὶτα ἀγχοεῖται
 Οὐδὲν ἐξεύρει τὸ στράτευμα. Εἰς ταύτην
 τὴν σιωπὴν πατέρα, Δωρίς, δὲν βλέπεις
 ἀμφίβροτῃ; Ἐκείνος καὶ πῶς ν' ἀνθεῖ
 δύναται. Ποῖα σκληρότης θαρραλείας
 τόσας ἐρόδους θὰ ὑποτῆ ἔτασθα;
 Μητρὸς κενίαν, καὶ θυγατρὸς φιλάτης
 δάκρυα οἴκου κραυγῆς, ἀπαιποσίαν...
 εἰς ταῦτα, ναί, τὰ αἶμα ἀναστατοῦται...
 ἔπειτα, ὁ Πηλεΐδης, Δωρίς, ποῦ μένει;...
 Ἄ! ναί σοὶ εἶπον, εἰς μάτην ὁ Κρονίδης
 καταδικάζει αὐτήν. Δυστυχῶς μόνη
 ἐγὼ θὰ ἴμην...! Ἐν τῶν δυνάμην...

ΔΩΡΙΣ.

Ποῖον

σγείδιον ἔχεις;

ΕΠΙΦΥΛΛΗ.

Ποῖος μὲ ἐμποδίζει;

Πρὸς τί δὲν τρέγῃ ἀμέσως τοῦ Κρονίδου
 τὴν ἀπειλὴν εἰς πάντας νὰ φανερώσω,
 καὶ τοῦ Ἀτρείδου τὰς ἀσβεῖς πλεκτάνας;...

ΔΩΡΙΣ.

Ἄ! τί θὰ πράξῃς!...

ΕΠΙΦΥΛΛΗ.

Ποῖα χαρὰ! καὶ πόσα

εἰς τῆς Τρωάδος τὰ ἱερὰ τεμένη
 θύματα θὰ καῶσιν, ἂν τὰ ὀσμά μου
 ἐκδοκουμένη, τοὺς Ἕλληνας κατώρθουν
 ν' ἀναστατώσω κατὰ τοῦ Ἀχιλλείως
 νὰ ἐξοπλίσω τὴν χεῖρα τοῦ Ἀτρείδου
 ἂν, ἄσημονοῦντες τὸ Ἴλιον, τὸ ξίφος
 ἔστρεπον εἰς τὴν στήθη, Δωρίς, ἀλλήλων.
 Ἐς τὴν δυστυχῇ μου πατρίδα, ἂν θυσίαν
 κατώρθουν νὰ προσέρω τὸν στρατὸν ἰδον!

ΔΩΡΙΣ.

Κρότον βραχέων ἀκούω. Ἐρχομένην

τὴν Κλυταιμνήστραν βλέπω. Σύνελθε, ἄλλως τὴν παρουσίαν αὐτῆς μὴ περιμένῃς.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ

Ἄς φύγωμεν ἐντεῦθεν. Ὅπως ταράξω τοὺς μισητοὺς τῶν γάμων, ἀρκεῖ μὲ μόνον τὸ μῖσος, ὅπερ καὶ οἱ θεοὶ ἀκόμη εὐλογοῦν. Ἄλλην γνώμην, Διός, δὲν θέλω.

ΣΚΗΝΗ Β΄.

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ, ΑΙΓΙΝΗ.

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Βλέπω, Αἰγίνη μακρὰν ἐκείνης πρέπει νὰ φύγω. Ὅχι, δὲν κλαίει, δὲν φοβεῖται τὸν θάνατόν της. Ζητεῖ ἀπ' ἐναντίας τὸν ἀσπλαγγνόν της κ' αἰμαγαρῆ πατέρα νὰ δικαιώσῃ. Ἐπιθυμῶ νὰ ἴδω τὴν τρυφερότερη καρδίαν ὅ' ἀνασπῶσιν ἀνάληγτος, καὶ σίβας μόνον νὰ τρίψω διὰ τὴν χεῖρα, ἣτις σκληρὰ τὴν σπάζει. Ὡ σταθερότης! ὦ σίβας! Τὴν ἀγάπην ταύτην ἐκείνος πῶς ἀνακαίσει; Οἴμοι! ὁ βάρβαρος! λυπεῖται ὅτι βραδύνα... Τὸν περιμένω, θὰ ἔλθῃ νὰ ζητήσῃ λόγον. Νομίζει ὅτι τὴν προδοσίαν αὐτοῦ ἀκόμη θὰ θυνεθῆ νὰ κρύψῃ.

Ἔρχεται. Σίγα ὀργή, καὶ ἄχρι τίνας ἂς ἴδωμεν θὰ σπρώξῃ τὴν ἀτιμὸν του καὶ βδελυράν, Αἰγίνη, ὑποκρίσιν.

ΣΚΗΝΗ Γ΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ καὶ ῥηθβεῖσαι.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἄνασσα, μόνη! Καὶ διατί ἐνταῦθα τὴν κόρην μας δὲν βλέπω; Τί περιμένει; Δὲν ἦλθεν ὁ Ἀρχίας; ἢ μὴ σὺ ἴσαι αἰτία νὰ βραδύνη; Τί! τοὺς δικαίους πόθους μου μὴ ἀρνήσῃς νὰ ἐκπληρώσῃς; εἶναι ἀνάγκη εἰς τὸν βωμόν ἐκείνης νὰ προηγηθῇ; .. ὄμναι...

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

εἶναι... εἶναι

ἢ κόρη μου ἔτοιμα, ἐὰν νὰ ἔλθῃ νομίζεις πρέπον... ἀλλὰ νὰ σὲ κωλύῃ δὲν εἶναι τί!...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Τὴ λέγεις; ἔμει;...

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ναί, εἶναι

ἔτοιμα πάντα;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ὁ Κάλχας περιμένει.

Ὁ βωμὸς εἶναι κεκοσμημένος ἤδη. Ἐπραξα ὅ,τι νὰ πράξω εἶχον χρέος.

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ἄλλα τὸ θῦμα; Περι αὐτοῦ τί λέγεις;

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Τί θῦμα λέγεις; Τί ἐνοεῖς μὲ τοῦτο;

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΚΛΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ἐλθὲ, ὦ κόρη. Σὲ μόνον περιμένουν. εὐχαριστίας ἔλθῃ νὰ ἀπονεύμῃς εἰς τὸν πατέρα, ὅστις σ' ἀγαπᾷ τόσον, ὥστε χεῖρ ἄλλη εἰς τὸν βωμόν δὲν θέλει νὰ σ' ὀδηγήσῃ.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Τί βλέπω! Τί ἀκούω!

Κόρη μου κλαίεις, καὶ τὸ δαῖλόν σου ὄμμα βλέπει χαμαί; Τί τρέχει; Τί σὰς ταράττει; Τί! σιωπᾷτε; κλαίετε καὶ αἱ δύο;...

Ἄ! ἄθλιε Ἀρχία, μ' ἔχεις προδώσει!..

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ

Πάτερ δὲν ἐπροδόθη; ἦσυχος μένε.

Γνωσκόμεν ὅτι τὸ φύλλον τοῦτο ὑπερλίτως κλειστόν ἐστίν.

Ὅταν προστάτης, θέλουν σὲ ὑπακούσει. Τὴν ζωὴν ταύτην σὺ ἔδωκας μοι, θέλεις νὰ ἀναλάβῃς αὐτήν; σαφῶς εἶπέ μοι, ὡς εὐχαριστίας τὸν σύζυγον ἐκείνον ἐν ἐδίδῃ μοι ἢ χεῖρ σου ἐδεχόμεν — ἂν εἶναι χρεῖα, ἐξέυρω ἀγογγύστως ἔς τοῦ Κάλχαντος τὸ ξίφος καὶ τὸν ἀθῶον λαμπρόν μου νὰ προσφέρω. Καὶ σεβομένη πᾶσαν διαταγὴν σου, χαίρουσα θέλει τὸ αἶμα ὅπερ μοι ἔδωκας σοὶ δώσω... Τοιοῦτο σέβας, ὑποταγὴ τοιαύτη, ἀμοιβῆς ἄλλης, ὦ! ἄξια ἂν εἶναι.

Ὡ! ἂν οἱ θρήνοι μητρὸς σὲ συγκινώσιν, μὴ θέλῃς, πάτερ, ἐνῶ τιμαὶ τοιαύται μέ περιμένουν, ἀόριος ν' ἀποθάνω. θυγάτηρ τοῦ Ἀτραίδου πρώτῃ πατέρα σ' ἠνώμασα, καὶ πρώτῃ εὐχαριστίας εἰς τὸν Κρονίδην σ' ἔκαμα ν' ἀναπέμψῃς. Ἡ προσομιλῆ σου δὲν εἴμ' ἐνῶ θυγάτηρ; Δὲν ἐνθυμῆσαι θωπεύων με ποσάκις ἔς τὰς πατρικὰς ἐκείνας εὐχαριστήσῃς ἀδυναμίας; Οἴμοι! τὰς πόλεις δεσας νὰ κατακτήσῃς ἑμελλῆς νὰ μοὶ λέγουν ἠνομαστὶ, ὦ Πάτερ, φίλων. Τοῦ Ἰλίου

τὴν ἄλωσιν προσίδου, καὶ τοῦ θριάμβου εἶχον ἀρχίσαι φαίδρα νὰ ἱταμάζω τὴν ἑορτήν. Ἄ! ὄχι. Τὸ πρῶτον θῦμα δὲν ἤλαψον νὰ ἴμαί ἐγώ. — ὁ φόβος τοῦ τὴν ζωὴν μου ἐπαπειλοῦντος ξίφους νὰ σοὶ ἀνεθυμῆζω δὲν μ' ἀναγκάζει τὴν πρώτην σου ἐκείνην πρὸς μὲ ἀγάπην τίποτε μὴ φοβεῖσαι. Ἐὰν στήθῃ ταῦτα ἔχω καρδίαν ἔς τὴν ὄψαν σου σκιρτώσαν. Νὰ αἰσχυρῆ τοιοῦτον ποτὶ πατέρα δὲν θέλω κάμει ἂν νὰ ὑπεραπίσω τὴν ζωὴν μόνου εἶχον, καὶ οὐχὶ ἄλλο, τὰς φίλας ἀναμνήσεις εἰσευρον ταύτας νὰ κλείσω εἰς τὰ στήθη. ἀλλὰ, ὦ πάτερ, ἐξέυρεις ὅτι, μετὰ τῆς λυπηρᾶς μου τύχης, συνδεδεμένη ἢ εὐτυχία τῆς φιλοστόργου μητρὸς, τοῦ ἔραστοῦ μου εἶναι. — Καὶ οὕτως, οἴμοι! τοῦ ἠμεναίου ἐνόμαζε νὰ ἐλπίθῃ ἀνακτομένης τὰς δῆβας, καὶ ἠλόγησε τὴν χεῖρα, ἣτις τοιαύτης εὐτυχίας πρόβενος ἦτο. ἀναξίως σου δὲν εἶναι. Σὺ ἐκείνον ἐκλεξας, πάτερ. Ἐπέτρεψας σὺ μόνος νὰ ἀγαπήσω αὐτόν. — Τὸ σχεδίδιον σου

τώρα ἐξέυρει. Τὴν ταρχὴν του κρῖνον. Ἴδε καὶ τὴν μητέρα θαυροῦσσαν. Συγγῶραι πάτερ, συγγῶραι ἂν πειρώμας τὰ δόκρυά των, τὴν λύπην νὰ προλάβω. **ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.**

Φεῦ! κατὰ δυστυχίαν ἀληθὲς εἶναι. Ἐν θῦμα ἀπαυτοῦσιν οἱ ὀργισμένοι θεοὶ ἐγκλημα ποῖον νὰ τιμωρήσουν θέλοντες δὲν εἰσεύρω. Τὸ θνομά σου ἀπήγγειλον. Νὰ βέωση ὁ χρησμός θέλει τὸ αἶμά σου ἐνταῦθα εἰς τὸν βωμόν των. Νὰ σώσω τὴν ζωὴν σου ἐκ τῆς φρικώδους διαταγῆς τῶν ταύτων, ἔπραξα ὅ,τι ἢ πατρικὴ μου μ' ὑπέδειξεν ἀγάπῃ. Δεήστων ἀνάγκην ποσὺς δὲν εἶχον. Πόσον ἀντέστην, τί νὰ σοὶ εἶπω τώρα; Ναί, πιστεύσῃ μοι εἰς τὴν ἀγάπην, κόρη, ἦν πρό εὐλόγου ἀνέφερες καὶ ταύτην ἐτι τὴν νύκτα ν' ἀνακαλέσω μ' εἶδον τὴν ἀπασίαν διαταγὴν ἐκείνων. Τὸ τῶν Ἑλλήνων ἐνέκρησας συμπίρον. Προσέφερον θυσίαν καὶ τὸν βαθμόν μου καὶ τὴν ἀσφάλειάν μου εἰς σὲ ὦ κόρη. Ἦρχετο ὁ Ἀρχίας νὰ ἱμποδίση

(ἀκλιθεῖ)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΑ

303

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

τὴν ἑλευσίν σὰς ἐνταῦθα, ἀλλ' ἡ τύχη
 δι' ἄλλου δρόμου σὰς ἔφερε. Τί πταίω,
 ἂν ὁ Κρονίδης, ματαίην καταστήσας
 πᾶσαν φροντίδα τοῦ δυστυχῆος πατρός σου,
 τῆς εἰμαρμένης ἠθέλησε τὸ θυμῶ;
 Ἡ ἔξουσία ἐνταῦθα τοῦ Ἀτρείδου
 ἀσθενῆς εἶναι. Τί δύναμαι νὰ πράξω;
 τοῦ στρατοπέδου τίς θέλει χαλινώσῃ
 τὰς παραβόλους ἑρμῆς. Οἱ θεοὶ ἔδω,
 τῆς ἀκουσίας ὑποταγῆς τοῦ ἔρκου
 τοὺς ἀπολλοῦν ὑπὸ χωροῦντες μένον
 τὴν ὑπερτάτην σὺ ζῶμεν ἐξουσίαν
 θύγατερ, ἔδω, ὁ θάνατός σου εἶναι
 ἀρείκτως ἀνγκηκός. Πῶς ἀντιτρήξ

μὴ λησμονῆσαι καὶ τίνος εἶσαι θυγάτηρ.
 Ναὶ δεῖξον τοῦτο ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.
 Τοῦ Κάλχαντος τὸ ξῆρος δὲν θὰ φρονίσῃ
 σὶ μόνῃ. Ταυτοχρόνως καὶ τὴν καρδίαν
 σπάρσασαι τοῦ πατρός σου, ἀλλὰ, τί λέγω;
 Πήγαινε, κόρη. Ἐκπνέουσα γενναίως
 τοὺς Ὀλυμπίους καταίτηνον. Τὸ αἶμα,
 ἕπερ θὰ ζεύσῃ εἰς τὸν βωμῶν ἄδικου,
 αἶμα Ἀτρείδου ἄς ἴδωσιν ὅτ' εἶναι.

ΚΑΥΤΕΜΝΙΝΙΣΤΡΑ.

Τὴν ἑλευσίαν δὲν φεύδεις γενεάν σου!...
 Τὸ τοῦ Ἀτρείδου καὶ τοῦ Θεούτου αἶμα
 ἔχεις εἰς τὰς φλέβας. Οἴμοι! τῆς θυγατρὸς σου
 δῆμιε! ἀλλο, ναί, δὲν σοὶ μένει τώρα,
 ἢ ἢ τὴν μητέρα νὰ τὴν προσφέρῃς δαίτηνον.
 Βάρβαρε! αὐτὴ ἡ εὐτυχῆς θυσιᾶ
 εἶναι, ἢν μετὰ τόσῳ ὑπέσθου τέχνῃς
 ἠτοίμαζες ἢ ἠρίκη νὰ παρακλῆ
 τὴν χεῖρα δὲν ἠσθάνθη; ὅτε τοιαύτην
 ἀπόραστον φρικώδη ἔγραφε; Ἦ τώρα,
 τί ψευδῆ λόγῳ ματαίως προσποιεῖσαι;
 Νομίζεις ὅτι θὰ διέτῃς τὴν ἀγάπην
 δάκρυα χύων; Λέγε, ποίους ἀγῶνας
 κατέβαλες; αἰμάτων ἔχυσες ζεύμα;
 τῆς ἀντιστάσεώς σου αἰ ἀποδείξεις

ποῦ εἶναι; πλήρης νεκρῶν αἰ πεδινῆς
 εἰς ἀρασίαν μὴ μὲ καταδικάζουν;
 Διὰ τοιοῦτων δεημάτων ἢ ἀποδείξῃ
 ὄφραίς, ὅτε τὴν κόρην σου νὰ σώσῃς
 ἠθέλησας; ἀλλ' ἔγω, εἰς χρησμὸς λέγει:
 ὅτι νὰ ἀποθάνῃ οἱ θεοὶ θέλουν....
 Πῶς, μὴ δὲν κρύπτου καὶ εἰ χρησμὸς ἐνοεῖς
 ἄλλως τῶν λεγομένων; Τί! ὁ Κρονίδης,
 ὁ δικαῖος Κρονίδης, ὄψα τὸ αἶμα
 νὰ πῆ τῆ, ἀθώας; ἐν τῆς Ἐλένης
 τὸ πταίσμα θελεῖ νὰ τιμωρήσῃ οὕτω,
 τὴν θυγατέρα αὐτῆς, τὴν Ἑρμιόνην
 ζητήσατε εἰς Σπάρτην. Νὰ ἀνακτήσῃ
 διὰ τοιοῦτου τρόπου τὸ ποθητὸν του
 γαίου ἄρεα τὸν ἀδελφόν σου. Πῶς
 ἀνέκκοτος μαρτία! Νὰ γίνῃς θυμῶ
 σὶ; ἀπὲρ ἄλλου νὰ ὑποστής τοιαύτην
 φρικώδη τιμωρίαν; Τὸν ἐνοχόν τῆς
 ἔρωτα νὰ πληρώσω, τὴν ἀγνωστὴν
 τοῦ κόσμου κόρην ἴδωσας; καὶ τί λέγω!
 Τὸ μῆλον τοῦτο τῆς ἔρωτος, ἢ τόσω
 πικρῶδες ἔλεος, ἢ ἢν Ἐρμιόνη
 νῦν καὶ Ἀσία ν' ἀλλοκληστονηθῆσιν
 ἔτοιμα εἶναι, ἀνταμιβῆ ἄξια
 τοιοῦτων μύθων εἶναι Ἀτρείδα; ἔγω

Νά αίσχυνθώμεν μὰς ἔκαμε ποσάκις!
Καὶ πρὶν ἀκόμη μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου
τὰς ἐλευθρίας των γάμων των λαμπάδας
ἀνάφη, τοῦ αἰγῶος ἀκολουθούσα
ἢ ἀναπῆς τὸ τίκον, τὴν τοῦ πατρὸς της
δὲν ἔφρασαν οἰκίαν; Ναί, Χιλόκις
ὁ Κάλχας σοὶ τὸ εἶπεν, ὅτι κρυφίως
τὴν ἐνομοκρίθη, ὅτι καρπὸν τῶν γάμων
ἐλαβον κόρη, ἣν ἐσπευσεν ἡ μήτηρ
ἵς ἔγκριστά μέρη νὰ κρύβῃ. — Πλὴν δὲν εἶνε
ἢ προσβληθεῖσα τὴν τοῦ ἀδελφοῦ σου
κ' ἢ πρὸς αὐτὸν ἀγάπης αἰτία. Ὅχι
Μικρὸν φροντίζεις περὶ αὐτοῦ. — Ἡ δέψκ
της ἐβουσίας! εἴκοσαν ἡγεμόνας
εἰς ἐν σου νόμα νὰ κίπτισιν ἐντρόμος
ζοῆς, θανάτου δικαίωμα νὰ ἔχη...
Τὴν κόρη σου εἰς τοῦτους τοὺς θεοὺς θύεις!..
Δὲν ἀντικρούεις τὸν κτύπον ἀλλὰ θύεις
ὁ στρατὸς χάριν, σκληρὰ νὰ σοὶ φρεῖλῃ
Τῆς ἐξουσίας εἰς ἄλλους τὰς ἡμέρας
δὲν καταλείπεις, καὶ σπεύδεις μὰ τὸ αἶμα
της ἀτυχῆς σου νὰ τὴν πληρώσῃς κόρης
τοισοτοτόποις νομίζεις νὰ προμάχῃς,
ὅσους τολμῶσι ἵς αὐτὴν νὰ ἀπεικῶν...
Καὶ ὅτι εἶσαι πατὴρ ὑποστηρίζεις:...

χάνω τὰς φρένας, τοιαύτην προδοσίαν,
σκληρότητα τοιαύτην βλέπουσα... Οἴμοι!
ἱερὰς, ἀληθῶς ἀσπλαγχνον αἰμοδόρον,
ἵς τὴν κόρη μου θὰ φέρων κακοῦργον χεῖρα,
τὰ στήθη της θὰ σφίσουν, καὶ περιέργως
εἰς τὴν ἀσπαίρουσάν της καρδίαν θέλουν
ζητήσαι τοῦ Κρονίδου τὰς ἀποράταις!..
Καὶ ἐγὼ, φημι τὴν ἔφερον ἐνταῦθα
πλήρης ἀγάπης, ἐν ζηλευτῶ ἠριμῶν,
ἐπιλασμένη θὰ ἐπιστρέψω μόνη!..
ἔσπευον ἀνθὴ εἰς τὴν διάβασιν της,
Καὶ τώρα;... Οἴμοι! θὰ δυνήθω ν' ἀνθίζω;..
ἀλλ' ἔχι: θύμα δὲν ἔφερον ἐνταῦθα
αὐτὴν. Ἄν θέλῃς, ὀπίπην πρῆται θυτίαν
ἐνταῦθα νὰ τελέσῃς, Σέβας ἢ φόδος
δὲν θέλει δουγηθῶσι νὰ ἀποσπάσων
αὐτὴν ἐκ της μητρὸς της. Ναί, φόνευσόν με.
Σύζυγος ἔσο, οἶος πατήρ, τὴν τόλμη
ἀν ἔχη, ὄρασέ την, σκληρὰ, ἐντεύθεν...
Εἰσελάε κόρη ἐν τῇ σκηρῇ μας. Ἐστὼ
κέν ἢ ἐσχάτη ὑποταγὴ σου αὐτὴ
εἰς της μητρὸς σου τοὺς φιλοστέρτους νόμους.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Παραφοράς τοιαύτας νὰ περιμένω
ἔπρεπεν ἐροδοῦμαι τὰς κρυγὰς ταύτας.
Ἐ φῆριον σάλλον κυμαίνεται ὁ νοῦς μου,
καὶ εὐτυχῆς θὰ ἦμαι, ἂν κρυγὰς μόνον
νὰ τρέμω εἶχον. — Οἴμοι! ἀπὸ τοιοῦτον
σκληρὸν Κρονίδα μοὶ ἐπιβάλλεις νόμον.
πατρὸς καρδίαν πρὸς τί, πρὸς τί μ' ἀφίνεις!

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ καὶ φηθείς,

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἀλλόκοτον, Ἀτρεΐδα, φήμην ἀκούων
Πίστως ἀναξίαν. Ἦν ἔνευ φρένης
νὰ ἀνακρίω ἀδυνατῶ. Ὁ Κάλχας
λέγουσιν ὅτι σήμερον θυσιάζει
τὴν Ἰριγίνειαν σου, ὅτι κωρείων
εἰς πῶσαν της καρδίας ρωτήν, καὶ πίνην
πάν κίσθημα ἀνθρώπου τὴν παραδίεις
ὁ ἴδιος, ἀκόμη λέγουσιν ὅτι
τὸ ὄνομά μου εἰς τὴν σφαγὴν τὴν φέρει
καὶ ἄμεικτον φαιδῶς ὑποκρινόμενος

τὴν τελευταίην, ζηταίτε τοιαύτην πρῆξιν
ἔτιμον εἰς τὴν βάχιν τοῦ Ἀχιλλέως
νὰ φήσῃ... Τί λέγεις; τί νὰ πιστεύσω
πρέπει; Τοιαύτη σὲ ἀπμάζει σφῆμα.
Σιγῆν, Ἀτρεΐδα, ἵς αὐτὴν δὲν ἐπιβάλλεις;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Τῶν πράξεόν του δὲν ἔχει ὁ Ἀτρεΐδης
λόγον νὰ δώσῃ. Τὴν ὑπερτάτην εἶ
διαταγὴν μου ἢ κόρη μου, Πηλεΐδα,
ἄγνωσ! Ὅταν κατέλληλον νομίσω
τὴν ὄραν, ποῖα τὴν περιμένει τύχη
καὶ σὺ, κ' ἐκείνη, καὶ ὁ στρατὸς προσέτι
θέλατε μάθει.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Οἴμοι! τὴν πόχην ταύτην
καλῶς ἔξευρω...

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Τότε, τί ἐξετάζεις;

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Τί ἐξετάζω; θεοὶ! τίς θὰ πιστεύσῃ!
τὴν θρημιστετέραν ὁμολογοῦσι
μυθίαν ἀνασχόντων!.. Καὶ τί νομίζεις
ὅτι τοιοῦτα σχέδια αἰμοδόρα
θὰ ἐπιδοκιμάσω; ὅτι θ' ἀφῆσω
ἐνέπην μου νὰ φράξων ἐκείνην,

πρὸς ἣν ὠρκήσθην καὶ ἔρωτα καὶ πίστιν;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Λησμονεῖς βλέπω πρὸς ποῖον ἀποστίνεις
τὰς ἀκίλιās σου ταύτας;..

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Λησμονεῖς βλέπω
ποῖον καταδικάζεις καὶ ποῖος εἶμαι...

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Καὶ τίς προτίστην τοῦ οἴκου μου σὲ θέτει;
Τὴν κόρη μου εἰπέ μοι ποῖος τῶν δύο
ἐξουσιάζει; Πατήρ δὲν εἶμαι πλέον;
ἐγὼ εἰς σὺν τῆς;.. δὲν μοὶ ἀνήκει;..

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ὅχι, δὲν σοὶ ἀνέκει! δὲν μ' ἀπατῶσι
μὲ φροῦδας ὑποσχέσεις; Ἦναις ἐνόσω
εἵματος βέει εἰς τὰς φλίβας μου, θραίεις
τὴν πόχην μας, Ἀτρεΐδα, νὰ συνενώσῃς.
Τὰ δικά μου θέλω ὑπερασπίσαι
μέχρις ἐσχάτων. Καὶ σὺ, καὶ σὺ, προσέτι
νὰ σιδασθῆς ὠρκήσθῃς ἐντά... Ἐνταῦθα
διὰ νὰ φέρῃς αὐτὴν τὸ ὄνομά μου
μετεχρησθῆς. Λοιπὸν....

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Ἐγὼ τί πτεῖω;

Τῶν Ὀλυμπίων ἢ θέλῃς τοιαύτη
εἶναι; καὶ τὴν σφαγὴν της ζητοῦν, ὁ Κάλχας
ὁ στρατὸς ὅλος, ὁ Ὀδυσσεύς; ἔ νῆος
Ἀτρεΐδης, καὶ σὺ πρῶτος...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Ἐγὼ! τί λέγεις;

ΑΓΑΜΕΜΝΟΝ.

Σὺ τὴν Ἄσιον πόθεν νὰ κατακτήσῃς,
παρκοπεῖσαι πρὸς τοὺς θεοὺς, ἀπράκτους
ἔδω ἡμᾶς κρατοῦντας. Τὸν δέκατον μου
σὺ τρέμον παραβλέπων εἰς τὸν στρατὸν μας
δείχμας, Πηλεΐδα, τὸν φλιγοντά σε
πόθεν, ὅπως τὴν σώσωσ' ἤρωσ' δρόμον.
ἀλλὰ σὺ μόνον τὸ ἴδιον ἐζητεῖς!
Τὸ βεστιάδιον σου ἠθέλησα νὰ κλείσω.
Σὺ τὸ ἀφνήθῃς. Τρέχε, ὄμβανάτις της
σοὶ τὸ ἀνοίγει...

ΑΧΙΛΛΕΥΣ.

Θεοὶ! καὶ ὑποφέρω

τοιαῦτα νὰ ἀκούω! ἐπιχωρεῖσθων
εἰς τὴν ἐποικίαν καὶ ὄβρεις εἶ.
Ν' ἀναχωρήσω ἐγὼ, καὶ ν' ἀποθέσω
ἐκείνη!.. Ἀλλ' ἐν τρέχω εἰς τὴν Τρωίδα,
φεῖ! πρὶν ὄβριν νὰ ἐκδικήσω τρέχω;
.. (ἐκείνη)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

από

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

εις τὰς ἐπάλξεις αὐτῆς ποῖον συμφέρον
 μὲ φέρει; διὰ ποῖον εἰς ἀθηνάτου
 μητρὸς ρωνῆν κωφεῖων, πέρχλωρζων
 πατρὸς δεήσεις, ἔπου μὲ περιμένει
 ὁ θάνατος ἀφελκώς τρίχῃ; Μὴ πλοῖον
 ἐκ τοῦ Σκαμάνδρου ἔς τῆς Φθίας τὰ πεδία
 ἐτόλματε νὰ ἔλθῃ; ἐκ τῆς Λαρίσσης
 ἀτίμος ἀρπαξ μὴ ἦλθε νὰ ἀρπάξῃ
 τὴν σύζυγόν μου, τὴν ἀδελφὴν μου; Ποῖαν
 αἰτίαν παραπόνου μοὶ ἔχουν δώσει;...
 Ποῖαν ζημίαν ὑπέπερον;... ἀνίσως
 ἐκεὶ πηγαῖνω, νὰ βάρβαρε, πηγαῖνω
 διὰ σὲ μόνον. Καὶ μόνος τῶν Ἑλλήνων
 οὐδὲν ἐφείλω πρὸς σὲ ἀπεναντίας

σὺ μοὶ φρεῖλαις, ἀρχοντα τοῦ στρατοῦ μας
 σ' ἀνέδειξα. Τὴν Λίσβον ἐδικουμάτην,
 σὲ, ὦ Ἀτρεΐδα, τὴ χεῖρ μου ἐπιρρόλοι,
 προτοῦ ἀκόμη στρατὸν νὰ συναθροίσῃς.

Δικτὶ ἔρα συνήλθομεν ἐνταῦθα;
 Μόνον καὶ μόνον ὅπως ἔς τὸν σύζυγόν της
 δώσωμεν τὴν Ἑλένην! Κ' ἐγὼ θ' ἀρήτω
 τὴν σύζυγόν μου ν' ἀρπάσωσιν; Τί! μόνος
 ὁ ἀδελφός σου αἰσθάνεται τὴν ὕβριν;

Μόνος ἐκεῖνος νὰ ἐδικικήσῃ πρέπει
 τὸν ἔρωτά του; Τῆς κόρης σου ἠράσθη.

Νὰ τὴ φέρσω ἐπέτρεψα; ἐκείνη
 τοὺς ἔρκους μου κατέχει. Τοῦ ἡμεναίου
 ποθοῦ τοὺς δεσμὸς μόνου, ἔς αὐτὴν καὶ πλοῖα
 καὶ ὄπλα ὑπεσχέθη. καὶ τίστιν ἔτι.

Οὐδὲν ἔς τὸν ἀδελφόν σου. Τὴν ἀρπαγίσαν
 ἂν θέλῃ σύζυγόν του νὰ λάβῃ, μόνος
 ἄς τρίξῃ, ἄς ζητήσῃ μόνον τὴν νίκην,
 ἦν ὁ Κρονίδης ἔμοι ἐπιρρολάττει.

Ἑλένην, Πάρην, Πριάμω δὲν γνωρίζω.
 Μεθ' ἡμῶν μόνον ἔρχομαι, ἂν μοὶ δώσῃς
 τὴν κόρην σου Ἀτρεΐδα, ἄλλως θὰ φύγω...

ΑΓΑΘΙΜΝΟΝ.

Φύγε. Σ' τὴν Φθίαν ἐπέκλεθε, τὸν ἔρκον

σοὶ ἀποδίδοι. Τόσοι καὶ τόσοι ἄλλοι
 εἶναι νὰ δρέψουν, τοὺς νόμους τοῦ Ἀτρεΐδου
 ὑπακούοντας, τὴν δάρνην ἦν σ' ὑπεσχέθη
 ὁ Ζεὺς. Τὴν εἰμαρμένην ἄλλων ἀνδρείαι
 θέλει βιάσει τὰς τύχας τοῦ Πλοῦ
 εἰς χεῖράς μας ν' ἀρήσῃ. Τὸ φέροσόν σου
 προέβλεπον, καὶ πόσον θὰ μοὶ στοχασθῇ
 ἢ ἀλαζῶν σου σύμπραξις. — Τῆς Ἑλλάδος
 κύριος ἦδη ἀπάσης ὅτι εἶσαι
 θεωρεῖς, ὅτι περιεδλίθην τίτλον
 κενόν, καὶ ὅτι πάντα νὰ κλίνουσι πρὶκαί
 εἰς τῆς ἀγρέας ἀνδρείας σου τοὺς νόμους,
 εὐεργεσίας τί ἀναφέρεις; Λέγε.
 ὕβριζεις οὕτω, ἐλάσσονα ἀνδρείαν
 θεῶν, Πηλεΐδα, κ' ἐλάσσονα συγχρόνως
 ἀλαζονίαν... Φύγε. Δὲν τρέμω, ὄχι,
 τὴν ἀσθενή σου ἀρήξῃ. Κύπτω συγχρόνως
 καὶ πάντα μεταξὺ μας δεσμών...

ΑΙΣΙΑΛΕΥΣ

Εἰς ἑκ

χρεώστω χάρον. Ἐκεῖνος κρατεῖ μόνος
 τὴν τοῦ Πηλεΐδου ὀργήν. Σέβομαι ἐκ
 τὴν τῆς Ἰφιγενείας πατέρα. ἄλλως
 τόσων ἀνάκτων ὁ ἀρχηγός καὶ πάσης

Ἑλλάδος τελευταίαν προσβολὴν ἔδωκεν εἰς τὸν Πηλεΐδην ἠθέληεν ἀποτινεῖν...
Τοῦτο καὶ μόνον σοὶ λέγω. Καὶ ν' ἀκούσῃς εὐχαρῆσαι. Ἔχω τὴν κόρην σου, Ἀτρεΐδα, καὶ τὴν τιμὴν μου νὰ προστατεύσω. Ὅπως φθάσῃς εἰς τὴν καρδίαν ἐκείνης πρέπει εἰς ταύτην πρῶτον τὸ ξίφος σου νὰ χέωρης.

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ἴδού τί ἐκδιᾶζει τὸν ἐλευθρὸν της. Μόνον ἐκείνην θὰ ἐροῦμαι μᾶλλον. Ὅτι ἀνιδίως ἔσω ἔρω, ὅστις νομᾶται νὰ μὴ προεῖρη, μᾶλλον ἐπιταχύνει τὸν κίνησιν, ἔκπερ ζητεῖς νὰ ἐμποδίσῃς. Μὴ πλὴν σκέψῃς. Ἡ περιφρονησίς μου τὴν τοῦ Πηλεΐδου ἔργην ἄς ἀνταρῶσθαι. Ἦσαν ἐνδοῦστοι, ἢ δόξα, ἢ τιμὴ μου προσβάλλονται. Ἐρρίνη ὁ τελευταῖος λόγος. Ναί, ὁ Πηλεΐδης ἀπειλῶν βέβαια τὸν κύβον. Σίγη καρδιά ἂν ἐνδοῦστοι, εἴτε φοβούμαι θὰ εἰπίωσι... Πῶς εἴθε φύλακας!....

ΣΚΗΝΗ Η΄.
ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ, φύλακας καὶ βήθαίς.

ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ.

Πρόσταξόν μας...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Τί θέλω πράξει;...

Δύναμαι νὰ προσφέρω τὴν αἰμοδότην διαταγὴν;— Ἀτρεΐδα, εἰς σκληρὰν πάλιν ν' ἀποδοῦναι ἔδειξαι. Ποῖον ἔχθρον σου θὰ παραδώσῃς;— Μήτηρ, ἄτρομος Μήτηρ μὲ περιμένει. Τὸ αἷμά της ἐκείνην θὰ προστατεύσῃ. Καὶ κατὰ τίνας; οἱμοί! Πατὴρ δὴμαίω!— Τοὺς φύλακας θὰ ἴδω. Ἦσσαν βαρβάρους ἐμοῦ, νὰ σεβασθῶσι τοῦ ἀνακτός των τὴν σύζυγον, τὴν κόρην... αἱ τοῦ Πηλεΐδου προσβλητικαὶ ἐκείναι ἀπειλαὶ θέλουσι... Καὶ τί μὲ τοῦτο; Μήπως ἡ κόρη μου ἀρνήσεται νὰ ὑπακούσῃ; Μήπως γογγύξῃ; Μὴ θέλῃ νὰ ἐκρύβῃ τὸ ξίφος ἔκπερ ὑψώνει ὁ πατὴρ της; ἀλλὰ, τί λέγω; Ὁ ἱερὸς υἱός μου τί θέλει ζῆλος; ἐνῶ τὴν θυσιάζω, ποίας εὐχᾶς θὰ κάμω ὑπὲρ ἐκείνης; Βραδεία, θέξεν μ' ὑπόσχονται καὶ δέονται

πλὴν βεβαμμένους ἰς τῆς κόρης μου τὸ αἷμα, τί νὰ τὰς κάμω; Ζητῶ τὴν ὑπερτάτην νὰ ἐλαττώσω ὀργὴν τῶν Ὀλυμπίων... Οἱμοί! καὶ ποῖος σκληρότερός μου εἶναι τῶν ἀθανάτων;— Δὲν δύναμαι τὸ αἷμα καὶ ἡ ἀγάπη ἄς λάβωσι τὴν νίκην. Δικαία εὐσπλαγγνία δὲν εἶναι αἰσχος. Ἐς ζῆσθ, ναί, ἄς ζῆσθ... ἀλλὰ, τί λέγω; Ἐ τὸν ἀλαζόνα Πηλεΐδην θὰ ἀρῶ τὴν νίκην; Τόσον τὴν δόξαν μου ἀλέγον σέβωμαι; θὰ πιστεύσῃ ὅτι φοβούμαι, καὶ διὰ τοῦτο ὑποχωρῶ ἰς ἐκείνον... Ἄ! ποῖα σκέψεις τὰς φρένας μου ταράττουσι. Τοῦ Ἀχιλλεύου τὴν μισαρὴν ἐκείνην ἀλαζονίαν δὲν δύναμαι δι' ἄλλου νὰ μηδενίσω τρόπου, χωρὶς νὰ σφάζω τὴν κόρην μου; ἄς ζῆσθ, καὶ ἄς τὴν βλέψῃ, πλήρης ἀπελπισίας σύζυγον ἄλλου... Κάλεσον, Εὐρυδάτα, τὴν σύζυγόν μου μετὰ τῆς θυγατρὸς μου... Ἐς μὴ φοβῶνται.

ΣΚΗΝΗ Θ΄.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, φύλακας.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Θεοί! ἂν ἡ ὀργή σας νὰ τὴν ἀρπάξῃ

τῆς τοῦ πατρὸς της ἀγκάλῃς, ἐπιμένει, οὐδεὶς βεβαίως θνητὸς νὰ τὴν λυτρώσῃ θὰ δυνήθῃ. Ἄ! ἔχει ἡ πατρική μου ἀγάπη οὐδεμίαν εἰς αὐτὴν διδοῖ βοήθειαν, καὶ τοῦτο καλῶς ἐξεύρω. ἀλλὰ τὸ θῆμα ἀξίζει ἐκ δευτέρου ἢ θελήσῃς σου νὰ δηλωθῇ Κρονίδα...

ΣΚΗΝΗ Ι΄.

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ, ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ, ΔΩΡΙΣ,
ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΕΥΡΥΒΑΤΗΣ καὶ βήθέντες.

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Φύγετε ἐνταῦθεν, Ἄνασσα, τὴν ζωὴν της σώσον σοὶ ἀποδίδω αὐτήν. Τῆς χώρας ταύτης ταχίως φέρε μακρὰν τὴν κόρην. Οἱ φύλακας μου θὰ ἔλθωσι μαζὴ σας, καὶ ὁ Ἀρχίας θὰ εἶναι ἀρχηγός των. Τὴν εὐτυχίαν του, Ἄνασσα, προδοσίαν συγχωρῶ ἔδω, ἀλλὰ, σιγῇ, ταχύτης... Ἴδού τί ἀπαιτεῖται. Οὐτε ὁ Κάλχας, οὐτε ὁ τῆς Ἰθάκης ἀναξ, εἶπον ἄχρι τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλ' ἄς μὴ μάθουν τὴν ἀναχώρησίν σας. Σὺ μήτερ κρύψον τὴν κόρην σου. Καὶ ἄλλος ὁ στρατὸς ὅτι μόνον ἐνταῦθα τὴν ἔχω ἔς πιστοῦς.

καὶ ὅτι μόνον εἰς Ἄργος ἐπιστρέψαι. Φύγετε, εἴθε ὁ εὐσπλαγγνὸς Κρονίδης, τὰ δάκρυά μου λυπούμενος, νὰ σώσῃ αὐτήν... Τὴν ἄνασσόν σας ἀκολουθεῖτε φύλακας,...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Πάτερ!...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ἄναξ!...

ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ.

Ὁ Κάλχας ἔχει

ἐπιμονὴν μεγάλην. Προλάβετε τον. Φύγετε, εἶπον. Καὶ ὅπως τὴν φυγὴν σας διευκολύνω, μὲ λόγους, μὲ προφάσεις θὰ προσπαθῶ νὰ τὸν γαλάσω... Τρέχω νὰ διακόψω τὴν τελετὴν, ὡς χέριν θέλω ζητήσαι κἄν τὴν ἡμέραν ταύτην.

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ, ΔΩΡΙΣ.

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Δωρίς, ἐκείνος ὁ δρόμος μας δὲν εἶναι ἐλθεῖ μαζὴ μου.

ΔΩΡΙΣ.

Μὴ ἐκείνας σὺ δὲν φεύγεις!

ΕΡΙΦΥΛΛΗ.

Δὲν ὑποφέρω πλέον. Ἡ τοῦ Πηλεΐδου ἀγάπη τοὺς καρπούς της ἔφραγεν ἔδω. Δὲν ἀπατώμαι, ἔχει ἔργον μῆτος δὲν θέλω φέρε ὑπίσω εἰς τὸ Ἄργος. Τὴν θυσιάζω ἢ χάνομαι... Ναί, πάντα θ' ἀποκαλύψω ἰς τὸν Κάλχαντα ἀμείωτος.

(Τῆς τῆς Δ. Πρῆξου.)

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΑΙΓΙΝΗ.

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Μὴ μὲ καλύψῃς ἐπιστρέψον, Αἰγίνη. Οἱ θεοὶ εἶναι περουργημένοι. Πρέκει νὰ τοὺς πρᾶνω. Τὸ δυστυχές μου αἷμα ἀρνούνται εἰς ἐκείνους, καὶ ἰδοὺ ποῖα θέελλα εἶναι νὰ ἐκρυγῇ ἐτοιμῆ!... Ὁ στρατὸς ἔλος κωλύει τὴν φυγὴν μας, καὶ τῶν δορᾶτων τὰς ἀστραπτούσας τῖναι κίχμας εὐθάδης. Ἐντρομος τῶν φυλάκων ἢ συνοδεία φεύγει. Λαιποθυμοῦσα

(ἀναλαμβάνει)

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΑΙ.

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ὈΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

προσελπί, ὄφρα τοῦ ὑψηλοῦ βαθμοῦ σου
νὰ λάβης ἀνάξια;... Μὴ τοῦ θανάτου
θέλημα μάλλον φρικώδες μοὶ προσέρρηξέ!
Τοῦς Ἕλληνας τὸ ἔργον νὰ τελειώσουν
ἄρα, καὶ φύγε τὴν ἀλαβρῆν ταύτην
ὡ μῆτερ γέρον. Μὴ παραμένῃς, ἔχι,
ἐδῶ πλησίον αἱ τῆς πατρὸς μου φλόγες
τὰ ἀκαρπώσιμα νὰ πληθύνῃσι ἑμμάτῃ σου
ἐν μ' ἀγάπῃς, πρὸ πάντων νὰ ἔξορῶμαι
'ς τὴν μητρικὴν ἀγάπην τὸν θάνατον μου
εἰς τὸν πατέρα ποτὲ μὴ ἀναίρηξ.
Μὴ τὸν ἀλάχη μῆτερ...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ποῖον ἐκεῖνον,
πρὸς ὃν ὁ Κάλχαντα ἀειδοῦσα γὰρ τείνῃ

τῆς θυγατρὸς μου τὰ σπλάγχνα, τὴν καρδίαν...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

ὅπως μὲ σώτη πολλά ἐπιπειρώθῃ...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Μὴ ποῖαν τέχνην, ὁ δόλιος! μ' ἤπάτα...

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ.

Μ' ἔδωκεν ὁ Κρονίδης. Εἰς αὐτὸν τούτων
μὲ ἀποδοῖαι τώρα. Ὁ θάνατός μου
τῆς φλογερᾶς σας ἀγάπῃς δὲν ἀρπάζει
τοὺς καρποὺς πάντας. ἄλλον δεσμοὶ σας μένουσι.
Εἰς τὸν Ὀρέστην θέλει μὲ βλάπτει. Εἴθε,
λύπας ἐκεῖνος νὰ μὴ σοὶ προζενύσῃ!...
ἀλλὰ, ἀκούεις τοῦ ἀνομονομούντος;
τὰς κραυγὰς ὄχλου... ἀνάστα, δι' ἐσχάτην
φορὰν 'ς τὰ μητρικά σου στήθηζον με στήθῃς.
Τῆς ἀρετῆς σου ἀνάγκην ἔχεις πάσης...
Τὸ θυμά. Εὐρυβάτα, 'ς τὸν βωμόν φέρε...

ΣΚΗΝΗ Δ'

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ, ΛΙΓΙΝΗ, φύλακες

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ

Δὲν θὰ ὑπάγῃς μόνη... Οἴμοι! τί βλάπτω!
Μὴ ἐμποδίσθω. Μοὶ κλείουσι τὸν δρόμον.
ἄποτοι! αἶμα νὰ πῆτε ποθεῖτε...
Λορτάκατε...

ΛΙΓΙΝΗ

Τί θέλεις ἀνάστα, τώρα
νὰ πράξῃς; Ποῦ πηγαίνεις!

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ

Οἴμοι! Αἰγόνε,

Εἰς ἀποπείρας ματαίως καὶ ἀγόνους
τὸν καρὸν γάμο Νόλλας καταγίθους
συγκρανομέναις ἐνὸς τοῦ στήθους τούτου
αἰσθάνομαι. Καλῶς, ρεῦ! ὑπερβῆ
ἢ τάλανα! θανάτου, καὶ ἴω ἀκόμα!

ΛΙΓΙΝΗ

Ἐξόρῃς ποῖος 'ς τὸν Κάλχαντα προδοῖσαι
τὴν ἀκαρπώσιμὴν σας αὐτοῦργῆς εἶμαι
τοῦ ἀπαιτίου ἐγκλήματος... ρεῦ! οὐρίτω!...
Ἢ Ἐριφύλλη! ἦν μὲθ' ὑμῶν ἐνταῦθα
ἐξέρταε ὁ ὄρας ὃν ἐν τῇ κολπῇ
ἢ ἀπυχῆς σου εἶχε θεριμῆν κέρη...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ

Ὁ τίρας! ἐριννίαν βεβαίως γέλοι
ἔρας θηλάσαι. ὦ! ἐκθροσμά τοῦ φδοῦ!
Τί! σὺ θὰ ζήσῃς;... Οὐδέεις θὰ τιμωρήσῃ
τὸ ἐγκλήμα σου... Ἢ λύθη μου που τρίχει
θυμά ζητούσαι... Καὶ τί! ἀύσιτους νέας,
νὰ καταπῆς καὶ Ἕλληνας καὶ στόλον,
θάλασσα δὲν ὄ' ἀνοῖξῃς; Τί! τὴν αὐθῆα
ἔταν ἀφίσουν τε ἀποτῆ των πλοῖα,
εἰς τὴν Τρακάδα θὰ ρέθωσι ἀειδυνώας
Τὰ θρίμματά των 'ς τε νῆα τῆς θαλάσσης;
εἰ ἀνεμοί βραχίως δὲν θὰ σκορπίσουν;...
Σὺ ἦλα, σὺ ὅσις ἀναγνωρίζεις
τὸν τοῦ Ἀτρείως ἄνοτον ἐνταῦθα
κίον σὺ εἶσις το ἄμελλον εἶπαιον

ἐκείνη νὰ φρονίσῃ ἀπασιφθῆς,
εἰς ἄλλας χώρας τοὺς φροσινοὺς σου ἵππους
στρέφον τὸν ὄρμον σὲ ἔαθον ἐκείνη...
Καὶ ὅμως... Οἴμοι!... τάλαινα μήτηρ!... Τώρα,
μ' ἔορτις ἀνὴρ τὴν κόμην ἐξεμίανει,
τὸν λακκὸν τάνει ἡ δυστυχῆς μου κέρη
εἰς τοῦ πατρὸς τῆς τὸ φάργανον... ἔ Κάλχας
εἰς τὸ ἄδων αἰμά τῆς... ὦ! σταθῆτε
βάρβαρον... εἶναι αἶμα ἐκείνου εἰς
τὴν βροντὴν χίμαι... Τὸν κεραυνὸν ἀκούω
βρυβροῦν νὰ πίπτῃ, τὴν γῆν νὰ τρίβῃ,
αἰσθάνομαι, Βεβήσις νὰ μ' ἐκδικήσῃ
ἐκ τοῦ Ὀλύμπου εἰς τὸν Θεῶν κατῆλθε...

ΣΚΗΝΗ Ε΄

ΑΡΧΙΑΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΑΡΧΙΑΣ

Μὴν ἀριεθέλησθε ὑπὲρ τῆς θυγατρὸς
τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὸν Θεῶν παλαίει.
Ὁ Ἀχιλλεύς, σκορπίσας τὰς τῶν Ἑλλήνων
ορουκὰς, ἐγκαίρως εἰς τὸν βοῦν προφθάνει
ἐκθαμβὸς μείνας καὶ ἄνοιος ὁ Κάλχας
τὴν ἀλεθρίαν θυσιᾶν διακρίπτων,
Τρίγυρον ἀπειλοῦσι γόαι καὶ θρηνοὶ
ἀκούονται ἀστράπτει τὸ ξίφος ὁ Πηλεΐδης
τὴν κόρην σου κικλῶσαι μὲ τοὺς ποταμούς του
φίλους. Ὁ Ἀγαμέμνων ὅπως μὴ ἴδῃ
τὴν ἐκπαιδευμένην σφαγγί, ἡ ὅπως

τὰ δάκρυά του κρύβῃ, τὸ πρόσωπόν του
καλύπτει. Ὅμως, ἐνῶ σιγῇ ἐκείνος,
ὄραμα μὲ λόγους παρόντος τοῦ Πηλεΐδου
νὰ εὐκλεινοῦν, ὦ ἄνασσα, τὸ ἔργον
αὐτὸς ἐκείνος, μὲ τὰς αἰμοσταγεῖς του
χείρας νὰ θέσῃ ἔς τὰς μητριαῖς ἀγκάλας
τὴν θυγατρίκα θάλειν αὐτὸς ἐκείνος
ἵνα σὲ φονήσῃω ἐκεῖ μὲ στέλλει.
Μὴ, μὴ σοφῆσαι...

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ

Ἐγὼ! Τι! νὰ φοβώμαι!
ἔς τρίβωμεν Ἀρχία, ἔδὸν μὲ τρομαίει
ὁ κίνδυνος, φρικώδης ὅσων ἦν εἶναι.
ἔς τρίβωμεν Ἀρχία... ἀλλὰ, τί βλέπω;
Ὁ Ὀδυσσεύς! καίνοσ!.. ἡ δυστυχῆς μου
θυγάτηρ, οἴμοι! Ἀρχία, δὲν ζῆ πλέον...

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄

ΟΔΥΣΣΕΥΣ καὶ οἱ ἀνωτέρω.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ὅχι, ζῆ ἐπὶ, καὶ ἐτελέσθη ἤδη
τῶν Ὀλυμπίων ἡ θέλησις. Ναι, θάρρει,
σοὶ ἀποδοῖαι τὴν κόρην ὁ Κρονίδης.

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ζῆ! τί ἀκούω! Καὶ σὺ Αλερτιάδα
μοὶ ἀναγγέλλεις τοῦτο.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Ναι, ἐγὼ, εἰσι,

καὶ κατ' ἐκείνης, καὶ κατὰ σοῦ σφριζῶν
τὸν σφίγγόν σου, κρήκων ἐπετέλουν
εἰς τὰ δάκρυά σου θερμὰ νὰ βρῆσθαι
ἐκμα, τὸν στρατὸν μας τὴν δόξαν ἔχων
κατὰ νοῦν μόνον, ἀλλ' ἤδη ὁ Κρονίδης
καταπράτνει. Λοιπὸν νὰ θεραπεύσω
ἔργουσι ὅσα; σοὶ ἐπρόθετον λύσασ.

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ.

Ἡ κόρη μου ζῆ λέγαι! χάσω, Κρονίδα,
χάσω τὸν νοῦν... Καὶ ποῖον θαύμα, καὶ ποῖος
θεὸς μοὶ ἀποδοῖαι αὐτήν;... ὀμίλει.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ

Φρικῆ, χαρὰ καὶ ἄκμαος βλέπεις συνάμα
μὲ κυριεύουσι Οὐδῆποτε ἡμέρα
ἀντίπαλε τοσοῦτον, φεῖ! ἀλεθρία
δι' ἡμᾶς. Ἦδη ἡ ἔρις, τοῦ στρατοῦ μας
μόνη κυρία, τὴν ἀλεθρίαν εἶχε
ταυτιαν θέσει ἔς τοὺς ὀφθαλμούς μας. Ἦδη
εἶδε τὸ σημεῖον τῆς φρικτῆς μάχης...
Ἐντρομος, τότε ἡ δυστυχῆς σου κόρη
ρίλον τῆς μόνον ἔβλεπε τὸν Πηλεΐδην,
καὶ πολεμίσας αὐτῆς τὸν στρατὸν ἔδωκε.
Πλὴν, καίτοι μόνος, νὰ τρίμωσιν ἐκείνος
τοὺς ἄλλους ὅλους ἔκαμειν, ἐκδικῶν
καὶ τὸν Κρονίδην ὑπὲρ αὐτοῦ νὰ κλένῃ.
Ἦδη δοράτων ἵππατο μαῦρον νέφος.
Ἦδη το αἶμα ἤρξατο πείρει βίον...
ἀλλ' αἰρήνης ἐν τῷ μέσῳ ἔστῃ ὁ Κάλχας...

ἄγριον εἶχε, πλήρης φλογῶν τὸ θυμῷ,
ἀφάει τὰς τρίγας καὶ ροδερῶν τὴν ἔβην.
Ἐ τὴν ἔμπνευσιν ὑπέκρινεν τῶν Θεῶν ἔδωκε,
« Πηλεΐδα, εἶπε, καὶ σεις Ἑλλήνες σῆτε,
« λαλοῦσι ταῦρα διὰ τοῦ στόματός μου
« οἱ Θεοὶ Ποιᾶ ἡ τοῦ χρησμοῦ τῶν εἶναι
« εἵναι ταῦρα μοὶ ἐγγράπτει, Ποιᾶ
« ἡ ἐκλογὴ τῶν Ἰριγυνεῖας ἄλλῃ;
« Ζητοῦσιν αἶμα, εἰς τὸν βοῦν τῶν τούτων
« νὰ βρῆσθαι... τὴν Ἑλένην ὁ τοῦ Αἰγείως
« υἱὸς ἀρπάσας κυριῶς συναξέσθῃ,
« θυγάτηρ ἐγεννήθη καρπὸς τῶν γάμων
« Τὸ τῆς Ἰριγυνεῖας αὐτῇ ἐδόθη
« ὄνομα. Καὶ ἡ μήτηρ ἔς ἄγνωστα μέρη
« τὴν ἐκρύψε... Τὴν εἶδον μικρὰν καὶ μίλλον
« φρικώδεις εἶπον ὅτι τὴν περιμένει.
« Τὰ φευδῆς ἐταῦθα ὄνομα ἔζη
« ἡ Ἐκμαρμένη ἀμαίλιτος τὴν ἔρει.
« Μὴ βλέπει. Μὴ ἀκούει. Καὶ σεις προσῆπ
« τὴν βλέπετε. Τὸ αἶμα ταυτῆς ζητοῦσιν
« οἱ Θεοὶ τῶρα ὑλαστικῶν θυσιῶν. »

— Ἐμπλέκεις φρικῆς τοὺς λόγους ἔκροσθη
ὁ στρατὸς τούτους, τὴν Ἐριβόλλην βλέπων
ἴσατο αὐτῇ εἰς τὸν βοῦν πλάττον,
τὴν φακαλίαν ἐπιθυμοῦσα ἴσως
θυσιᾶν νὰ ταχύνουσι αὐτῇ ἄρματι

τὰ τῆς ρυγῆς σας κατήγγειλαν. Ἡ τύχη
ἡ γέννησις τῆς ἐκπλαστῆς βουφίρου,
ἀλλ' ὅμως ἀναγκαῖος ὁ θάνατός τῆς
ἦν, ὅπως πίστῃ ἡ του Προϊαμοῦ πάλαι.
Κατ' αὐτῆς ἔθεν προθύμως ἐκκρύβθη
ὁ στρατὸς ὅλος, ἀμίσως ἀπαγγέλλας
τὴν ἀλεθρίαν ἀπόρατον, Ὁ Κάλχας
ἤδη τὴν χεῖρα νὰ τὴν συλλέξῃ τάνει...
« Στῆθι, τῆ λέγει, καὶ μὴ μὲ πλησιέσθῃ,
« αἶμα ἤρωον ὅτι ἔς τὰς φλέδας ἔχω
« εἶπες. Δὲν ἔγω λοιπὸν τῶν ἄνοστων
« χειρῶν σου χρεῖαν, ἐξέρω νὰ τὸ χύσω. »
— Πλήρης μανίας εἰς τὸν βοῦν ὄρμησθε
τὸ ἱερὸν ἀρπάξει φάργανον. Αἰρήνης
ἔς τὰ στήθη τὸ βοῦθῆ... Μόλις τὸ αἶμα
ἐχούθη ἐρυθράναν τὴν γῆν, ἤκουσθη
βροντὴ ἔς τὰ ὕψη. Τὰς κορυφὰς τῶν δένδρων
ἤρξαντο πείρει οἱ ἀνεμοὶ νὰ σείων.
ἀντήχησαν ἠέλωσις ὁ τῆς θαλάσσης
βόμβος. Ἡ παραλία μακρὰν ἤκουσθη
ἐνῆλθουσα ἀρραυίδης — Ἡ πυρὰ μόνη
ἤμαξεν. Ὁλος ὁ οὐρανὸς ἀρπάπει,
ἐκ τῶν ἐρημημάτων ἐν μέσῳ ἡμῶν χείων
ἱερὰν φρικῆν, ἤτις μᾶς ἐθαυμάσθῃ.
δολοφονία λέγει ὁ στρατιώτης, ὅτι
ἐντὸς συνείρου ἡ Ἄρτεμις κατῆλθεν

ὅτι τὴν εἶδε ἐκ τῆς πυρᾶς νὰ λάθῃ,
τὸ δολοφονία μᾶς καὶ τὰς τρίγας μᾶς
εἰς οὐρανὸς νὰ φέρῃ. Συκοφαντοῦμενος
βλέπεις τοὺς ναύτας τὰ πλοῖα νὰ καθέλουσι.
Συγκόντισαι, φαιδρότε, κατέχει πάντα;
Ἐν μέσῳ ταύτης, τὴν Ἰριγυνεῖαν σου
βλέπει τις μόνῃ, τὴν κλαίῃ τὴν ἔχουσαν τῆς.
Εἰς τὰς ἀγκάλας τὴν σφίγγει ὁ πατήρ τῆς,
ἰσοκρίτως νὰ σοὶ τὴν δόση θέλων.
Μὴ μείνης ὄραμα Ὁ Ἀχιλλεύς κ' ἐκείνος
νὰ σὲ ἴδωσι ποθοῦν ἄνυπομότως,
τοὺς ἱεροὺς ἐκείνοισ τῆς συγγενεῖας
ἔστωσι συμπαρόντος θέλοντας νὰ συνδέσθωσι.

ΚΑΥΤΕΜΝΗΣΤΡΑ

Τὸν Ἀχιλλεῖα, Θεοὶ! πᾶσι θ' ἀνταρτίσω!
Τὰ δῶρά σου, Κρονίδα, πᾶσι θεῶν πλήρωσω!

ΤΕΛΟΣ

τῆς κ' καὶ τελευτήσας Πρῶτος.

— Σημείωσις. Ἐγκλίσις ἐπισημασμένη ἐν ἑσφίρει παλαιᾷ
εἰς μεταφράσει, ἐγίνετο ὑπὸ πνοῆς τῆς ἀνὰ χεῖρας γραφῆς ἐν
παλαιᾷ λόγῳ. Μὴ ἴδων αὐτῆν, αἰσθημένη, ἔδοξαί μοι νὰ ἐπιφέρω κρίσιν.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΣ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΔΙ.

ΤΡΑΙΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ὐπό

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΡΑ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

Ἡ τῆς Ἰριγένειας θυσία εἶναι ἐν τῶν περιηγημάτων θεμάτων τῶν ἀρχαίων ποιητῶν. Ἄλλ' ἕμῃ καὶ πάντες εὖτε κατὰ τὰς μάλλον ἀδιακρούσας αὐτῆς λεπτομερείας δὲν συμφωνοῦσιν. Οἱ μὲν — ὡς ὁ Διαιγύλιος ἐν τῷ Ἀγαμέμνονι, ὁ Σοφοκλῆς ἐν τῇ Πλέκτρῃ, ὁ Λουκρήτιος, ὁ Ὀρέπιος καὶ πλείστοι ἄλλοι, θέλουσιν εἶναι ἡ θυσία αὕτη πραγματικῶς ἐτελέσθη ἐν Αὐλίδι.

Ὁ Λουκρήτιος λέγει καθαρῶς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ α' βιβλίου

Οἱ τῶν Δαναῶν ἡγεμόνες ἐν Αὐλίδι
τόν τῆς παρθένου Ἀρτεμίδος βωμῶν
τῷ τῆς Ἰριγένειας αἵματι ἐπονείδι-

στοὺς εἰβρεξαν.

Καὶ περ' Αἰσιγύλιον πρὸς τὸν ἐκπίπτοντα Ἀγαμέμνονα ἡ Κλυτεμνήστρα λέγει οὕτως

Ἐν τῷ φῶγι θά εὖρη τὴν ὑπ' αὐτοῦ
ἄλλοτε θυσιασθεῖσαν θυγατέρα του
Ἰριγένειαν.

Οἱ δὲ ἐπαύσαν, οἱ ἡ Ἄρτεμις κατὰ τὴν ἐπιγῆν
τῆς θυσίας, ἐσπλαγχνισθεῖσα τὴν νέαν ἡγεμονίδα,
ἀνήγαγεν αὐτὴν καὶ ἔφερεν εἰς Ταυρίδα, ἀντικατα-
στήσασα ἐν ἑλάφου ἢ ἀλλου πινός ζωῷ. Ὁ Εὐριπί-
δης τούτων ἠκολούθησε τὸν μῦθον, καὶ ὁ Ὀρέπιος
ἔθηκεν αὐτὸν ἐν ταῖς Μεταμορφώσεσιν.

Ἄλλ' ἐκτός τούτων, καὶ τρίτη τις γνώμη ἐπίσης
ἀρχαία ὑπάρχει. Πόλλοι τῶν συγγραφέων, καὶ ἐν
αὐτοῖς Στερόχορος, εἰς τὸν περιηγηματικῶν καὶ ἀρ-
χαιοτέρων Λυρικῶν, ἀναφέρουσιν ὅτι ἀληθῶς Ἰριγέ-
νειά τις ἐθυσιασθῆ, ἀλλ' αὕτη Ἑλένης καὶ Θησέως
θυγάτηρ ἦν. — Ἡ Ἑλένη δὲν ἀνεγνώρισεν αὐτὴν
ὡς θυγατέρα τῆς, μὴ τολμήσῃ τῷ Μενελάῳ νὰ φε-
νερώσῃ τὸν μετὰ τοῦ Θησέως κρηθὶον αὐτῆς γα-
μον. — Ὁ Παισαίνιος, ἐν τοῖς Κορινθιακοῖς, τὰς
τε μαρτυρίας καὶ τὰ ὄνειμα τῶν τῆν γνώμην ταύ-
την παραδεχόμενων ποιητῶν ἀναφέρει, προσθέμενος
ὅτι τοῦτο ἐν Ἀργεὶ γενικῶς ἐπιστεύετο. —

Ὁ τῶν ποιητῶν πατὴρ Ὀμηρος οὐδὲ κἀν γνω-
ρίσων τοὺς μύθους τούτους φαίνεται. Ἐν τῇ Θ' μά-
χῃ βαρβαρῶς — ἦτοι δόξα μετὰ τὴν ἐξ Αὐλίδος

ἀναχώρησιν τῶν Ἑλλήνων ἐστὶ — καθαρῶς λέγει
ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων εἰς γάμον τῷ Ἀχιλλεῖ προ-
έφερε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Ἰριγένειαν, ἐν
Μυκήνεσιν ἐν τῇ πατρικῇ οἰκίᾳ διαμένουσαν. —

Τὰς διαφόρους ταύτας δοξασίας καὶ κυρίας τὸ τοῦ
Παισαίνιου χωρίον ἀνέφερον, διότι τοῦτο ὀρεῖται τὸ
τῆς Ἐπιπέλλης πρόσωπον, εἰ ἄνευ οὐδέποτε τῆν τις
τραγωδίας τούτης συγγραφεὴν ἤθελον τολμήσει. Οἰ-
δέποτε βεβαίως ἤθελον τολμήσει νὰ κληιδῆσω τὴν
σκηνὴν διὰ τοῦ φρακῶδους θανάτου ἐναρέτου καὶ ἰ-
ρακτικῆς νεάνεδος, εἰάν ἀραῖε τις τὴν Ἰριγένειαν νὰ
παρῆσῃ. Οὐδ' ἠδυνάμην νὰ κατασρέψω τὸ ὄραμα,
τῇ βοηθείᾳ θεᾶς τινος ἐκ μηχανῆς καὶ μεταμορφώ-
σεως, ἣτις πιθανὸν ἐπιστεύετο παρὰ τοῖς τοῦ Εὐριπί-
δου συγγράμμοις, ἀλλ' ἦτις νῦν λίαν ἀτοπος καὶ ἀπί-
θανος θά ἦτο.

Ἐπαρθε λοιπὸν αὐτοῦ ἕκαστος, ὁμολογῶν τοῦτο, τὴν
ἄλλην ταύτην Ἰριγένειαν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἀέρον.
Ταύτην κατ' ἀρίσκειαν νὰ παρῆσῃω ἠδυνάμην. —
Πίπτουσι δὲ ἐν τῷ λάκκῳ, ὃν ζηλότυπος ἐρωμένη
οἶα τὴν ἀντερέσσαν αὐτῆς εἶχεν ἔρως, εἰναὶ ὑπο-
τινα ἐποφιν τῆς ἦν ὀρίζεται τιμωρίας εἶσι. Οἷως
ἢ τοῦ ὄραματος λύσις ἐξ αὐταῦ τούτου ἐξήχθη, κα-
ἀρκεῖ μόνον ἵνα τὸ ἴδιον τις παρασημένον, ὅπως ἐν-
νοήσῃ ποιαν εὐχαρίστησιν λαμβάνουσιν οἱ θεοὶ, εἰ-
πόντες ἐν τέλει σωζομένην τὴν ἐναρέτην Ἰριγένειαν,
ὕπὲρ ἧς τόσον ἐνοσκήρον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς

τραγωδικὰ ἠσθένθησαν καὶ τούτο, οὐχὶ διὰ θεάμα-
τος, ἀπερ μὴ περιόντες δὲν ἤθελον δυνηθῆναι νά κιν-
ηθῶσιν.

Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλεύου ἄλωσις τῆς Λέσβου, εἴ τις
ἔῃ ἤρως οὗτος ἤρπασε τὴν Ἐριφύλλην, πρὶν τῆς ἐν
Αὐλίδι ἀρξείας του, δὲν εἶναι ἀβάσιμος. Εὐροπίων ὁ
Καλλιόχης, ποικίτης γνωστότατος παρὰ τοῖς ἀρχαίοις,
καὶ περὶ οὗ δ, τε Βιργίλιος καὶ ὁ Κινυτιανὸς ποιῶ-
σιν ἐπιμὸν μναϊκὸν, ἔλαγε — κατὰ τὴν τοῦ Παρθε-
νίου μαρτυρίαν — εἰς ἐν τῶν ποικημάτων αὐτοῦ, ὅτι
ὁ Ἀχιλλεύς κατέκτησε τὴν νῆσον ἑκαίνην πρὸ τοῦ
συνενοθῆναι μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, προσθέτων
μάλιστα ὅτι εὐρὴν ἔχει νεκρῶν ἡγεμονίδα. ἥτις καὶ
εἰς αὐτὸν ἐρωτήθη.

Τούτῳ κατὰ τι κυρίως ἀπεμακρύνθη τὸ μῦθος καὶ
τῆς οἰκονομίας τοῦ Ἐριπίδου, κατὰ τὴν ἀπεικονίαν
τοῦ καὶ πρὸς τὴν ἀνακαταστάσιν ἕνα ἀκαλοῦσθαι αὐτὸν οἶ-
σον ἕνα ἐκρυβέστερον. Ὁμολογῶ ὅτι ἀρείω αὐτῶ
καλλὰ τῶν ἐπιδομακλήτων τῆς τραγωδίας μου
ὁμολογῶ δὲ τούτο τῶν μάλιστα προθέμων, ὅσην εἰ
ἐπιδομακλαστικὴ αὐταὶ μὴ ἐξερεῖσταν ἐν τῇ ὑπολήψει
καὶ τῷ σεβασμῷ, ὃν πάντως ἔστρεφον πρὸς τὰ ἀν-
απολειπόμενα ἢ ἐν συγγράμματι τῆς ἀρχαιότητος.
Αναγνωρῶ ἰσχυρῶς, ὡς ἐκ τοῦ αποτελεσματος,
ὅτι ἐπεὶ ἔλαγε πᾶν ὅτι ἀνεμνήσθη ἐκ τοῦ Ὀμήρου ἢ
τοῦ Ἐριπίδου, ὅτι ἡ καλλιόχης καὶ ὁ ὄρθος νοῦς
δὲν μεταβάλλοντι μὲ τῶν αἰώνων. Ἡ τῶν Παισι-
ων καλλιόχης εὐρήθη οὐκ εἴη καὶ ἡ τῶν Ἀθη-

νῶν. Τούτῳ θεατὰς μου συνεκίνησεν ὅτι καὶ τὸν σο-
φώτερον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος λαὸν ὅ, τε ἔλαγε νά
δοθῆ τῷ Εὐριπίδῳ τὸ ὄνομα τραγικώτατος, ἥτο
νά ὁμολογηθῆναι ὅτι αὐτὸς εἴθερα θεαμακτικῶς νά κινῆ
τὴν τε συμπάθειαν καὶ φρικτὴν, αἵτινες εἶναι τὰ ἀλη-
θῆ τῆς τραγωδίας ἐλατήρια.

I. ΠΑΚΙΝΑΣ.

Καὶ τούτῳ μὲν ὁ Πακίνας, φερον σεβασμοῦ
τοῖς ἀρχαίοις ἀποκρίμων ἐγὼ δὲ ὀρθοσιεῖσθαι νῦν τῆς
τραγωδίας ταύτης μετέφερον ὀλίγας τινὰς ἐπὶ αὐ-
τῆς, ὡς τοῖς μεταφρασταῖς ἔθος, παρατηρήσεις φερῶ.

Ἄριστη ἡ τοῦ ὄραματος οἰκονομία, λίαν δὲ ἐπι-
τυχή, καὶ φυσικὴ ἡ λύσις. Ὁμοιομορφρον, ὄραματι-
κὸς καὶ γραφικὸς ταχυτοῦ ἀριστοῦργημα εἰ χαρακτι-
ρισ, κατὰ τὸ πλεῖστον, ὑπὸ τὴν ἐποφὴν τῆς τέχνης
εἰσεταιριζόμενον.

Ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος μάλιστα μετὰ μαγίτης ἐπι-
τυχίας ἐκκαλλιτέχνησθαι. Δόλιος, ὑποκριτής, ἀνευ οὐ-
δενος ευγενεὺς κισθημακτός, ἀνευ οὐδενὸς οὐδένου,
καὶ πρὸς μόνον τὴν ἐκ τῆς καταστροφῆς καὶ τῆς ἐ-
ρυσίας δοξῶν ἀποδεδίπνων, εἶναι ἡ τελειοτέρα εἰκόνη
τοῦ κατακτητοῦ πασῶν τῶν ἐποχῶν. Ἡ μὲν ἐ-
κτὴ ἐπέργαται κατὰ χρονικὰς περιόδους, ὡς οἱ πα-
νιάμια, οἱ αἰσθητοὶ καὶ οἱ λοιποὶ τὴν ἀνθρωπότητα
καταστρέφουσαι ὀμομητικῶς... ἀλλὰ, τινὲς μὲν καὶ α-
ρῶματα, ἑκαίνην δὲ ἐπιτυγχάνουσαν θεοποιώμεν!.. ἐν

αὐτοῖς ἐπὶ τοῖς σχολείοις, ἔνθα ἐστρεφῆναι ἡ καρδία ἡ-
μῶν νά μορρωθῆναι ἐν τῇ τοῦ πλησίον ἀγάπῃ καὶ νά
μαθῆναι νά σέβηται τοὺς τοῖς ἀδελφοῖς ἡμῶν νομοῦς
μακθάνομεν νά θαυμάζομεν τοὺς Ἀγαμέμνονας, καί-
τοις πυρπολοῦντας τὴν Τροίαν!.. τοὺς Ἀλεξάνδρους
καίτοι κατασκάπτοντας τὰς Θήβας!.. — Ὁ
θεαμακτικὸς δ' οὗτος γεννᾷ τοὺς Καίσαρας, τοὺς Να-
πολέοντας, τοὺς Καρόλους, τοὺς Γουλιέλμους!..

Ὁ Ἀλεξάνδρος — ἔ ὑπὸ τῆς κολοκας ἱστορίας
ἐπικληθῆναι Μέγας — ἔδωκεν ἀδακρυτὴν μωραδάς
ἀνδρῶν διὰ μίαν ὀκτανασιοπλησίαν αὐτοῦ, δίκην ἀ-
γρίων θηρίων ἀλληλοσπαρραττομένης ποταμούς ἀμά-
των χυνομένους, πόλεις ἀνθρωπότητος ἐρημοποιήσας. —
ἔρῶσθαι ἕνα τῆς ἐλαχίστης τοῦ συνειδότητος τύφως
τοῦς βελτίους τῶν φίλων του, — καὶ ὅμως εἰ ἐν
καὶ μόνον ἐλαυπέτω, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐν τῷ κόσμῳ
εἰς Ὀμηρος, ἕνα τὴν φήμην τῶν κατορθωμάτων αὐ-
τοῦ τοῖς ἐπερχομένοις γενεαῖς παραδώσῃ!..

Εἰς Ὀμηρος!.. Ἡ ἀνθρωπότης, σκληρὰ καὶ ἀγ-
νή, θεομάζει ἐν τῷ ἀριστοῦργημα ἑκαίνην τῆς Με-
λοφίας τοῖς Ἀχιλλεῖς, τοῖς Αἰκίταις, τοῖς Ὀ-
υσσεῖς... Καὶ ὅμως ὑπάρχει ἐν αὐτῇ ἀγενεὺς τις
εὐφροσύνη, πρὸ τῆς ὁποίας ἀπαντες οἱ αἰῶνες ὀραλισοῦ-
σιν ἀπεκαλύπτωσιν!.. Ἡ μορφή αὐτῆ εἶναι ἡ τοῦ
ἕκτορος, τοῦ ὑπὲρ πατρίδος καὶ τῶν ἐρεῖων Θεῶν
ἀπονήσκοντος ἤρωος... Ἡ ἐκ τοῦ βάλου, τοῦ ἀλ-
γύντος σῆθους τοῦ ἐπερχομένη κρανυγῆ

(ἀπελευθερ.)

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

ΙΦΙΓΕΝΕΙΑ ΕΝ ΑΥΛΙΑΙ.

ΤΡΑΓΩΔΙΑ Ι. ΡΑΚΙΝΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΙΣΑ

ὑπὸ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΠΑΝΑ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.

(Συνέχεια καὶ Τέλος).

Εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης, εἶναι τὸ σύνθημα τῆς ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἀγρέων κατὰκτητῶν ἀσπαιρούσης ἀνθρωπότητος... Καὶ ὅμως ὁ Ὅμηρος δὲν ἐπικαλεῖται τὰς Μούσας ὅπως ψάλλῃ τὴν ὑψηλὴν ταύτην ἀρσένωσιν, ἀλλ' ὅπως ψάλλῃ τὴν Μῆνιν τοῦ Ἀχιλλέως,

ἡ μυρι' Ἀχαιοὶς ἀλγέ' ἔσθηκεν...

Ἐσχάτως ἀνέγνων λόγον τινα περὶ Παιδείας τοῦ κ. Χ. Καρμῆζα ἐν ᾧ ὁ Ὅμηρος χαρακτηρίζεται οὐδὲν ἁπλοῦς ἢ ἡθικῆ ἰνσάρκωσις καὶ τὸ δίκαιον

Τὸ νὰ εἶναι ὁ Ὅμηρος ὁ ἀχώριστος τοῦ Ἀλεξάνδρου σύντροφος, οὐδέεις θαυμάζει. Τὸ νὰ θεωρητῆται ὁ ἄσπαστος ἢ ὁ Πατριάρχης τῶν ἐποποιῶν, οὐδὲν δεκαίτερον ἀλλὰ τὸ νὰ κηρύσσεται ἐν μέσῳ ἸΘ' αἰῶνα ὡς ἡ ἐνσάρκωσις τῆς ἠθικότητος καὶ τοῦ δικαίου, οὐδὲν τοῦτου παραλογιώτερον. Καὶ ἔστιν τοιαύτας οὐ μόνον ἀτόπους, ἀλλὰ καὶ ὀλεθρίας ἰδέας ἀκούῃ τις διαδομένους ὑπὸ τῶν ἀναδεξαμένων ἵνα μορφώσωσιν ὡς διδάσκαλοι καὶ συγγραφεῖς τὴν νέαν γενεάν, δὲν δύναται ἢ νὰ ταλανίξῃ τὴν ἡμετέραν Πατρίδα...

Ὁ χαρακτὴρ τῆς Ἰφιγενείας εἶναι εἰς τῶν ὠραιότερων ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῆς τέχνης· οὐχὶ ὅμως καὶ ὑπὸ τὴν ἐποψὴν τῶν μελλουσῶν νὰ κανονίσωσι τὰς τύχας τῆς ἀνθρωπότητος νέων ἰδεῶν, ἤτοι νέου κοινωνικοῦ συμβολαίου... ἀναγινώσκων τις τὴν β' Σκηνὴν τῆς ε' Πράξεως ἔνθα ἡ β ε ἰ λ ἦ κ α ἰ φ ε ἰ λ ἄ ν θ ρ ω π ο ς ν ε ᾶ ν ἰ ς, ἢ ὀλίγον πρότερον εἶποῦσα

... Τὴν δόξαν σὺ δὲν περιορίζεις...

εἰς ἐρημώσεις μόνον...

... ἀποθέτω

τῆς δυσυχίας ἐνώπιον τὰ ὄπλα
τοὺς πλασουργήσαντάς σε θεοὺς μιμεῖσ' αἰ
Ἐνθα λέγω ἡ δειλὴ καὶ γιγάνθρωπος αὐτῇ γενέ-

νις προσπαθεῖ νὰ ἀποτρέψῃ τὸν ἱεραστὴν τοῦ σχεδίου τοῦ νὰ τὴν σώσῃ διὰ τῶν ζωηροτέρων χρωμάτων παρισῶσα αὐτῷ τὴν εἰκόνα τῆς τοῦ Ἰλίου καταστροφῆς ἔνθα λέγει ὅτι εὐχαρίστως ὑφίσταται τὴν τῶν Θεῶν ἀπόφασιν, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι ὅτι αἰχμηραὶ τῶν Τρώων θὰ θρηνησωσὶ τὸν θάνατόν τῆς, καὶ ὅτι δι' αὐτὸ τοῦτο ἡ ἱστορία θὰ ἀναγράφῃ ἐν ταῖς σεπταῖς αὐτῆς δέλτοις τὸ ἐνοματῆς πλησίον εἰς ἐκεῖνο τοῦ Πηλεΐδου... ἀναγινώσκων τις ταῦτα πάντα ἀδύνατον νὰ μὴ αἰσθανθῇ βδελυγμῶν, καὶ νὰ μὴ καταρασθῇ ἐκείνους οἰτινες, παραγνωρίζαντες τὴν ὑψηλὴν τῆς Ποιήσεως ἀποστολήν, ἐτόνισαν τὴν λύραν εἰς ἐξέμνησιν τοῦ κακούργηματος...

Βεβαίως ἐκ τῆς Σκηνῆς ταύτης ἐνεπνεόοντο κατὰ τὴν ἄνοιαν τῶν Παρισίων οἱ μεγαλοῦργοι ἥρωες τοῦ Μὰκ Μακῶνος — οἱ γενναίως ἀνὰ κυριαδάς παραδοθέντες τοῖς Γερμανοῖς — ὅτι ἐρόνευσον γέροντας, γυναῖκας καὶ παιδιὰ, ἐράμιλλοι τῶν Ὀμηρικῶν ἡρώων κατὰ τοῦτο μόνον γενόμενοι!...

Ἐν τοῖς ἡρωϊκοῖς τῆς Ἑλλάδος χρόνοις ἀναφέρεται ἕτερα τις θυσία νεάνιδος, ὑπὸ τοῦ πατρὸς αὐτῆς τελεσθεῖσα, ἢ τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀριστοδήμου Ἡ θυσία αὕτη εἶναι μία τῶν ὑψηλοτέρων τοῦ πρὸς τὴν

Πατρίδα ἔρωτος ἐκδηλώσεων. Ταύτην ὅμως οὐδεὶς τῶν Ποιητῶν ἔφερεν ἐπὶ τῆς Σκηνης, ... διατί; ... Διότι ἡ Μεσσηνία ἠττηθεῖσα ἐκυριεύθη! τοὺς δὲ ἠττηθέντας καὶ αἱ ἀπίωται τῶν γενεῶν κατὰ τὴν κοινὴν δεδομένην ἀνατροπὴν, συνειθίζουσι νὰ περιφρονῶσι! ...

Τὸν τοῦ Ἀχιλλεὺς χαρακτήρα δύνανται τις ἴσως νὰ εἴπῃ χωλαίνοντα, ὅτε, ἐν τῇ ε' τῆς γ'. Πράξεως Σκηνῆ ὁ ἄγριος ἐκείνος ἥρωας φαίνεται λησμονῶν ἐαυτὸν κατέναντι τῆς περὶ Θυσίας τῆς Ἰριγενείας εὐδότητος, καὶ ὡσεὶ γυνὴ λογοκοπῶν ἐν ὄρφ καθ' ἣν ἔργων ἦν χρεῖα. Τοῦθ' ὅπερ καὶ αὐτὸς ὁ Ῥακίνας ἐννοήσας τίθειν ἀκολουθῶς ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ

Τίπολυτίμους σιγμάς εἰς λόγους χάνω; ἔργων ἀνάγκη καὶ οὐχὶ λόγων εἶναι...

Τὴν μικρὴν ταύτην κηλῖδα ἐξαλείψει ὅμως ὀλοσχερῶς ὁ Ποιητὴς ἐν τῇ τελευταίᾳ πράξει, ἐν ἣ ὁ χαρακτήρ τοῦ Ὀμηρικοῦ ἥρωος ἀναφαίνεται καθ' ἅπασαν αὐτοῦ τὴν ἀγρίαν καὶ θηριωδῆ λάμπιν.

Τί δὲ νὰ εἴπῃ τις περὶ τῆς ἐν τῇ Πέμπτῃ πράξει λειποθυμίας τῆς Κλυτεμνήστρας; ... ὁ Ῥακίνας ἐλησμόνησε φαίνεται ὅτι αἱ γυναῖκες τῆς ἠρωϊκῆς ἐκείνης ἐποχῆς δὲν εἶχον ἀποκτήσει ἐπὶ τὴν κακὴν ἔξιν νὰ ἔχωσιν τὰ νεῦρά των· εἶχε δὲ ὡς ὄφιν τὰς κυρίας τῆς γαλλικῆς αὐλῆς...

Ἄφου ὅμως ἐφόρτωσεν εἰς τὴν βράχιν τῆς πτωχῆς

Κλυτεμνήστρας τὸ εὐγενὲς τούτο προῖόν τοῦ πολιτισμοῦ, διατί τοῦλάχιστον νὰ μὴ θέσῃ τὴν φυγὴν τῆς Ἰριγενείας ἐν καιρῷ τῆς λειποθυμίας ταύτης; Ἡ γ' Σκηνὴ ἠδύνατο νὰ λάμψῃ κάλλιστα... Τοῦτο θὰ ἦτο λογικώτερον.

Οἱ Θεοὶ, ὡς ἐν τῷ δράματι πολλάκις ἀναφέρεται ἐγρηγοροῦσάντων ὅτι ἀδύνατος ἦτο ἡ τῆς Γροίας ἀλλοσις, ἀνευ τοῦ Ἀχιλλεὺς καὶ ὅτι οὗτος, ἀπερχόμενος, ἐκεῖ ἐμελλε νὰ κατασφραγίσῃ τὸν βίον. Τοῦτο καὶ ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Ἀτρεΐδης ἐγνώριζον...

Ἄλλ' ὁ Ἀγαμέμνων ὑπισχνούμενος τῷ Πηλεΐδῃ ἀνταμοιβὴν τὴν χεῖρα τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ Ἰριγενείας, μετὰ τὴν δόλωσιν τῆς Γρωάδος, δὲν περιέπαιζεν αὐτόν; ... Ὁ δ' Ἀχιλλεὺς δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ μόνον ἀπερχόμενος εἰς Τρωάδα, πῶς δύνανται νὰ χαρακτηρισθῇ; ...

Ἀτυχής ἐπίσης, τὸ κατ' ἐμὲ, καὶ ἡ ἐπίνοια τοῦ Ἀγαμέμνονος, ὅπως κωλύσῃ τὴν ἐν Αὐλίδι ἐλευσιν τῆς συζύγου καὶ θυγατρὸς του, ὅτι δῆθεν ὁ Πηλεΐδης, ἀφοῦ πρῶτον ἐδίωξε τὴν πραγματοποίησιν τῶν γάμων, μετέβαλεν ἀκολουθῶς γνώμην ἐνεκα τῆς Ἐριφύλλης. Ἄν αὕτη ἦτο ἐν τῷ φραστικῷ, εἶχε καλῶς. Ἄλλ' ἡ Κλυτεμνήστρα ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχεν ἰδεῖ τὴν εἰγμάλωτόν του, μείναςαν παρ' αὐτῆ ἐν Ἄργει ὅτι ἀφοῦ πρὸ μικροῦ ἀνυπομόνησεν τὴν τῶν γάμων

τελετήν ἐσπευδεν, πῶς ἦτο δυνατόν ἀφῆρας, καὶ ἀνευ οὐδενὸς προηγουμένου νὰ λησμονήσῃ ἔρωτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ πρὸ πολλοῦ ἐβρέζωμένον, καὶ νὰ ἐρωτευθῆ εἰς μίαν ἀποῦσαν, εἰς ἣν παροῦσαν δὲν εἶχεν ἐρωτευθῆ;... ἂν δὲ τοῦτο διέφυγε τὴν τῆς Κλυτεμνήστρας ὀξύδερκίαν, ὡς ἐκ τῆς ταραχῆς, ἐν ἣ ἐβρέψεν αὐτὴν ἡ εἰδησις αὕτη... πῶς διέλαθε τὴν τῶν σχολιασῶν ἀκριβολόγον ἐρευναν; ...

Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς διὰ μοναδικῆς εὐτυχείας καὶ ἀνευ οὐδεμιᾶς παρατηρήσεως ἀποδεχόμενος, ἐν τῇ γ' Σκηνῇ τῆς Τρίτης Πράξεως, τοὺς λόγους τοῦ Ἀγαμέμνονος, καὶ οὐδεμίαν συλλαμβάνων ὑποψίαν ἐκ τῶν ἀποσιωπήσεων αὐτοῦ παρουσιάζει φαινόμενον ἀπλότητος ἀσυμμιδίας πρὸς τὸν χαρακτήρα του...

Ἄλλ' ὅμως ταῦτα πάντα εἶναι ἐλλείψεις κατ' οὐδὲν ἢ μικρὸν ἐλαττώσει τὴν τοῦ δράματος ἀξίαν, καὶ τὴν ἐποψὴν τῆς τέχνης. Ἐλλείψεις ἐκλείπουσαι ἀπέκνητι τῶν ἀναρθημάτων αὐτοῦ καλλωπῶν.

Ἐν τῇ μεταφράσει μετεχειρίσθη τὸν στίχον τοῦ Ζαμπελίου, προσημύσας αὐτόν τῶν κατὰ μίμησιν τῶν ἀρχαίων μέτρων καθ' ἑκάστην ὀημιουργουμένων, καὶ μεθ' ὅλων τὸ κῆρος τῶν Συνοδινῶν, τῶν Ἀμπελέδων, τῶν Παγκαθῶν, τῶν Βερναρδοκῶν, κτλ. — Αὐτὸν τοῦτον μετεχειρίσθη καὶ ἐν τῇ μεταφράσει τοῦ Ἀγιδος, τραγωδίας τοῦ Ἀλφειοῦ. Μεταφράζων τὸν Δόν Γαρσίαν τοῦ αὐτοῦ Ποιητοῦ, προσ-

επέθησα νὰ δοκιμάσω τὸν δεκαπεντασύλλαβον ἀνομοιοκατάληκτον ἀλλ' εἶδον ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ μήκους αὐτοῦ, ἀφόρητος καθίσταται. Ὅθεν καὶ ἐγκατέλειπον τὸ πείραμα.

Φρονῶ ὅτι ὁ τονκὸς ἱαμβὸς τοῦ Ζαμπελίου, καλλιτεχνικῶς διαμορφούμενος ὑπὸ δοκίμων ποιητῶν, καὶ εἰς τὸ σημερινὸν ὕψος τῆς γλώσσης ἀναδιδαζόμενος, δύνανται νὰ καθίξῃ παρ' ἡμῶν τὴν θέσιν τοῦ παρ' Ἴταλῶς ἐνδεκασυλλάβου ἐντέχνως δὲ κατὰ τι τροποποιούμενος νὰ ἐφερμοσθῆ ἐπιτυχῶς καὶ εἰς ἄλλα, ἐκτὸς τοῦ διαλόγου, ποιήσεως εἶδη.

Περαιῶν τὸν πρόλογον τοῦτον εὐχόμενος νὰ ἴδωμεν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Σκηνης, οὐχὶ Νέρωνας, καὶ Ἰωάννας Γρέυ, καὶ Μερόπας, καὶ τριάκοντα, ἀλλ' ἔργα ἕξια τοῦ Αἰσχύλου, τοῦ Σοφοκλέους καὶ τοῦ Εὐριπίδου... Ταῦτα ἐν εἰδίαι αὐτοσχεδίων σημειώσεων.

Ἐγγραφον ἐν Καλαματίᾳ κατὰ Ἰούνιον 1871.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΑΝΑΣ.